

Nova, energetska železna zavesa

MARKO MARINČIČ

V teh jesenskih mesecih se v svetu bije energetska vojna. Pred nekaj dnevi smo komentirali potres v zvezi z Opecom in padcem cene nafte. Temu zdaj sledi še hladna prha, da Rusija odstopa od načrta plinovoda Južni tok, ki bi pod Črnim morjem in čez Balkan prinašal ruski plin v Srednjo Evropo.

Morda pa za evropske države ta prha le ni tako hladna, kot se zdi. Putin je navsezadnje le vzel na znanje, da Evropa ne kaže interesa za projekt. Nujne potrebe zanj ni, zaloge so velike, saj je gospodarska kriza zmanjšala porabo. V ozadju je seveda še konflikt glede Ukrajine (bistvo Južnega toka je bilo prav v tem, da bi Rusija z njim obšla sosedo). Svoje je prispevala še naftna kriza, zaradi katere Rusija izgublja dragoceno valuto, ki jo potrebuje za 50 milijard dolarjev vredno gradnjo plinovoda. Evropa, vključno z italijanskim Enijem, ki je 20-odstotno soudeležen pri projektu, pa je že dala vedeti, da ne namerava povečati svojega deleža.

Če južnega toka ne bo, bodo potrebne alternative. To bo gotovo povečalo interes Italije za kak uplinjevalnik več, ni pa nujno, da bo to pri Trstu. Država razpolaga z 8000 kilometri obale in vrsto prikladnejših lokacij. Obstajajo pa še druge alternative, na primer »še južnejši tok« TAP (Trans Adriatic Pipeline), ki bi dovažal plin iz kaspijskega območja in Bližnjega vzhoda čez Turčijo, Grčijo, Albanijo v Apulijo. Rusija pa bo medtem prodajala nafto in plin Kitajski.

Za energijo se bodo že našle rešitve. Vprašanje pa je, kakšni bodo poslej politični odnosi Evropske unije z vzhodno sosedo.

JUŽNI TOK - Ocene ob prekinitvi del za strateško pomembni plinovod

Putin: Če EU projekta ne želi, ga pač ne bo

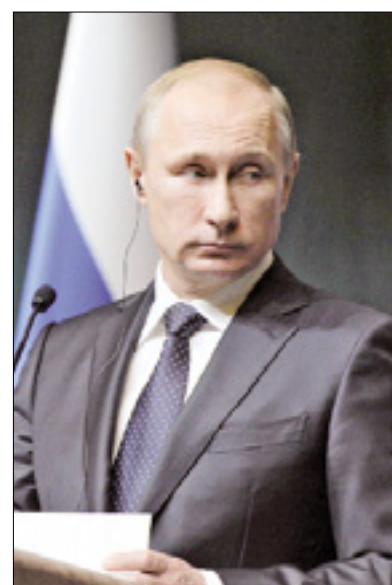
OPENSKO STRELIŠČE - Kdaj ureditev?

Občina dodelila denar, na potezi vojaška uprava

LJUBLJANA / BRUSELJ - Rusija je ustavila projekt plinovoda Južni tok, ki bi ruski zemeljski plin v Evropo pripeljal mimo Ukrajine. To je v ponedeljek ob robu obiska v Turčiji najavil ruski predsednik Vladimir Putin, kot »krivca« za to odločitev pa navedel Evropsko unijo. Slovenija o tem uradno še ni obveščena, za predsednika vlade Mira Cerarja je bila odločitev pričakovana. Kot je dejal Cerar, ga odločitev Rusije, da ustavi projekt plinovoda Južni tok, ne preseneča in jo je glede na razvoj dogodkov pričakoval. Slovenija se mora po njegovi oceni na to odzvati z iskanjem alternativnih, obnovljivih virov energije. Začrtati je treba takšno energetska politiko, ki bo Slovenijo razvila tudi v drugih stvareh, torej z multiplikativnimi učinki in iskanjem novih možnosti, je še dejal Cerar.

Na 2. strani

SSG - Nova produkcija Zlati prah v očeh

Poklon Košutovi poetiki

Pod gledališko-glasbeni projekt se podpisujeta Maja Blagovič in Jure Ivanušič - Predpremiera danes v Čedadu

TRST - S predpremiero glasbeno-gledališkega projekta Zlati prah v očeh, se Slovensko stalno gledališče danes seli v Čedad. Predstava »o moškem in ženski, o ljubezni, druženju in razhajanju« bo ob 20.30 v cerkvi Santa Maria dei battuti.

Zlati prah v očeh si je zamislila članica tržaškega gledališkega ansambla Maja Blagovič, ki je k sodelovanju povabila tudi igralca in glasbenika Jureta Ivanušiča. V predstavi se prepletajo pesmi in songi Mirolava Košute. Tržaška premiera bo v soboto v mali dvorani Kulturnega doma.

Na 10. strani

POLITIKA - Poslanec Ettore Rosato

»Reforme bolj pomembne od predčasnih volitev«

RIM - Tržačan Ettore Rosato (na sliki) je bil imenovan za podpredsednika poslanske skupine Demokratske stranke. Rosato je bil doslej tajnik poslanske skupine. V italijanskem parlamentarnem žargonu se tajniku pravi »frusta« (bič), saj parlamentarce ob potrebi lahko tudi z »bičem« nažene na sejo. Posebno, ko gre za odločilna glasovanja in podobno. Rosato je sedaj namestnik vodje poslancev DS Roberta Speranze, »pod seboj« ima 307 poslank in poslancev. Tržaški politik pravi, da so reforme dosti bolj pomembne od morebitnih predčasnih volitev.

Na 3. strani

GORICA - Župan Romoli na ministrstvu za pravosodje

Minister Andrea Orlando: »Sodišča ne bomo zaprli«

GORICA - »Do zaprtja goriškega sodišča ne bo prišlo.« To je Ettoreju Romoliju zagotovil Andrea Orlando, italijanski pravosodni minister, s katerim se je goriški župan srečal v ponedeljek v Rimu. Da bi goriško sodišče, kakršno je danes, z novo reorganizacijo sodstva lahko tvegalo ukinitve, je med sobotnim javnim srečanjem v dvorani goriškega občinskega sveta opozoril predsednik goriške odvetniške zbornice Silvano Gaggioli, Orlando pa je županu dejal, da je ta skrb odveč. Hkrati je še napovedal, da bo iz Rima prišel tudi denar za izplačevanje stroškov in dolgov sodišča.

Na 12. strani

Deželni šolski urad vse bolj transparenten

Na 4. strani

Deželna »priporočila« za izkop kanala

Na 5. strani

Valentina Pugliese podlegla poškodbam

Na 12. strani

Otrok čudežno preživel padec z okna

Na 12. strani

LJUBLJANA / BRUSELJ - Reakcije na zaustavitev projekta plinovoda Južni tok

Kakšne bodo posledice, zaenkrat še ne ve nihče

LJUBLJANA / BRUSELJ - Rusija je ustavila projekt plinovoda Južni tok, ki bi ruski zemeljski plin v Evropo pripeljal mimo Ukrajine. To je v ponedeljek ob robu obiska v Turčiji najavil ruski predsednik Vladimir Putin, kot 'krivca' za to odločitev pa navedel EU. Slovenija o tem uradno še ni obveščena, za predsednika vlade Mira Cerarja je bila pričakovana. Kot je dejal Cerar, ga odločitev Rusije, da ustavi projekt plinovoda Južni tok, ne preseneča in jo je glede na razvoj dogodkov pričakoval.

Slovenija se mora po njegovi oceni na to odzvati z iskanjem alternativnih, obnovljivih virov energije. Začrtati je treba takšno energetske politiko, ki bo Slovenijo razvila tudi v drugih stvareh, torej z multiplikativnimi učinki in iskanjem novih možnosti, je še dejal Cerar.

Na infrastrukturnem ministrstvu so medtem za STA dejali, da odločitev ruskega partnerja ne bo imela bistvenih posledic za slovenski del projekta, saj ključne odločitve oz. zaveze k investiciji v zvezi s projektom v delu, ki se dotika slovenskega ozemlja, še niso bile sprejete, prav tako projekt še ni imel potrebnih soglasij Evropske komisije. Ob tem so zagotovili, da odpoved projekta ne vpliva na oskrbo Slovenije s plinom.

Marjan Eberlinc, generalni direktor družbe Plinovodi, ki je Gazpromov partner pri projektu v Sloveniji, pa je poudaril, da bodo kljub izjavam ruskega predsednika Putina in prvega moža Gazproma o prekinitvi projekta nadaljevala z deli, saj z ruske strani še ni prišla uradna informacija o prekinitvi. »Na korporativnem nivoju imamo podpisane zelo čvrste zaveze in s strani Gazproma nimamo nobene uradne informacije o kakršnikoli zavstitvi posla, tako da bomo na tem projektu delovali vse do takrat, dokler ne bomo dobili drugačnega uradnega stališča,« je v izjavi za medije povedal Eberlinc. Ob tem je dodal, da potrditve še niso prejeli, a bodo preučili vse možnosti, ki izhajajo iz izjav Putina in vodje Gazproma Alekseja Millerja.

Nenadno ustavitev projekta pa obžaluje zunanji minister Karl Erjavec, ki je včeraj v Bruslju poudaril, da je bil Južni tok dobra poslovna priložnost za Slovenijo. Je pa spomnil, da so države na trasi z Rusijo podpisale sporazume in da bodo zdaj »preučili te nove okoliščine«.

Politični analitik Klemen Grošelj je za STA ocenil, da bo imela ruska ustavitev projekta pomembne geopolitične in gospodarske posledice, ki se bodo pokazale skozi čas. Za Slovenijo ponedeljkova odločitev Moskve pomeni, da ne bo na eni najpomembnejših plinovodnih poti, energetske unijo pa čakajo pomembni izzivi.

Da je Rusija odstopila od Južnega toka, sta v Ankari dejala tako Putin kot prvi mož Gazproma Aleksej Miller, pri tem pa s prstom pokazala na Evropsko komisijo. Ta je po Putinovem mnenju krivec za to odločitev, saj je Bolgarija, kamor bi plin pod Črnim morjem prispel iz Rusije, pod pritiskom komisije ustavila gradnjo Južnega toka. »A ne razumete, da je za nas nesmiselno, da vložimo več sto milijonov dolarjev v plinovod, ki bi ga speljali čez Črno morje, nato pa se zavstavili pri obali Bolgarije,« je povedal Putin. »Če si Evropa ne želi uresničitve projekta, to pomeni, da ga ne bo,« je dejal. »Osredotočili se bomo na energetske virov v ostalih regijah na svetu,« je poudaril in dodal: »In Evropa ne bo prejela teh količin (ki jih je imela) od Rusije.« Putin je ob tem še dejal: »Ampak to je izbira naših evropskih prijateljev«.

Tudi Miller in ruski minister za energiko Aleksander Novak sta s prstom pokazala na EU. Po Novakovih pojasnilih je bila ustavitev projekta Putinova osebna želja,

do nje pa je prišlo, ker je komisija v zadnjih nekaj letih odlašala s privolitvijo k uresničitvi projekta in pritiskala na članice, ki so z Rusijo podpisale sporazume. Novak je sicer pojasnil, da so pogodbe in meddržavni sporazumi, ki so jih sklenili, še vedno veljavni, Rusija pa je zavezana k dobavi plina Evropi.

Evropska komisija je novico iz Rusije vzela na znanje ter ob tem izpostavila pomen energetske diversifikacije in povezanosti članic EU. O tem, ali je plinovod resnično mrtev, pa v Bruslju ne želijo soditi. O Južnem toku bo govoril prihodnji tork ob robu zasedanja energetskih ministrov EU v Bruslju.

Evropska komisarka iz Bolgarije Kristalina Georgieva je ob tem izpostavila, da je bilo stališče EU do Južnega toka vselej enako in se ni spremenilo: komisija ne nasprotuje temu projektu, njeno stališče je zelo legalistično: tako Južni tok kot vsak drugi projekt mora biti zgrajen in delovati popolnoma v skladu z evropsko zakonodajo. Po njenem mnenju je to le ruski izgovor zaradi vse večjih razhajanj glede plinske oskrbe in ukrajinske krize.

Komisija je decembra lani ocenila, da meddržavni sporazumi šestih članic, tudi Slovenije, z Rusijo glede Južnega toka kršijo evropsko zakonodajo. Južni tok naj ne bi bil v skladu s t.i. tretjim energetskim

Plinske napeljave

ANSA

svežnjem, ki prepoveduje, da bi bila ista družba proizvajalec, distributer in operater plinovoda na področju unije. Tako je komisija prevzela pogajanja o pravnem okviru plinovoda z Rusijo.

Vladi Slovenije in Rusije sta sporazum o sodelovanju pri gradnji in delovanju plinovoda na slovenskem ozemlju podpisali novembra 2009, projekt Južni tok pa je bil zapečaten novembra 2012, ko sta državi dokončno potrdili investicijo v slo-

venski del plinovoda. Plinovod naj bi bil po načrtih dolg 2600 kilometrov, potekal bi pod Črnim morjem preko Bolgarije, Srbije, Madžarske in Avstrije oz. Slovenije do Italije. Po plinovodu bi letno steklo 63 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina. Gazprom je v projekt, ocenjen na okoli 16 milijard evrov, doslej vložil skoraj 3,7 milijarde evrov.

V Sloveniji bi se Južni tok po načrtih raztezal na dolžini 266 kilometrov, projekt pa je ocenjen na okoli milijardo evrov. Kar se tiče dosedanjih vložkov Plinovodov v projekt, je Eberlinc zatrdil, da so bili stroški družbe minimalni v primerjavi z vsemi pritiski, ki so jih bili deležni tudi s strani slovenskih predstavnikov. Za leto 2013 je stroške ocenil na od 150.000 do 160.000 evrov.

Gazprom medtem ne odlaš pri širitvi dobavnih poti. Miller je namreč v ponedeljek s turškim Botasom podpisal memorandum o sodelovanju pri gradnji novega plinovoda pod Črnim morjem. Ta bo imel enako zmogljivost, kot je bila predvidena za Južni tok, torej 63 milijard kubičnih metrov zemeljskega letno, od tega za turški trg 14 milijard kubičnih metrov, skoraj 50 milijard kubičnih metrov pa se bo steklo do meje z Grčijo, kjer bo organizirano dobavno mesto, so sporočili iz Gazproma. (STA)

RENZI

Evropi grozi vloga Pepelke

Matteo Renzi

ANSA

RIM - Predsednika vlade Mattea Renzija skrbi gospodarska prihodnost Evrope. Celini po njegovem grozi prihodnost Pepelke med razvitimi svetovnimi gospodarstvi, če ne bo našla poti za krepitev gospodarske rasti, poroča avstrijska tiskovna agencija APA. Evropa je v fazi stagnacije, medtem ko preostanek sveta teče, čeprav počasneje kot pred nekaj meseci, je opozoril Renzi v pogovoru z mediji. EU mora po njegovih besedah najti pot nazaj k rasti.

»Če bomo obstali na mestu, nas drugi zagotovo ne bodo čakali,« je dejal premier, ki do konca leta predseduje tudi Svetu EU.

Renzi pa ni zaskrbljen le zaradi gospodarstva, pač pa Evropa po njegovem doživlja stagnacijo tudi na področju idealov in skupnih vrednot. Evroskeptičnost se v številnih državah krepi, te težave pa ne bi smeli podcenjevati. Italija si prizadeva, da bi z reformami znova prišla na pot rasti. Stroga varčevalna politika po beseda Renzija ne sme biti izgovor za gospodarske težave. »Natančno se zavedamo, da moramo izvesti reforme, ki smo jih začeli. Italija se spreminja in se ne boji novega,« je zagotovil premier, ki državo sedaj vodi že 10 mesecev.

Renzi veliko upov polaga v ambiciozen investicijski načrt novega predsednika Evropske komisije Jean-Claudea Junckerja. Investicije so nujne za ponovni zagon gospodarstva, obenem pa je potrebna večja prilagodljivost v proračunski politiki, je znova ponovil Renzi.

RIM - Aretiranih 37 ljudi, med preiskovanimi tudi bivši župan Alemanno

Rimska črna mafija

Na čelu kriminalne združbe po oceni preiskovalcev bivši fašistični terorist (NAR) Massimo Carminati

RIM - Posebni preiskovalni oddelek karabinerjev ROS je v sodelovanju s Finančno stražo včeraj sprožil obsežno akcijo, med katero so v Rimu aretirali 37 ljudi, kakih sto pa je preiskovanih. Gre za akcijo »Mondo di mezzo«, ki je rezultat dogotrajnega preiskovanja, zasledovanja, telefonskega prisluškovanja in v katero je bilo vključenih preko petsto karabinerjev.

Preiskovalni sodnik aretirane dolži sodelovanja v kriminalni združbi mafijskega tipa, ki je imela dolge roke nad številnimi javnimi deli in storitvami rimske občinske uprave. Med preiskovanimi je tudi nekdanji rimski župan Gianni Alemanno, aretiran pa je bil tudi star znanec sodstva, nekdanji fašistični terorist NAR Massimo Carminati, ki je bil po oceni preiskovalcev vodja kriminalne združbe. Na njegovem domu so preiskovalci zasegli kakih petdeset slik velike vrednosti, med drugimi tudi dela Andyja Warhola in Jacksona Pollocka. Poleg tega so karabinerji in finančni stražniki zasegli 205 milijonov evrov.

Massimo Carminati naj bi bil tisti, ki je drugim dajal direktive in vzdrževal stike s predstavniki političnega in institucionalnega establišmenta v prestolnici. Preiskovalci govorijo odkrito o mafijski naravi spleta povezav, ki jo je ustvarila kriminalna združba. Hotela je imeti pod svojim nadzorom številne gospodarske dejavnosti v mestu in tudi različne storitve, ki jih je občinska uprava zaupala zunanjim dejavnikom. Navedeni Carminati je bil med drugim povezan z rimskim kriminalnim podzemljem, tudi z razvpito tolpo »Magliana«.

Nakdanji župan Gianni Alemanno je v izjavi za javnost dejal, da nima kaj opraviti z vso to zgodbo in da bo to tudi dokazal.

Aretacija nekdanjega terorista NAR Massima Carminatija

ANSA/ROS

RIM - Na procesu zaradi brodoloma ladje Costa Concordia

Za Schettina je bila nesreča posledica »neumne napake«

RIM - Nesreča luksuzne ladje za križarjenja Costa Concordia, ki se je zgodila pred skoraj tremi leti, je bila posledica »neumne napake«, je na prvem pričanju pred sodiščem, pred katerim je obtožen zaradi uboja iz malomarnosti in drugih hudih zločinov, dejal kapitan ladje Francesco Schettino. Concordia je zadela v čeri in se deloma prevrnila v noči na 13. januar 2012. Pred tem je kapitan skrenil z začrtane poti in ladjo pripeljal preblizu otoka Giglio. Na krovu ladje je bilo v času nesreče 4229 ljudi, od tega jih je 32 umrlo v nesreči.

Kot je dejal Schettino, je ena izmed stvari, ki je šla narobe ob približevanju otoku, to, da bi moral nekdo na krovu prevzeti dolžnosti od indonezijskega člana posadke Jacoba Ruslija Bina, ki so ga

KAPITAN FRANCESCO SCHETTINO TVEGA DVAJSET LET ZAPORNE KAZNI

ANSA

premestili na mesto krmarja. Za ta korak se je odločil kapitanov namestnik Ciro Ambrosio, ki je poveljeval Concordii ob začetku manevra.

Schettino je vstopil v poveljniško soboto 11 minut pred nesrečo, formalni nadzor nad križarko pa je dejansko

prevzel pet minut kasneje, tako da je Ambrosio krmaril ladjo še nekaj časa, ko je ob njemu bil njegov nadrejeni.

Posnetki črne skrinjice so doslej pokazali, da je imel Rusli Bin, ko je Schettino prevzel nadzor nad ladjo, težave z razumevanjem njegovih ukazov. Odgovora na vprašanje, ali bi se lahko izognili nesreči, če bi krmar ravnal ustrezneje, doslej še niso našli.

»Ne mislite, da mi ni bilo hudo,« je še dejal 54-letni kapitan pred sodiščem v Grossetu. Razkril je še, da se je za vožnjo v bližini otoka odločil iz treh razlogov: na ljubo šefa strežbe Antonella Tievolija, čigar sorodniki živijo na otoku, da bi izrekel čast svojemu prijatelju, upokojenemu kapitanu Mario Palumbu in kot atrakcijo za javnost.

POLITIKA - Ettore Rosato, novi podpredsednik poslancev DS

»To ni čas za predčasne volitve, temveč za korenite reforme«

Napori za zagotovitev finančne stabilnosti Primorskega dnevnika

RIM - Tržačan Ettore Rosato je bil prejšnji teden imenovan za podpredsednika poslanske skupine Demokratske stranke. To je pomembna operativna in obenem politična funkcija. Rosato je bil doslej tajnik poslanske skupine. V italijanskem parlamentarnem žargonu se tajniku pravi »frusta« (bič), saj parlamentarce po potrebi lahko tudi z »bičem nažene na sejo«. Posebno, ko gre za odločilna glasovanja in podobno. Rosato je sedaj namestnik vodje poslancev DS Roberta Speranze, »pod seboj« ima 307 poslank in poslancev, kar ni ravno majhna številka.

Tržaški politik v zadnjih mesecih večji del svojega časa preživlja v Rimu, še vedno pa zelo od blizu spremlja politična dogajanja na Tržaškem in v Furlaniji-Juljski krajini. »Res je, da glede Trsta nisem več na očeh javnosti, kot sem bil nekoč, če kdo potrebuje mojo pomoč pa sem vedno na razpolago,« pravi Rosato. To velja tudi za vprašanja slovenske manjšine, o katerih ga sproti obvešča kolegica Tamara Blažina. Prav slovenska poslanka je pripravila posebno proračunsko dopolnilo za Slovence v sklopu zakona za stabilizacijo javnih financ, s katerim se po odobritvi v poslanski zbornici ukvarja senat. Vlada je podprla to dopolnilo. Med prioritete v sklopu slovenske manjšine Rosato izpostavlja finančno stabilnost Primorskega dnevnika.

Glede vsakodnevne politike je Rosato prepričan, da v Demokratski stranki ne bo prišlo do razkolov in do posledičnih odcepitev. Priznava sicer, da je soočenje v stranki »zelo živahno«, kar se mu ne zdi samo normalno, temveč tudi nujno za sodobno stranko, ki ne sme biti demokratska le po imenu in na papirju, temveč v vsakdanjem življenju. »Naša stranka je v dobri formi, kot pričajo zelo zadovoljivi rezultati na nedavnih deželnih volitvah v Emiliji-Romagnii in na Kalabriji. Volitve so bile za nas uspešne, drugo vprašanje, ki mora zelo skrbeti vsakega demokrata, pa je nizka volilna udeležba,« dodaja Rosato.

Kaj pa možnost predčnih parlamentarnih volitev? Poslanec napoveduje, da bodo volitve leta 2018 ob na-

ravnem petletnem izteku zakonodajne dobe. Rosato se vsekakor z volitvami ne obremenjuje. »Ljudje so nas nas niso izvolili zato, da bi ob vsakem koraku grozili z volitvami, temveč, da bi izvlekli Italijo iz gospodarske krize in da bi odobrili toliko pričakovane sistemske reforme,« še poudarja zastopnik DS. Tudi s tega vidika ocenjuje, da je vlada Mattea Renzija na pravi poti.

Rosato se tudi ne obremenjuje kdove kako z novim predsednikom ali predsednico republike. »Giorgio Napolitano v celoti izvršuje svoje predsedniške dolžnosti. Dnevno nas spodbuja, naj pospešimo reforme in naj bomo pozorni do tega, kar državljani zahtevajo od politikov in od politike. In to je bistveno. Kaj bo naredil predsednik, kdaj bo in če bo sploh odstopil, pa se bo odločil sam,« nam je včeraj povedal podpredsednik poslancev DS.

S.T.

Tržačan Ettore Rosato je pred kratkim postal podpredsednik poslancev Demokratske stranke

ARHIV

CELOVEC - Občni zbor Župnik Ivan Olip novi predsednik Mohorjeve družbe

CELOVEC - V Domu prosvete v Tinjnih je potekal redni občni zbor celovške Mohorjeve družbe, na katerem so izvolili nov upravni in nov nadzorni odbor družbe. Potem ko iz zdravstvenih razlogov dosedanjí predsednik, rektor tinjskega doma Jože Kopeinig, ni več kandidiral, je občni zbor soglasno za novega predsednika Mohorjeve izvolil pliberškega mestnega župnika in dekana Ivana Olipa (**na posnetku**). Tako upravni odbor Mohorjeve, ki šteje osem članov, kot tudi nadzorni (trije člani) sta izvoljena za dobo šestih let.

Nova ravnateljica Mohorjeve Karl Hren in Franc Keilih sta v svojih poročilih še posebej izpostavila uspešno zaključeno sanacijo Mohorjeve hiše v Celovcu. (il)

CELOVEC - Ugotovitve posebne preiskovalne komisije Številne napake pri reševanju banke Hypo Alpe Adria

CELOVEC - V primeru reševanja avstrijske banke Hypo Alpe Adria je bilo storjenih veliko napak, je ugotovila preiskovalna komisija, ki jo je posebej za ta primer ustanovila avstrijska vlada. V končnem poročilu komisija s prstom kaže tako na vlado kot na predstavnike zvezne dežele Koroške ter nadzorne organe. Komisija izpostavlja številne napake - od tvegane širitve banke z neomejenimi jamstvi koroških oblasti prek okoliščin poddržavljanja banke v letu 2009 do počasnega ustanavljanja slabe banke.

»Dogajanje v povezavi s Hypo je zaznamovano z napakami na deželni in državni ravni,« je poročilo ob uradni predstavitvi včeraj povzela predsedujoča komisiji Irmgard Griss. Komisija je bila med drugim kritična tudi do presoje centralne banke glede stanja Hypo banke v času, ko ji je država konec leta 2008 prvič odobrila državno pomoč. Centralna banka takrat namreč Hypa ni ocenila kot problematičnega, preiskovalci pa so kritični tudi do finančnega ministrstva, ki takrat po njihovem ni zahtevalo dovolj dobre ocene. Če bi Hypo že takrat pre-

poznali kot problematično banko, bi morala ta pripraviti načrt prestrukturiranja. Tako pa so ji zgolj odobrili državna sredstva in zamudili priložnost, da bi banka rešila svoje strukturne težave.

Komisija se je posvetila tudi okoliščinam poddržavljanja Hypa konec leta 2009. Odločevalcem na državni ravni očita, da so odločitev o poddržavljenju sprejeli, ne da bi si prej zagotovili vse potrebne informacije in pretehtali morebitne alternative. Alternativen so obstajale, je prepričana komisija.

Brez napak pa ni šlo niti v času po poddržavljenju. Takrat za banko Hypo Alpe Adria ni bila oblikovana ustrezna strategija, ki bi predvidela kar najboljšo zaščito interesov države in davkoplačevalcev. Revizorji so redno ugotavljali pomanjkljivosti, a iz tega niso sledile nikakršne posledice.

Na ugotovitve so se že odzvali v avstrijski politiki. Državni vrh je bil zadržan - kancler Werner Faymann je potrdil, da je vlada poročilo prejela, a dodal, da ga mora še prebrati. So se pa tako v koalicijski kot v opozicijski stranki, da morajo iz ugotovitev vsekakor slediti posledice.

CELOVEC - ZKP Milan Wutte novi predsednik

CELOVEC - Zveza koroških partizanov in antifašističnega odpora ima novega predsednika - Milana Wutteja z Vesel pri Šentprimozu v Podjuni (okraj Velikovec), sina nekdanjega dolgoletnega predsednika Janeza Wutteja - Luca. Wutte je nasledil Katjo Sturm-Schnabl, ki je že pred meseci odstopila. Podpredsednika sta Danilo Prušnik, sin prvega predsednika ZKP Gašperja Prušnika, in Mojca Koletnik.

Zveza koroških partizanov skrbi - skupaj z društvom Peršman - za sodobno urejen muzej novejšeg zgodovine pri Peršmanu v Podpeci (občina Železna Kapla). Zbrani na občnem zboru so soglašali, da se ZKP v prihodnje še bolj odpre, temu pa naj bi svoje prispevala tudi lastna spletna stran. Društvo Peršman ima že svojo v treh jezikih. (il)

MANJŠINA - Zadovoljstvo predsednika Rudija Pavšiča po zasedanju manjšinskega omizja

Po mnenju SKGZ se začenja uresničevati sistemsko financiranje slovenskih ustanov

TRST - Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič v tiskovnem sporočilu izraža zadovoljstvo, da se je pod vodstvom podministra Filippa Bubica v Rimu ponovno sestalo manjšinsko vladno omizje, ki je obravnavalo nekaj za manjšino pomembnih tematik. Še posebej važno je dejstvo, da je stekel parlamentarni postopek za združitve treh finančnih postavk, ki se nanašajo na člene zaščitnega zakona, ki zadevajo rabo slovenskega jezika v javni upravi, družbeno-gospodarski razvoj občin v videmski pokrajini ter podporo ustanovam in organizacijam slovenske narodne skupnosti.

Ko bo to sprejeto, bo finančna postavka, ki presega 9 milijonov evrov, prešla na Deželo (obravnavala jo bo posvetovalna komisija za slovensko manjšino), ki jo bo avtonomno upravljala, upoštevajoč stvarne potrebe, ki se bodo kazale v dejavnosti, ki jih predvidevajo trije omenjeni členi zaščitnega zakona, meni Pavšič. V ta okvir sodi tudi možnost, o kateri je deželna posvetovalna komisija za slovensko manjšino razpravljala na svoji zadnji seji in ki jo je nakazal odbornik Gianni Torrenti. »To se pravi, da bi naše organizacije in ustanove od prihodnjega leta dalje že v prvem tromesečju prejemale del sredstev, ki so jih doslej dobivale z veliko zamudo. Dežela naj bi jim namreč

izplačala predijem v višini 70 odst. dodeljenih sredstev na osnovi državnega zaščitnega zakona. S tema potezama rimskega parlamenta in Dežele FJK se v bistvu uresničuje sistemsko financiranje ustanov in organizacij naše skupnosti, za kar se je več let zavzemala krovna organizacija, da bi se končno odpravilo zamude in preprečilo kritične trenutke, ki so se zaradi tega večkrat pojavljali.«

Podobna rešitev je bila po besedah predsednika SKGZ napovedana predstavnikom krovnih organizacij tudi pri financiranju s strani Republike Slovenije. Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc si namreč prizadeva, da bi prišlo do izplačila prispevkov že v prvih mesecih leta 2015. Pavšič je mnenja, da bi bilo razveseljivo, če bi tej dobri novici lahko dodali še vest o povišku finančnih sredstev za dejavnost slovenskih manjšin v sosednjih državah, ki so se, žal, v zadnjih letih skrčila za skoraj 30 odst.

Na rimskem manjšinskem omizju je prišlo posebej do izraza tudi vprašanje občutnega zmanjšanja prispevkov iz sklada za založništvo, kar bo v prvi vrsti prizadelo Primorski dnevnik in sam tednik beneških Slovencev Novi Matajur. Za Benečijo pa predstavlja pozitivno dejstvo novica, da so se končno začela obnovitvena dela nekda-

nega sedeža dvojezične šole v Špetru. Tudi predlog v zvezi s postavitvijo zgodovinskega muzeja v Viscu, kjer je bilo vojaško taborišče, se rešuje v pravo smer. S tem v zvezi in s samimi pobudami vladnega omizja velja opozoriti na pozitivno in konstruktivno vlogo tržaške prefektinje Francesce Adelaide Garufi, ki na deželni ravni usklajuje operativni del omizja.

Prvič je bilo povabljen na avdicijo poslanske komisije za kulturo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji. Pobudo je sprožila poslanka Tamara Blažina. Avdicija po Pavšičevi oceni predstavlja pomembno priznanje naši manjšinski organiziranosti, predvsem pa športnemu gibanju in njegovi vlogi v širšem obmejnem prostoru.

Pavšič je čestital Ljudmili Novak ob ponovni izvolitvi na čelo stranke Nova Slovenija, »ki je na kongresu posebej izpostavila željo, da bi postala sodobna sredinska stranka, ki ne želi svoje politične izbire naslanjati na razdvajanja iz polpretekle zgodovine.« Predsednik krovne organizacije je čestital tudi tržaškemu poslancu Ettoreju Rosatu, ki je bil imenovan za podpredsednika poslanske skupine Demokratske stranke. Pomembno je, da se tudi na vsedržavni ravni uveljavljajo politiki iz našega prostora, ker dobro poznajo naše probleme, je prepričan Pavšič.

PORDENON Ideal Standard prekinil pogovore z Idealscalo

PORDENON - Vodstvo podjetja Ideal Standard je včeraj nena doma prekinilo pogajanja z zadrugo Idealscala, ki naj bi zagotovila nadaljevanje proizvodnje v industrijskem obratu v Orcenicu. Predstavniki Ideal Standarda trdijo, da jim nasprotna stran ni predstavila industrijskega načrta. Sindikati odločno zavračajo tak način ravnanja Ideal Standarda in zagotavljajo, da bodo že danes predstavili industrijski načrt, čeprav v skladu z dogovori to ni bilo pogoj za nadaljevanje pogajanj. Zelo oster je bil tudi podpredsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Sergio Bolzonello, ki je dejal, da je imelo podjetje za nora vse od pristojnega ministrstva do Dežele, sindikatov in seveda delavcev nove zadruge, »ki so storili vse, da bi nadaljevali s proizvodnjo.« Bolzonello je še dejal, da je vodstvo Idela Standarda postavljalo vedno nove pogoje namesto da bi delavcem omogočili, da po simboličnih cenah odkupijo obrat in stroje ter nadaljujejo s proizvodnjo.

OPČINE - Spomenik na strelišču ima zagotovljena občinska sredstva (100.000 evrov)

Vsi se strinjajo in pozivajo, vojaška uprava pa kljubuje

Občina Trst namenja sto tisoč evrov za preureditev območja openskega strelišča in ovrednotenje spomenika žrtvam drugega tržaškega procesa. Spomenik Viktorju Bobku, Ivanu Ivančiču, Simonu Kosu, Pinku Tomažiču in Ivanu Vadnalu naj bi na osnovi načrta, ki ga je pred leti pripravil in ga v teh dneh preoblikuje arhitekt Andrej Kržižnič, ločili od samega strelišča, kjer 73 let po usmrtnih še vedno streljajo. Območje naj bi bilo v prihodnje dostopno, ne pa skrito za zaklenjenimi vrati strelišča.

Borčevske organizacije se s tem ukvarjajo od prvih povojnih let, podobno tudi srenja in jus. Za rešitev starega vprašanja pa je potreben še nemajhen, ključen korak. Svoje privoljenje mora dati vojaška uprava oziroma notranje ministrstvo, ki je lastnik strelišča. Kljub sestankom, pozivom, obljubam ter pogovorom s samo obrambno ministrico in njenimi sodelavci do včeraj še ni bilo odgovora.

Tržaški župan Roberto Cosolini je 30. oktobra pisal obrambni ministrici Roberti Pinotti in jo pozval, naj končno reši vprašanje. Opozoril jo je, da so se pred letom dni na srečanju na tržaški prefekturi vsi strinjali, da je treba ločiti spomenik od strelišča. Vojaška uprava naj bi občinski upravi odstopila območje spomenika (v obliki brezplačnega najema), ki bi ga občina preuredila. »Občina Trst se je zavzela za ovrednotenje tega spominskega kraja, da bo tam mogoče dostojno počastiti pokojne. Kjer se strelja, to ni mogoče,« je včeraj po telefonu dejal Cosolini. »Mojemu predhodniku ni uspelo zaključiti tega poglavja, mi smo se resno zavzeli in odločno nastopili ter zagotovili sredstva. Občina je res naredila vse, kar je v njeni moči,« je dejal in pristavil, da je financiranje načrta še dodatno sporočilo vojaški upravi. Župan je pisal ministrici, pred nekaj dnevi je govoril z njenim svetovalcem, prefektinja Francesca Adelaide Garufi je na to vprašanje opozorila vladnega podsekretarja, ki je bil 5. novembra v Trstu. Prefektinja je v tej zgodbi v prvi vrsti, ona je lani priredila srečanje z vsemi vpletenimi. S predstavniki obrambnega ministrstva je večkrat govorila tudi poslanka Tamara Blažina. Ministrica menda nima ugovorov, kljub vsemu pa se neke zatika.

Dušan Kalc, predsednik opneke sekcije združenja VZPI-ANPI, je že naveličan. »V začetku decembra 2013 smo se udeležili sestanka, ki ga je sklicala prefektinja. Ona si za rešitev tega vprašanja zelo prizadeva, prav tako župan. Na tistem srečanju je Občina Trst predlagala, da bi spomenik ločili od samega streljšča ter odprli drug vhod. Vsi smo se strinjali, potrebno pa je bilo še uradno privolenje vojaške uprave. Takratnim zagotovitom predstavnik italijanske vojske v letu dni niso sle-

Župan Roberto
Cosolini in
spomenik na
openskem strelišču

ARHIV

dila dejanja,« je povedal Kalc.

Denar za spomenik so prejšnji teden vključili v rebalans proračuna, ki ga je sprejel tržaški občinski svet. Popravek je predložil občinski svetnik SSK Igor Svab, ki je potrdil, da »je zdaj denar na voljo, občinska uprava pa ga bo lahko uporabila samo po dogovoru z vojaško domeno.«

Do te naložbe je bil kritičen načelnik svetniške skupine stranke Forza Italia Everest Bertoli, ki pravi, da občinska uprava v

kriznem obdobju ne bi smela vlagati v spomenike. Alessia Rosolen (L'Altra Trieste) pa je po drugi strani na Twitterju priporočila Cosoliniju, naj se z enako prizadevnostjo zavzame za ploščo v spomin na 12. junij 1945 (odhod jugoslovanske vojske iz Trsta). Župan je »začivkal«, da sam jasno zahteva spoštovanje vseh spominov. Na Facebooku so bili odzivi ostrejši. Cosolini jih je večerjaj komentiral z besedami, da so polemike »nesmiselne in neokusne, ker ima-

mo ljudje pravico, da se spoštljivo poklonimo pokojnim».

V nedeljo, 14. decembra, bo vsakoletna spominska svečanost, tokrat ob prisotnosti gostov iz Villorbe v Venetu. Tam so bili pokopani obsojenci s tržaškega procesa in občina jim je aprila letos posvetila spomenik. Govorila bosta predstavnik iz Villorbe in zgodovinarica Marta Verginella, v Prosvetnem domu bo zatem nastopil Boris Pahor. (af)

KAMPANJA Z vzajemnim spoštovanjem proti nasilju

Nasilje nad ženskami je tema, o kateri ne bi smeli govoriti le ob svetovnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami, ki ga obhajamo 25. novembra. Tega mnenja je tudi IV. okrajni svet, ki bo jutri ob 18.30 na sedežu okrajnega sveta v Ul. Locchi 23/a pripravil srečanje z naslovom »Nasilje proti ženskam: kaj narediti in na koga se obrniti?«. Med govornicami bo tudi predsednica centra proti nasilju GOAP Tatjana Tomicic.

Za ničelno toleranco do nasilja pa si prizadeva tudi občinska uprava, ki je včeraj popoldne pripravila seminar za vzgojno osebje v občinskih vrtcih. Namen strokovnega seminarja, ki bo doživel nadaljevanje, je ozavestiti osebje o diskriminaciji in stereotipih. Včerajšnje delavnice se je udeležilo več kot 70 vzgojiteljic in vzgojiteljev. Tem so podelili paket didaktičnih iger, s pomočjo katerih sta vzgojiteljica Daniela Paci in psihologinja Lucia Beltramini promovirali vzajemno spoštovanje, ki se mora začeti že pri najmlajših otrocih. Na ta način želijo organizatorji seminarjev preseči predsodke, ki so pogosto povod za diskriminacijo.

DEŽELNI ŠOLSKI URAD - Javno srečanje na liceju G. Galilei

Transparentnost je bistvena predpostavka za preprečevanje korupcije

Deželni šolski urad se zaveda pomembnosti odprtega in transparentnega delovanja vseh njegovih organov. Zato kontinuirano deluje v smeri, ki zagotavlja ohranjanje obstoječe ravni transparentnosti javnega sektorja oziroma si prizadeva, da bi jo z novimi ukrepi še povečali. Doslednost pri spoštovanju preglednega poslovanja je Deželni šolski urad predstavljal na javnem srečanju, ki je včeraj dopoldne potekalo v veliki dvorani liceja G. Galilei.

Slušatelje, med katerimi so bili dijaki, predstavniki združenj, ravnatelj nekaterih šol, med njimi so bili tudi slovenski ravnatelji, je v imenu Dežele FJK pozdravil deželni svetnik Franco Codega. Nato je spregovoril Igor Giacomini, načelnik Urada za slovenske šole, ki je podrobno analiziral pojem transparentnosti. Tega se je lotil s pravnega vidika, izpostavil pa je predvsem dejstvo, da se transparentnost načni z demokratizacijo. Po njegovih besedah mora širša javnost imeti dostop do vseh informacij, transparentnost pa naj bi bila bistvena predpostavka za omejevanje oz. preprečevanje korupcije.

Transparentnost delovanja organov javnega sektorja se odraža tudi preko možnosti spletnega dostopa javnosti do podatkov iz javnih evidenc. Več o spletni strani Deželnega šolskega urada je povedala predavateljica Livia Cosulich. Cosulicheva je napovedala, da bodo v prihodnjih dneh na uradno spletno stran dali tudi podat-

Na seminarju so podali podrobno definicijo transparentnosti

FOTODAMJ@N

ke o tem, kaj vse urad počne. Zanimivo je bilo tudi predavanje inšpektorja Luigija Torchia, ki je spregovoril o temi, ki se navezuje na učence s posebnimi potrebami in učence z vedenjskimi motnjami. Učenci, ki potrebujejo poseben učni in vzgojni model, so združeni v kratiki BES (Bisogni Educativi Speciali), je razložil predavatelj, ki je postregel s podatkom, da je v Italiji kar milijon šolarjev, ki bi jim lahko dali etiketo BES. Sem namreč ne spadajo le šolarji, ki imajo zdravniško potrdilo o določeni motnji, ampak tudi šolarji, ki imajo vedenjske motnje zaradi družbeno-socialnih razmer, v ka-

terih živijo. Po njegovih ocenah se je v zadnjih letih močno povečalo število teh šolarjev, kar vsekakor predstavlja nov izziv za šolske urade. Za uspešno vključevanje takih šolarjev v proces vzgoje in izobraževanja bi šole potrebovale ustrezne programe vzgoje in izobraževanja ter zagotovitev ustreznega in strokovno podkovanega kadra, je dejal govornik, ki je prepričan, da inkluzivna politika, ki jo Italija izvaja na področju šolstva, ni še prinesla zelenih rezultatov.

Ob koncu predavanj je sledila še okrogla miza, na kateri so govorili tudi drugi ugledni gostje. (sč)

GABROVEC Ne davku IMU za kmetijstvo

Furlanija-Juljska krajina bi se morala glede napovedanega spornega davka na nepremičnine IMU tudi za kmetijska zemljišča zgledovati po Pokrajini Trento. To predlaga deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovce, čigar predlog pa za sedaj ni doživel velikega razumevanja pri Deželi.

Če bodo v Rimu odobrili tozadevni sklep, bodo morali lastniki vseh kmetijskih površin v tržaški in goriški pokrajini plačati davek IMU. To velja tudi za lastnike zemljišč na t.i. goratih območjih, ki so bila doslej oproščena tega davka. Podpredsedniku deželnega sveta se napovedani davek zdaj neprimeren in nepravičen. Prvič, ker so kmetijska območja v naših krajih finančno gledano malo rentabilna, in drugič so ta zemljišča v veliki meri podvržena značilnim vinkulacijam, začeniši z evropsko Naturo 2000.

Gabrovca toliko bolj skrbi vsa ta zadeva, ker naj bi rok za plačilo tega davka (odlok še ni pravnomočen) zapadel 16. decembra. Odbornik Paolo Panontin je bil glede tega problema še kar splošen, slovenski predstavnik je o tem kožljivem vprašanju opozoril tudi odbornika za finance Francesca Peronija. Podpredsednik se pri tem zgleduje po tridentinski pokrajinski upravi, ki je že napovedala, da takšnega davka na Tridentinskem ne bodo plačali.

NABREŽINA - Dostop v tržiško pristanišče in načrt Smart Gas

Vrsta »priporočil« za izkop kanala

Po klofuti, ki jo je prejel pretekli teden z negativnim mnenjem tržiškega nadzornišča za arhitektonske in krajinske dobrine, je dobil načrt podjetja Smart Gas o gradnji uplinjevalnika na območju Lokavca na meji med tržiško in devinsko-nabrežinsko občino nov, čeprav posreden »udarec«.

Deželna uprava je izdala sicer pozitivno mnenje o izkopu kanala za dostop večjih ladij v tržiško pristanišče, a ga je pogojila s celo vrsto obvezujočih priporočil, ki bodo gotovo zakasnilo izvedbo dela.

Gradnja uplinjevalnika je tesno povezana s tem načrtom. Kajti: šele ko bo izkop kanala do globine 12,5 metra dokončan, ga bo lahko podjetje Smart Gas poglobilo še za dodatni meter, to je do globine 13,5 metra, da bi tako zadostilo normam o varni plovbi velikih plinskih tankerjev do plinskega terminala.

Načrt za izkop dostopnega kanala do globine 12,5 metra je izdelalo posebno podjetje za tržiško pristanišče. 19. junija lani ga je posredovalo deželni upravi za pridobitev potrebnega mnenja o presoji vpliva na okolje. Načrt predvideva izkop skupnih 885 tisoč kubičnih metrov materiala z morskega dna, in sicer 385 tisoč kubičnih metrov v neposredni bližini vhoda v pristanišče in 500 tisoč kubičnih metrov vzdolž plovnega kanala. Po izračunih načrtovalcev, naj bi s hidravličnimi bagri izkopali do 7 tisoč kubičnih metrov materiala dnevno, bagranje kanala pa naj bi trajalo kakih 6 mesecev.

O načrtu so se morale izreči številne krajevne uprave in institucije. Medtem ko je tržiška občina junija letos izdala pozitivno mnenje (podobno kot tržiška luška kapitanija, konzorcij za industrijski razvoj tržiške občine in še nekatere druge ustanove), je devinsko-nabrežinska občina 5. junija letos izrekla negativno mnenje, prav tako kot tržiško nadzornišvo za arhitektonske in krajinske dobrine. Posoška sekcija naravovarstvene organizacije WWF in juljski konzorcij gojiteljev školjk in rib pa sta že septembra lani vložili k načrtu celo vrsto pripomb.

Deželna uprava Furlanije-Juljske krajine je 19. septembra letos presodila, da je načrt za poglobitev kanala za dostop v tržiško pristanišče »kompatibilen z okoljem«, a je obenem izdala deset »priporočil«, ki se jih bo moral izvrševalec del obvezno držati pri izvedbi načrta. Številna »priporočila« se nanašajo na tamkajšnje zaščiteno območje. Tako bodo lahko izkop v bližini evropsko zaščitene območij opravili le v obdobju od 1. septembra do 28. februarja, ker bi sicer v drugih mesecih »nadlegovali zaščitene ptice, ki gnezdiijo na tistem območju.« Izkop materiala za poglobitev dostopnega kanala pa bo mogoče opraviti le v obdobju od 1. decembra do 31. marca, da ne bi prizadeli bližnjih koljišč in ribogojnic.

Nadalje bodo morali izvrševalci med opravljanjem del namestitičasne protihrupne zaves ali kake druge podobne pregrade, da bi ublažili hrup, ki bi sicer motil tam prisotne živalske vrste.

Predlagatelj dela bo moral dopolniti načrt za meritve kalnosti vode. V ta namen bo moral namestiti vrsto takozvanih kletk za sedimentacijo, da bi z njimi preprečil prehod kalne vode na bližnje plaže.

Tudi nasip, na katerega bodo nanesli izkopani material, bo odgovarjal obveznim deželnim predpisom. Urediti ga bodo morali tako, da bo postal »prijeten« krajevni favni. V ta namen bodo morali posaditi na desetine dreves in urediti odtočne kanale.

Danilo Antoni

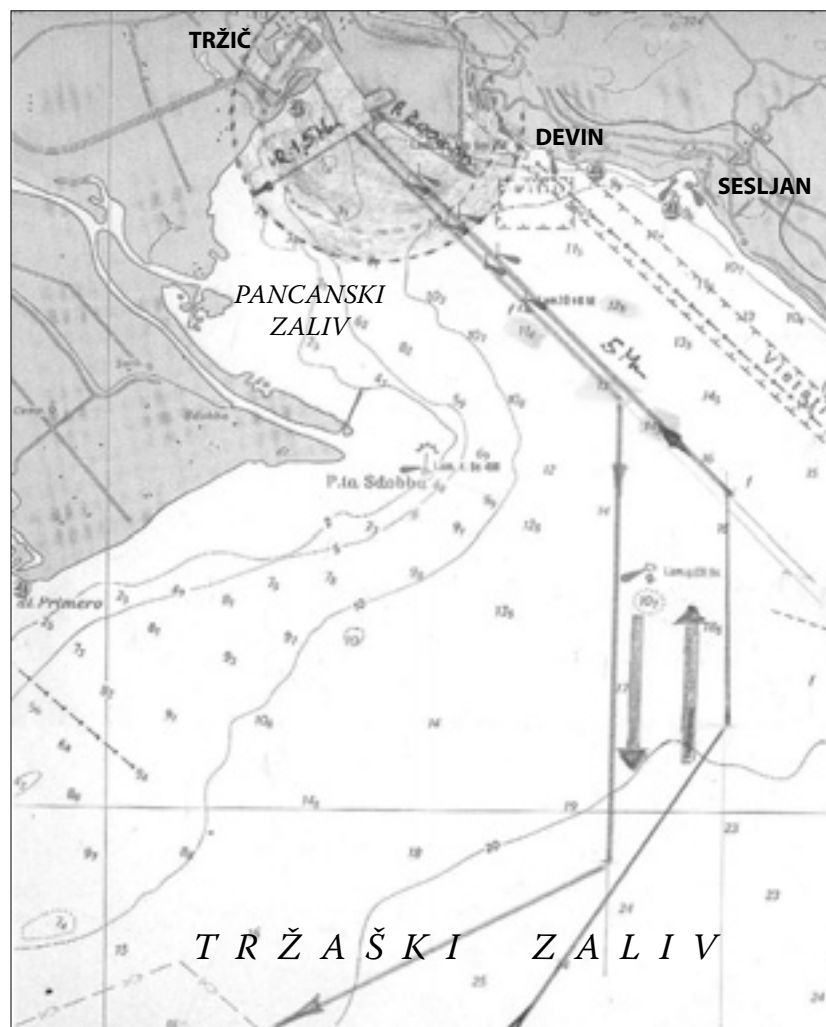
FOTODAMJ@N

Ob tako strogih priporočilih postaja jasno, da se bodo dela za izkop dostopnega kanala zavlekla. Kar bo posredno vplivalo na načrt za gradnjo uplinjevalnika podjetja Smart Gas (če bo sploh od-

obren). Šele potem, ko bo dokončan izkop do globine 12,5 metra, bo namreč mogoče kanal poglobiti še za dodatni meter, da bi tako omogočili plovbo velikih plinskih tankerjev do pomola-priveza plinskega terminala.

Arh. Danilo Antoni, ena od duš novoustanovljenega društva Občani za zaliv, je po podrobnem pregledu sklepa deželne uprave ocenil, da je »pomemben sklop pogojev, ki so vezani na spoštovanje varnostnega režima v evropsko zaščitene območjih z naravnimi vrednotami in vsebinami. Razvidno je tudi, da obstaja možnost - če bodo merilne naprave nakazovale prekoračitve sprejemljivih količin - da se dela zaustavijo in spremeni prvotni projekt.« »To je dejansko primer, ki dokazuje, da je "politično forsiranje" tehnično vprašljivih projektov velikokrat tudi nerentabilno in težko izvedljivo poseganje na ozemlje,« je menil arh. Antoni.

M.K.

Območje v Pancanskem zalivu, kjer naj bi izkopali kanal

ENERGETIKA - Odmevi iz Slovenije na odpoved projekta Južni tok

»Trst bo sedaj dobil terminal«

Upad dobave plina iz Rusije naj bi Italija nadomestila z gradnjo novih uplinjevalnikov - V igri spet tudi Krk?

Območje Žavelj, kjer so svoj čas načrtovali uplinjevalnik

Po mnenju mnogih poznavalcev v Sloveniji predstavlja ruska odpoved plinovoda Južni tok korak k plinskemu terminalu v Tržaškem zalivu. »Plinski terminal je realnost, vprašanje je le, kje: ali na Krku ali v Tržaškem zalivu. Najverjetneje ga bomo dobili v Tržaškem zalivu, saj bo Italija močno pritisnila na Evropsko komisijo, da bo morala v to privoliti,« je na spletni strani RTV Slovenija podčrtal politični analitik Klemen Grošelj, ki poudarja, da je trenutno daleč najcenejši plin iz plinovodov.

Realnost visokih cen uvoza utekočinjenega plina so po njegovih besedah že občutili na Poljskem in v baltskih državah. Utekočinjeni plin je treba ohladiti in nato segreti, plinski tankerji stanejo nekaj sto milijonov evrov. Tudi Vojko Bernard iz okoljevarstvene organizacije Alpe-Adria Green, ki se skupaj z okoljevarstveniki iz sosednjih držav že vrsto let bojuje proti plinskemu terminalu v Tržaškem zalivu, opozarja, da bodo Italijani sedaj po Putinovih besedah skušali oživiti projekt plinskega terminala v Žavljah, tik ob slovensko-

italijanski meji, saj po njegovem ta zgodba še zdaleč ni končana. Bernard sicer meni, da če je že potreben plinski terminal v severnem Jadranu, bi ga lahko zgradili na opuščeni platformi za črpanje nafte, ki leži kakšnih 30 kilometrov od Pulja proti Italiji.

V skoraj vseh državah Evropske unije zaradi gospodarske krize upada povpraševanje po energiji, tudi po zemeljskem plinu. Po nekaterih podatkih naj bi v Italiji v zadnjem času poraba plina padla za okoli 15 odstotkov, zaradi znanih problemov z Rusijo pa se več povpraševanje po utekočinjenem plinu, uplinjevalniki pa ne obratujejo s polnimi kapacitetami. To velja tudi za največji morski plinski terminal Porto Viro (15 kilometrov od obale pri Rovigu), ki je od leta 2009 dobavljal italijansko omrežje več kot 28 milijard kubičnih metrov plina. »Uplinjevalnik Porto Viro ima velike in neizkoriščene zmogljivosti in je pripravljen povečati proizvodnjo, zlasti v primeru, da bi Rusi zaprli svoje plinske pipe,« je pred kratkim zapisal Espresso.

ZDRAVSTVO

Čezmejno cepljenje?

V kongresnem centru znanstvenega parka AREA na Padričah bo jutri in v petek na sporedu posvet o cepivih, ki je zaradi preplaha zadnjih dni v Italiji zelo aktualen. V dveh dneh bodo predstavili rezultate štirih čezmejnih projektov, pri katerih sodelujejo italijanski in slovenski partnerji, navzoči pa bodo tudi predstavniki zdravstvenih ustanov iz Furlanije-Juljske krajine in Veneta.

Luca Brusati (predsednik družbe Geie Net Europe, ki se ukvarja s projektiranjem) pravi, da bi lahko tudi na obmejnem pasu in v Sloveniji uvedli čezmejno financiranje skupnih zdravstvenih protokolov, ki bi bili koristni tudi v primeru posebnih epidemij gripe.

POLICIJA - Poostren nadzor v vsej pokrajini

Do božiča na delu kriminalisti iz Padove

Tržaški kvestor je za pomoč zaprosil tudi kriminaliste iz Padove, ki so že več tednov dejavni v tržaški pokrajini

TRŽAŠKA KVESTURA

Pred časom je tržaški kvestor Giuseppe Padulano poostiril nadzor v vsej tržaški pokrajini, za pomoč je zaprosil tudi kriminaliste iz Padove. Leti bodo navzoči do božičnih praznikov. Nadzor izvajajo na celotnem obmejnem

pasu, v mestu in predmestju ter na cestah, ki vodijo v Slovenijo. V teh tednih so policisti že pregledali veliko vozil in osebnih dokumentov, zbrane informacije bodo koristne pri preprečevanju tatvin in drugih dejanj.

OPČINE - Eritrejci Severni Evropi naproti

Voznik kombija je čez mejo pripeljal in nato odslovil deset eritrejskih državljanov, ki so se zatem peš odpravili po pokrajinski cesti št. 1 proti Opčinam. V skupini so bile štiri ženske, vsi so bili stari od 24 do 35 let. Opazila jih je izvidnica tržiške mejne policije, ki jih je naposled odvedla na kvesturo, kjer je stekel običajni upravni postopek.

Tudi ti pribežniki so prispeli v Trst po tako imenovani balkanski poti, iz Grčije skozi nekdanje jugoslovanske republike. Njihov končni cilj je v glavnem severna Evropa. Mejna policija je pred dnevi na Krasu prav tako naletela na skupino pribežnikov, državljanov Eritreje in Egipta, slednje je z avtomobilom irske registracije prevažal madžarski državljan. Doletela ga je kazenska ovađa.

REPENTABOR - Solidarnost potrebnim iz pobratene občine

Pomoč Logatcu

Učenci osnovne šole Alojza Gradnika z darili za potrebne iz Logatca

FOTODAMJ@N

Zaboji polni oblek, igrač, hrane, darilnih paketov in drugih, ljudem koristnih predmetov so v ponedeljek napolnili skladišče civilne zaščite na županstvu na Colu. Nabiralna akcija za potrebne ljudi iz pobratene občine Logatec, za katero je dala pobudo domača občinska uprava in pri kateri so ob prostovoljcih civilne zaščite sodelovali še otroški vrtec Antona Fakina in osnovna šola Alojza Gradnika, je tudi četrto leto dobro uspela.

Dopoldne so se iz bližnje šole podali v skladišče civilne zaščite v občinskem poslopiju osnovnošolci. Vsak je prinesel s sabo vrečko z darovi za otroke iz pobratene občine iz Slovenije. Mnogo je bilo zvezkov, knjig, igrač, namiznih iger. Prosto-voljec civilne zaščite Rino Destri in občinska odbornica za šolstvo, razvoj ozemlja in čezmejno sodelovanje Martin Škabar sta vse prineseno vestno spravljala v lepenkaste zabojke. Do nekaj

pred poldnem je bilo tako pripravljenih že nekaj deset zabojev. Popoldne so prinesli svoja darila tudi malčki iz otroškega vrtca, da se je kup zabojev še povečal. Obenem so tudi številni domačini prinesli celo vrsto vreč, polnih zlikanih oblačil in obutve ter drugih potrebščin.

Župan Marko Pisani je bil zadovoljen z letošnjo »bero« pomoči potrebnim občanom iz Logatca. »Ta solidarnostna akcija bo še bolj konkretno povezala naši pobrateni občini,« je menil.

Vso zbrano pomoč bodo v petek, 5. decembra, z vozilom civilne zaščite prepeljali v Logatec, kjer jo bodo izročili krajevnim upraviteljem, ti pa bodo poskrbeli za porazdelitev solidarnosti iz repentabske občine tamkajšnjim potrebnim občanom.

M.K.

ZALOŽBA MLADIKA - Miklavžev knjižni sejem

Niz literarnih srečanj

V ponedeljek pogovor z Marijem Čukom - Danes Miroslav Košuta s svojimi Zapisi na orošeno okno

Dijaki na ponedeljkovem srečanju s pesnikom Marijem Čukom

FOTODAMJ@N

Založba Mladika vabi v teh dneh v Ul. Donizetti 3 na Miklavžev knjižni sejem, na katerem predstavljajo bogat zalogo del, ki jih je založba izdala v letošnjem letu in oblikuje podobo našega, a tudi širšega duhovnega prostora in umetnosti. Sejem so odprli v ponedeljek bo trajal vključno do petka, 5. decembra, od 10. do 14. ure.

Sejemsko ponudbo spremljajo srečanja z ustvarjalci. Na prvem je pesnik Marij Čuk skupini dijakov liceja Prešeren govoril o svojem literarnem ustvarjanju in posebej o najnovejši pesniški zbirki Ko na jeziku kopni sneg. Drugi dogodek bo danes ob 12. uri, na obletnico rojstnega dne Franceta Prešerna, oblikoval Miroslav Košuta. Posebnega poudarka bodo deležni Zapisi na orošeno okno, zbirke člankov, govorov, razmišljanj, ki jih je kriški ustvarjalec zbral v zajetni knjigi, ki še diši po svežem tisku.

PRAZNIČNO VZDUŠJE - V nedeljo prižig lučk na smrekah

Na Velikem trgu bodo delili polento in frico

Na Velikem in Borznem trgu že nekaj dni stojita praznični smreki. Na obeh bodo uradno prižigali luči v nedeljo, ko bo Trst tudi uradno zajel božično-novoletni duh. Smreko na Velikem trgu je naši občini podarila občina Forni di Sopra, lučke na njej pa bodo prižigali v nedeljo ob 16.30. Lučke na smreki na Borznem trgu bodo prižigali v nedeljo dopoldne, in sicer ob 11.15.

Nedelja bo še posebej vesela in razgibana; to je večeraj v družbi župana kraja Forni di Sopra Lina Anziuttija napovedal občinski odbornik za gospodarske zadeve Edi Kraus. Poleg prižiganja prazničnih lučk bo poskrbljeno tudi za žejne in lačne. Kot so povedali na včerajšnjem srečanju, bo dotična karnijska občina svoj kraj promovirala s kulinaricnimi specialitetami. Občinstvo bo lahko okušalo polento in frico, ki ju bodo pripravili na kraju dogodka. Kuharji bodo pripravili kar 700 kg polente in 600 kg frica, med občinstvo pa bodo razdeljevali tudi druge delikatesne izdelke. Ob tej priložnosti bosta obe občini izpostavili tudi dolgoletno prijateljstvo, ki ju veže.

Župan Fornija Lino Anziutti in odbornik Edi Kraus

Včeraj danes

Danes, SREDA, 3. decembra 2014

FRANC

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.55 - Luna vzide ob 14.38 in zatone ob 4.55.

Jutri, ČETRTEK, 4. decembra 2014

BARBARA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,8 stopinje C, zračni tlak 1004,8 mb ustaljen, vlaga 72-odstotna, veter 19 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,3 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.50, 21.10 »Hunger games - Il canto della rivolta«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Due giorni, una notte«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 21.15 »La sapienza«; 18.00 »Terra di Maria«; 20.00 »Sarà un paese«.

FELLINI - 18.15, 20.15, 22.15 »Il sale della terra«; 16.45 »Il mio amico Nanuk«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.40 »Diplomacy - Una notte per salvare Parigi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »Trash«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.15, 20.10, 22.00 »My old lady«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.30 »Ama-terji«; 17.40, 18.40, 20.50 »Butec in butec Da«; 20.40 »Gozdovi so še vedno zeleni«; 16.10, 18.50, 20.00, 21.15 »Igre lakote: Upor - 1. del«; 16.20, 18.30, 20.10 »Kako se znebiti šefa 2«; 19.00 »Medzvezdje«; 17.00 »Pingvini z Madagaskarja«; 16.00, 18.00 »Pingvini z Madagaskarja 3D«; 15.40 »Čebelica Majak«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Ta veseli dan kulture: večer kratkih filmov študentov višje strokovne šole Sežana«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Scemo e più scemo 2«; 18.15, 21.15 »Interstellar«; Dvorana 2: 16.40, 18.30, 20.20 »I pinguini di Madagascar«; 16.30, 21.45 »Nick Cave - 20.000 days on earth«; 18.30, 20.15 »Scusate se esisto«; Dvorana 3: 16.30, 20.40, 22.20 »Ogni maledetto Natale«; Dvorana 4: 18.10 »Il giovane favoloso«; 16.30 »Sils Maria«; 22.10 »Le noti dei super robot - parte II«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.40, 19.10, 20.00, 21.40 »Scemo e più scemo 2«; 16.30, 18.25 »I pinguini di Madagascar«; 16.30, 19.00, 21.30 »Hunger games - Il canto della rivolta«; 16.00, 17.40, 22.15 »I vichingi«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Ogni maledetto Natale«; 20.20, 22.10 »Cub - Piccole prede«; 16.30 »Scusate se esisto!«; 18.05, 21.20 »Interstellar«; 19.00, 21.30 »Nick Cave - 20.000 days of earth«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 20.00, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta«; Dvorana 2: 16.45, 18.30 »I pinguini di Madagascar«; 20.20, 22.10 »Cub - Piccole prede«; Dvorana 3: 17.40, 20.15, 22.15 »Ogni maledetto Natale«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.10 »Scemo e più scemo 2«; Dvorana 5: 17.20, 19.50, 22.10 »Trash«.

Izleti

FOTOVIDEO TRST80 IN CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizirata v nedeljo, 28. decembra, enodnevni izlet v Postojno na ogled Predjamskega gradu in Živih jasic v jami. Vključuje avtobusni prevoz, ogled in kosilo. Imeli bomo tudi čas za vadbo fotografiranja. Vpisovanje možno do 9. decembra na sedežu Fotovideo Trst 80, Ul. S. Giorgio 1, v četrtek, 4. decembra, od 17. do 19. ure in v petek, 5. decembra, od 18. do 19. ure. Informacije in predpisy na in-

SPDT

prireja

NOCOJ, 3. decembra, ob 20.30

VEČER GORNIŠKEGA FILMA

Projekcija nagrajenih filmov iz arhiva Mednarodnega festivala gorniškega filma Domžale

Dvorana ZKB
Ul. Ricreatorio, 2 - Opčine

V Gročani praznuje danes 90 let naša

Marija

Vse najboljše draga mama in nona!

Edi, Nada, Paolo in Monica

fo@trst80.com, tel. 329-4736590 (Martina) oz. center.harmonija@gmail.com, tel. 320-7431637 (Ingrid). Vabljeni člani in prijatelji.

SPDT prireja v nedeljo, 14. decembra, tradicionalni avtobusni »Izlet v neznan«. Odhod s trga Oberdan ob 8. uri in ob 8.15 z Opčin, izpred hotela Daneu. Izlet je primeren za vse. Pohodu bo sledilo kosilo in družabnost. Udeleženci morajo imeti pri sebi veljaven osebni dokument. Vpisovanje do vključno ponedeljka, 9. decembra. Za prijave tel. št. 040-413025 (Marinka) ali 040-220155 (Livio).

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah 22/D. Tel. št. 040-299453.

JADRAN je odprl osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

Loterija 2. decembra 2014

Bari	12	90	34	53	52
Cagliari	54	15	21	29	9
Firenze	41	72	18	87	64
Genova	61	73	50	13	74
Milan	2	8	66	71	83
Neapelj	80	86	65	27	19
Palermo	54	83	51	75	71
Rim	68	43	46	58	20
Turin	26	85	5	35	89
Benetke	8	43	37	66	58
Nazionale	41	28	89	25	27

Super Enalotto št. 144

9	25	35	59	76	81	jolly 85
Nagradni sklad	13.950.268,55 €					
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
3 dobitniki s 5 točkami	70.414,60 €					
535 dobitnikov s 4 točkami	397,76 €					
21.491 dobitnikov s 3 točkami	19,73 €					

Superstar

14

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
Brez dobitnika s 4 točkami	-- €
97 dobitnikov s 3 točkami	1.973,00 €
1.917 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
12.745 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
27.916 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Skd Tabor Prosvetni dom Opčine

vabi na

MIKLAVŽEV PRODAJNO- RAZSTAVNI SEJEM

sreda, 3.12.14 (16.00-19.00)
ob 16.00-nastop šolskega zbora
OŠ Bevka z Opčin in otroški
plesni skupini SKD Tabor

četrtek, 4.12.14 (16.00-19.00)
ob 18.00 predstavitev knjige
v sodelovanju z ZTT:
Slovenija v žepu:
Mitja Tretjak in Vojmir Tavčar

petek, 5.12.14 (16.00-19.00)
sobota, 6.12.14 (16.00-19.00)
nedelja, 7.12.14 (9.30-13.00)

Lekarne

Od ponedeljka, 1.,
do sobote, 6. decembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Rossetti 33 - 040 633080, Ul. Mascagni 2 - 040 820002, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Borzni trg 12 - 040 367967.

www.farmacistitrieste.it

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadstr.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalcu na razpolago ustrezen obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga), iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Mali oglasi

IZGUBIL SEM KLJUČE avta znamke ford v okolici pošte v Križu. Najditelj naj pokliče na tel. št. 040-226826.

IŠČEM DELO kot pomočnica starejšim in bolnim, 24 ur na dan. Kličite na tel. št.: 329-6055490.

IŠČEM VEJE trte šmarnice in kozjega ziza. Tel. št. 040-4528403 (v večernih urah).

POSOJAM na dom napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel.: 339-8201250.

PRODAM 4 zimske gume, rabljene dve sezoni, velikosti 165/70 R14 znamke yokohama. Tel. št.: 340-6106710.

PRODAM avto ford fiesta, letnik 2013, sivo-temne barve, cena po dogovoru. Tel.: 040-220443.

PRODAM neostekleničeno ekstradeviško olje. Cena 14,00 evrov na liter. Tel.: 339-6013695.

PRODAM sliko Stanota Žerjala velikosti 120 x 90. Motiv: Cesta skozi gozd proti jezerčku. Tel. št.: 040-272701 (ob uri obedov).

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614 ali 040-9880206.

Obvestila

KNJIŽNA ZBIRKA GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE za l. 2015: vabljeni na predstavitev, ki bo v čitalnici Narodne in študijske knjižnice v Trstu, Ul. Sv. Frančiška 20, danes, 3. decembra, ob 17.30.

OBČINA DOLINA - Odborništvo za produktivne dejavnosti, vabi vse osmičarje Občine Dolina na sejo, ki bo danes, 3. decembra, ob 18.30 na sedežu Občine.

SKD TABOR organizira v svoji dvorani danes, 3. decembra, ob 16. do 19. ure Miklavžev sejem, ob 17. ure dalje zbor Osnovne šole F. Bevk in plesne skupine SKD Tabor.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste in prijatelje na mesečno srečanje, ki bo danes, 3. decembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB IN MOSP razpisujeta »Literarni natečaj« za mlade od 14 do 25 let od danes, 3. decembra (Prešernov rojstni dan), do 8. februarja (dan Prešernove smrti oz. slovenski kulturni praznik). Kot neobvezno vodilo ali navdih so bili izbrani verzi nedavno preminulega priljubljenega pesnika in pisatelja Kajetana Koviča. Tema in oblika prispevkov sta prosti. Avtorji naj svoje prispevke pošljejo na SKK - MOSP, Ul. Donizetti 3, s pripisom »Za literarni natečaj«. Podpisani morajo biti le s šifro ali psevdonom; v ločeno zaprto ovojnico z isto šifro pa naj avtor napiše svoje ime, priimek, naslov, elektronski naslov, letnik rojstva in tel. številko.

SKP IN SIK (ZVEZA LEVICE) vabita občane v četrtek, 4. decembra, ob 20. uri v Srenjsko hišo v Prebenegu na javno srečanje o novi reformi javnih uprav. **CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA** organizira tečaj za nosečnice. Informacije in prijave: tel. št. 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 5. decembra, ob 18. uri potopisno predavanje Petra Draškoviča: Potovanje v Altaj »ruski Tibet«, v prostorih gostilne na Razdrtem; ob 20. uri pohod ob polni luni na Nanos, izpred gostilne. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti. (Redni pohodi so vsak petek, ki je najbližje polni luni, od septembra do maja, po potopisnem predavanju).

FOTOVIDEO TS80 vabi člane, prijatelje in simpatizerje v petek, 5. decembra, ob 19. uri na sedež kluba, Ul. S. Giorgio 1, na zaključni »Božični Party 2014«, da nazdravimo prihajajočemu letu.

PREDAVANJE O ZDRAVLJENJU Z RASTLINAMI napovedano za petek, 5. decembra, ob 18. uri v kulturnem centru Anton Ukmar - Miro pri Domju, odpade.

ZALOŽBA MLADIKA sporoča, da bo Miklavžev sejem trajal do petka, 5. decembra, od 10. do 14. ure. Razstava knjig založbe Mladika za otroke in odrasle poteka v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, Trst. V okviru sejma bo v petek, 5. decembra, ob 12. uri urednik knjige Od Galicije do Južne Tirolske Vinko Avsenak predaval o prvi svetovni vojni.

JUS NABREŽINA obvešča člane in prijatelje, da se je začelo vzdrževalno čiščenje Brščic ter pobiranje suhih drv in čersakov. Za pojasnila in organizacijo čiščenja lahko pokličete tel. št.: 347-6849308 (Igor), 349-5289593 (Milivoj) in 329-3177329 (Gianni).

MAŠA V ITISU (Ul. Pascoli 31) v Marjinem in predbožičnem duhu, z obiskom tamkajšnjih gostov, bo v sredo, 10. decembra: ob 16.10 molitev rožnega venca, ob 16.30 sv. maša, ki jo bo daroval g. Klemen Zalar. Sodelujejo župnijsko občestvo od Sv. Vincencija, slovenski verniki in Vincencijeva Konferenca.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE za biodinamično poljedelstvo obvešča, da vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, na sedežu v Trstu, Ul. Mazzini 30, 1. nadstropje, od 20.00 do 21.30 se nadaljuje tečaj o biodinamičnem poljedelstvu, na osnovi dela knjige Rudolfa Steinera »Znanstveno spiritalne pobude za razvoj poljedelstva«. Vstop prost.

AŠD BREG organizira Silvestrovanje na Dolgi kroni. Info 338-2888339 (Valter) ali 040-8327146 (Boris).

DAVČNI URAD OBČINE REPENTABOR sporoča, da bo na razpolago občanom za izračun davkov TASI in IMU (rok zapadlosti 16. decembra) vsako sredo od 9.30 do 17.00. S seboj prinesite kopije plačil predujmov in katastrske izvečke. Za izračun lahko uporabite program na www.monrupo-repentabor.it. Dodatne info in pojasnila na tel. 040-327122, 040-327335.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentabrška ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. 340-5814566 (Valentina).

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in druga La Quercia obveščajo, da bo ljudoteka delovala v Igralnem koticu Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Ljudoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let. Delavnica v decembru: »Božič Lab«. Informacije na tel. št. 040-299099, od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure.

Prireditve

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, prireja »Predbožični čar«. Bogata ponudba ročnih izdelkov za vse okuse in žepa. Danes, 3. decembra, ob 15.00 bo pravljичni koticček za najmlajše. Zaključek sejma v petek, 5. decembra.

SKD TABOR prireja v Prosvetnem domu na Opčinah »Miklavžev sejem« (drobna darila in rabljene knjige) od danes, 3. decembra, (od 16.00 do 19.00) do nedelje, 7. decembra, (od 9.30 do 13.00). Danes, 3. decembra, ob 16.00 nastop zbora OŠ F. Bevk in društvenih plesalk; v četrtek, 4. decembra, ob 18.00, v sodelovanju z ZTT, predstavitev knjige Slovenija v žepu - Mitja Tretjak in Vojmir Tavčar. Vabljeni, da nas obiščete!

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaj danes, 3. decembra, ob 19. uri na predstavitev koledarja, nastop MGS Vigred »Kraški fenomeni«, otvoritev božičnega sejma knjig in ročnih del ter razstave »Ljubiteljska ustvarjalnost članic Kru.ta« in slik Katerine Kalc, Štefana Turka, Vesne Benedetič, Rožice Nadlišek in Taddea Sedmaka. Urnik: četrtek, 4., in petek, 5. decembra, od 15. do 17. ure; od ponedeljka, 15., do nedelje, 21. decembra, od 15.30 do 18.00 (v nedeljo, 21., tudi od 9.30 do 11.00); v petek, 19. decembra, po božičnici.

SPDT vabi na »Večer gorniškega filma«. Projekcija nagrajenih filmov iz arhiva Mednarodnega festivala gorniškega filma Domžale bo danes, 3. decembra, v Razstavnici dvorani ZKB, Ul. Ricreatorio 2 na Opčinah, s pričetkom ob 20.30. Kot predfilm bomo zavrteli delo »Zadnji trgovec z ledom«, avtor je Sandy Patch (ZDA/Ekvador). Sledil bo film »Vas daleč od vsega«, posnela sta ga Anne in Erik Lapied (Francija).

ZALOŽBA MLADIKA sporoča da srečanje, ki je bilo napovedano za danes, 3. decembra, z Miroslavom Košuto ob 12. uri v okviru Miklavževega sejma, Ul. Donizetti 3, odpade.

MIKLAVŽEVANJE 2014 (SKD Vigred) bo v gostilni v Šempolaju v petek, 5. decembra, ob 17.30 z nastopom OPS Vigred in gledališke skupine, z uprizoritvijo igrice »Igrače imajo rade otroke«. Miklavževi pomočniki sprejemajo darila v Štalci v četrtek, 4. in v petek, 5. decembra, od 15. do 17. ure.

SKD GRAD OD BANOV gosti v društvenih prostorih sv. Miklavža v četrtek, 4. decembra, ob 17. uri. Otroci vabljeni!

DRUŠTVI FINŽGARJEV DOM IN VESELA POMLAD obveščata, da bo v petek, 5. decembra, ob 16. uri prišel v Finžgarjev dom sv. Miklavž. S pesmijo ga bo pozdravila Otroška pevsko skupina Vesela pomlad, ki jo vodi Andreja Štucin Cergol. Sledila bo igrlica Lučke Susić »Čudne želje«, ki jo je pod vodstvom Manice Maver pripravila otroška igralska skupina Tamara Petaros pod vodstvom Manice Maver. Angelčki bodo zbirali darila od 15. ure dalje.

MIKLAVŽEVANJE V BOLJUNCU v petek, 5. decembra, ob 16.30 v dvorani Mladinskega doma Boljunec. Gostili bomo Mladinsko kulturno in ustvarjalno društvo iz Svetega Antona in otroke Župnije Sveti Anton z igrico »Peklenska navodila«, sledil bo prihod sv. Miklavža. Angelčki sprejemajo darila od 15. ure dalje.

SPET BO PRIŠEL SVET' MIKLAVŽ - v petek, 5. decembra, ob 17. uri v Srenjsko hišo v Mačkolje. Vaški otroci ga bodo pričakali s pevskim presečenjem. Angelčki bodo na delu od 16. ure dalje.

ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE prireja v petek, 5. decembra, ob 17.30 Miklavževanje v bivši osnovni šoli v Mavhinjah. Angelčki bodo zbirali darila v četrtek, 4. decembra, od 18. do 19. ure v društvenem sedežu v Mavhinjah. Toplo vabljeni vsi otroci, ki bi radi srečali sv. Miklavža!

MIKLAVŽ PRIHAJA V PREBENE! Pričakali ga bomo v društvu J. Rapotec v soboto, 6. decembra, ob 17.30 z igrico »Izgubljeni sv. Miklavž«, nastopajo otroci SDD Jaka Štoka iz Proseka. Starše in nonote prosimo, da prinesejo kaj slanega in sladkega za družabnost (za pijačo je poskrbljeno). Angelčki bodo zbirali po eno darilce na otroka v četrtek, 4. decembra, od 20.00 do 21.00 v društvu. Prisrčno vabljeni!

SKD KRASNO POLJE GROČANA, PESEK IN DRAGA prireja v soboto, 6. decembra, ob 18.30 v Srenjski hiši v Gročani »Miklavževanje«. Gost večera bo Čarodej Jani, ki bo s svojo predstavo »Čarobni december« zabaval otroke in odrasle. Angelci bodo zbirali darila v Srenjski hiši v petek, 5. decembra, od 20.30 do 21.00. Prireditve spada v okvir pobude »Božič v Bregu« v sodelovanju z Občino Dolina.

SKD SKALA vabi v soboto, 6. decembra, ob 20.30 v združni dom Skala v Gropado na koncert ob 100. obletnici začetka prve svetovne vojne. Nastopajo: MePZ Skala-Slovan, MePZ Varda Orehek in Lpz Zlatorog iz Vipave. Glavni govor bo imel zgodovinar Aleksij Kalc.

SDD JAKA ŠTOKA - Višješolska skupina vabi na premiero igre »Tržaški kabaret« (režija Elena Husu, glasba Iztok Cergol), ki bo v nedeljo, 7. decembra, ob 17.30 v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

MATJAZ HMEJAK razstavlja svoje grafike »Fragmenti«, dela od leta 1996 do 2014, v kavarni Stella Polare v Trstu, do 8. decembra.

MDB: v ponedeljek, 8. decembra, ob 16. uri bo v Mladinskem domu v Boljuncu zgodovinar Vinko Avsenak predstavil knjigo, ki jo je izdala založba Mladika »Od Galicije do Južne Tirolske« - dnevnik iz časa 1. svetovne vojne poročnika Alojza Goriupa s Proseka.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje Paliativna oskrba kot vrednota civilne družbe ter »humanega zdravljenja« v torek, 10. decembra, ob 18. uri v kavarno Sv. Marca, Ul. Battisti 18a, Trst. Predaval bo dr. Gianluca Borotto, odgovorni za Hospice Pineta del Carso v Nabrežini.

PRAVLJIČNI GOST: Oddelek za mlade bralce NŠK vabi na srečanje s Pravljičnim gostom, ki bo v četrtek, 11. decembra, ob 17. uri v prostorih Narodnega doma, Ul. Filzi 14. Pravljico za male obiskovalce knjižnice bo podal igralec in očka Franko Korošec.

FOTORAZSTAVA NATAŠE PERIC »Poezija kontrastov«, v organizaciji SKD I. Gruden in FotovideoTs 80, je na ogled v kavarni Gruden v Nabrežini. Na ogled bo do Božiča. Urnik: 8.00-13.30 in 16.00-24.00 (zaprto ob sredah). Vljudno vabljeni!

Prispevki

V spomin na drago Irmo darujeta Stanislav in Majda 25,00 evrov za cvetje šempoljske cerkve in 25,00 evrov za Hospice Pineta del Carso.

V spomin na drago Grazielo Sulčić darujejo soletniki Ester, Sabina, Guerino, Srečko, Drago, Silvana, Marija Vidoni, Pierina, Maria Chenda in Srečko Vidoni 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Ob 6. obletnici smrti Milkota Čebulca daruje žena Lili 100,00 evrov za popravilo strehe S.K.D. Tabor.

3.12.2012

3.12.2014

Stana Milič por. Lazar

Vedno v naših srcih.

Tvoja družina

DSI - V gosteh novinar Guido Barella

Knjiga o pogumnem boju proti brisanju spomina

V Italiji doslej nepoznana zgodba o razkrivanju grozot romunskega komunizma

Novinar tržaškega dnevnika Il piccolo, Guido Barella, je na nekem kulturnem simpoziju v Grčiji slučajno spoznal Mariusa Opreo, ki mu je povedal svojo zgodbo o lovu na režimske zločince v Romuniji. Od takrat je Barella večkrat bil v Romuniji, spoznaval tamkajšnje posledice komunističnega režima in se poglobljal v Opreovo delovanje, saj v Italiji o slednjem ne vemo ničesar. Ko je začel raziskovati v to smer, je našel knjigo v francoščini, medtem ko je bil v Italiji objavljen le članek. Tako se je lotil pisanja in letos je pri založbi San Paolo izšla njegova knjiga, Opreov življenjski »La tortura del silenzio« ali Muka molka.

Kot je dejal Barella na rednem ponedeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev, na katerem ga je predstavil in vodil pogovor z njim Miro Opelt, je Romunija zelo blizu naši državi, na enaki razdalji kot do Rima. V Italiji živi približno milijon Romunov, ker pa je spadala Transilvanija pod avstroogrsko cesarstvo, ima podobne značilnosti kot Trst.

Leta 1992 je Marius Oprea kot 28-leten mladenič hotel pomagati številnim družinam, ki so ga spraševale o svojih izginulih sorodnikih s ponarejenim, izmišljenim potrdilom o smrti med časom hudega režima. Do leta 2012 so odkrili 617.000 dokazanih žrtev in še nadaljujejo z raziskovanjem. Po izobrazbi je Oprea arheolog. Ustanovil je raziskovalno skupino, v kateri so tudi številni ugledni romunski posamezniki, intelektualci in iz grškokatoliških družin. Sedem od dvanajstih

Guido Barella z Mirom Oppeltom na večeru v DSI

FOTODAMI@N

grškokatoliških duhovnikov je umrlo v zaporu, kar 350 duhovnikov pa je bilo žrtev režima, ki so živeli v ilegali.

Kot novinarju so mu ljudje na terenu zaupali številne zgodbe, dokler ni leta 1998 ustanovil študijski center pod državnim okriljem. Ker je bil zelo uspešen, so ga odpustili in je sam ustanovil novi center, saj mu oblast ni bila naklonjena. Romunska Nobelova nagradjenka Herta Müller ga je javno podprla, da bi pripomogla k premoščanju dodatne režimske muke, muke pozabe in brisanja spomina. Oprea ne išče krivcev, temveč hoče žrtve režima počastiti tako, da jih z obredom pokopljejo in jih iztrgajo pozabi v skup-

nih grobiščih. To se je spremenilo v pravi ritual, ko jih duhovnik blagoslovi, otrok pa prižge svečo v spomin.

25. decembra letos bo potekala petindvajseta obletnica padca komunizma v Romuniji. Tako je gost v Peterlinovi dvorani opisal burno revolucijo, ko sta se zakonca Ceausescu vrnila v Bukarešto in se je manifestacija spremenila v revolucijo, med katero so tako Nicolaa kot Eleno ustavili med begom, ju obsodili na smrt in ju ubili. Časnikar Guido Barella je povzel besede Orwella: »Kdor nadzoruje preteklost, nadzoruje prihodnost: kdor nadzoruje sedanjost, nadzoruje preteklost«. (met)

RAZPIS

Nagrada Maganja

Predlogi do 10. januarja

V spomin na prof. Nadjo Maganja Jevnikar (Trst, 9. septembra 1951 – Repentabor, 8. februarja 2006) in v želji, da bi spodbudili smisel za vrednote, ki so odlikovale njegovo življenje, so Skupnost Sv. Egidija Furlanije-Juljske krajine, Društvo slovenskih izobražencev, Slovenska zamejska skavtska organizacija in Nadjina družina ustanovili nagrado Nadja Maganja, ki jo vsako leto podeljuje poseben odbor.

Prvo nagrado Nadja Maganja so podelili 22. februarja 2010 dr. Metki Klevišarjevi. Naslednje nagradjenke so bile Tamara Chicunova, Tržačanka Laura Famea, Slovenka iz Argentine Angelca Klanšek in Jane Gondwe iz Malavija.

Odbor bo v skladu s pravilnikom nagrado spet podelil februarja 2015. Zato vabijo vse, ki bi radi posredovali predlog za nagrado, da svoje predloge javijo na elektronski naslov premionagradanm@libero.it najkasneje do 10. januarja 2015.

Pravilnik med drugim določa, da se nagrada podeli ženski ali skupini žensk, katerih življenje odlikuje izkušnja vere ter ena ali več vrednot, ki so odlikovale življenje in delo Nadje Maganja - predvsem vera, molitev, ljubezen za raziskovanje na področjih zgodovine, znanosti, družbenih ved in kulture, nadalje pisanje kot sredstvo za posredovanje osebnih izkušenj in zavzetosti, služba bližnjemu, ljubezen za ekumenski in medverski dialog, pedagoška izkušnja, solidarnost z revnimi in potrebnimi, varstvo človekovih pravic. Predloge za nagrado lahko kdorkoli (zasebnik, društvo, javna ustanova) posreduje članom Odbora ali pa neposredno na sedež Odbora.

Miklavžev sejem KD Tabor

Openski Prosvetni dom bo prizorišče tradicionalnega Miklavževega razstavnoprodajnega sejma Kd Tabor. Tudi letošnji sejem bo nadvse bogat, saj se je prijavilo lepo število razstavljalcev, ki bodo predstavili drobna darila za vsak žep in okus (okrasne in uporabne predmete, kompozicije iz suhega cvetja, lesene in volnene izdelke, nakit, čipke itd.). Društvena Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši bo poskrbela za sejem rabljenih knjig, v sodelovanju z ZTT pa bo mogoče kupiti tudi nekaj novosti. Sejemska vrata se bodo odprla danes, na »veseli dan kulture«, ob 16.00. Ob odprtju bo zapel šolski zbor OŠ Franceta Bevka in bodo zaplesale plesalke, ki obiskujejo plesno delavnico pod mentorstvom Jelke Bogatec.

Jutri bodo ob 18.00 ob prisotnosti avtorjev Vojmira Tavčarja in Mitje Tretjaka predstavili knjigo Slovenija v žepu, ki je izšla pri ZTT. Vodnik za male popotnike in velike radovedneže je čisto poseben in izjemno pisan pripomoček za popestritev izletov in potepanj po Sloveniji. Namenjen je predvsem nekoliko starejšim otrokom in najstnikom (od 9. do 14. leta). Sejem bo odprto do sobote med 16.00 in 19.00, v nedeljo pa od 9.30 do 13.00.

Predstavitve zbirke GMD

Vsakoletna knjižna zbirka Goriške Mohorjeve družbe s pripadajočim koledarjem ima na Primorskem najdaljšo tradicijo, saj njeni začetki segajo v leto 1924. Koledar Goriške Mohorjeve družbe izhaja še danes in nocoj ob 17.30 ga bodo predstavili v čitalnici Narodne in študijske knjižnice, Ul. sv. Franciška 20, skupaj z letošnjimi knjigami: zbirko kratkih spominskih zapisov Draga Štoke Iztrgani spomini, s Črniško kroniko župnika Alojzija Novaka o Črničah na Vipavskem med prvo svetovno vojno ter s stenskim koledarjem.

Večer dokumentarcev

Tema migracij bo v žarišču nocojšnjega srečanja v gledališču Miela, kjer bodo v okviru prireditve S/paesati-Raz/seljeni projicirali dokumentarce, ki so bili predstavljeni na Festivalu revije Internazionale. Ob 19. uri bodo zavrteli dokumentarec »Documented«, ob 21. uri pa »Days Of Hope«.

Knjiga o Titu in vohunstvu

V knjigarni Ubik v pasaži Tergesteo bodo drevi ob 18. uri predstavili knjigo z naslovom »Tito spiatto dagli Inglesi«. Avtorja Fabio Amodeo in Mario José Cereghino v knjigi obravnavata jugoslovansko politiko med letoma 1968-1980. Dotaknila sta se različnih političnih intrig in vohunskih dogodkov, ki so se odvijali v času hladne vojne. Z avtorjema se bo drevi pogovarjal prof. Jože Pirjevec.

Festival goriškega filma

V kavarni izdajna Knulp se danes nadaljuje 25. festival goriškega filma Alpi Giulie Cinema, ki ga pripravlja združenje Monte Analogo. Ob 18. uri bodo zavrteli švicarski film Mein Erster Berg, ob 20.30 pa bodo predvajali grški film The Grocer.

»Elektronski« imaginarij

V Znanstveni imaginarij se danes vrača srečanje »Elektronske srede«, v okviru katerega želijo ljubitelje tehnologije in elektronike seznaniti z vsemi novostmi. Izobraževalnih srečanj se lahko udeležijo tudi najstniki od 14. leta dalje. Danes ob 16. uri bodo začeli predavati o robotih, 3D tiskalnikih, programiranju ...

Brezplačna promocija za agroživilska podjetja

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča podjetja iz sektorja agroživilstva (pridelovalci in proizvajalci tipičnih slaščic in pekarskih proizvodov kot npr. slaščičarne, sladoledarne in pekarnice), da se lahko brezplačno vpišejo v spletni portal, ki ga razvija zveza italijanskih trgovinskih zbornic Unioncamere in ponuja zastoj izložbo za podjetja v agroživilskem sektorju. Portal bodo promovirali v sklopu milanskega Expoja, dostopen pa bo že od naslednjega 9. decembra.

Povezati se je treba na www.italian-qualityexperience.it in se brezplačno registrirati z vnosom vaše davčne številke (C.F.) in maila na katerega bodo prišla navodila za posodobitev podatkov, ki jih bo portal črpal iz registra podjetij. Gre za odlično priložnost in zastoj reklamo, zato SDGZ vabi vse zainteresirane, da se registrirajo v portal.

Tečaj priprave obrokov za bolnike s celiakijo

SDGZ obvešča, da tržaška zdravstvena ustanova ASS n.l. prireja tečaj za jestvinske operaterje za pripravo obrokov za bolnike s celiakijo. Tečaj bo potekal na sedežu ASS 1 TS v ul. Weiss 5 (park bišve umobolnice) dne 15. decembra 2014 s pričetkom ob 15.00. Dodatne informacije nudijo na zdravstveni ustanovi na tel. 040/3997536 - 3997555 - 3997507/09/13. Rok za prijave je 5.12.14. Program in prijavnica sta na FB in spletni strani SDGZ.

SKD BARKOVLJE - Še danes, jutri in v petek

Praznični čas v Barkovljah so začeli z izdelki domače obrti

V sklopu pestrih decembrskih dogodkov je pisan in zanimiv tudi barkovljanski praznični sejem, na katerem je možen nakup izdelkov domače obrti. Na sedežu Slovenskega kulturnega društva Barkovlje je še danes, jutri in pojutrišnjem popoldne, in sicer med 15. in 19. uro, možen obisk tradicionalnega sejma. Na njem se predstavlja več kot 20 marljivih žensk, ki jim letos družbo dela tudi moška udeležba.

Ker je december mesec obdarovanj, praznovanj in srčnih trenutkov, je obisk sejma lepa priložnost za nakup majhnih pozornosti. Na prodaj so lično poslikane skodelice, nakit, poslikane svilnate rute, ročno izdelane torbice, pa tudi izdelki, ki spominjajo na božično novoletni čas. Najti je mogoče tudi ročno izdelane izdelke barkovljanskih šolarjev. Letos so v okviru podaljšanega bivanja v šoli izdelali prave mojstrovine; simpatični so okraske za božične smrečice, med katerimi naj omenimo snežene možake, okraske iz paste in vezene zvezdice in snežinke. Mamice so spekle tudi veliko piškotov in drugih prazničnih slaščic. Izkupiček od prodanih izdelkov bo barkovljansko združenje staršev porabilo za nakup šolskih potrebščin in za kritje fakultativnih dejavnosti. Novost letošnjega sejma je tudi skupina treh fantov, ki se predstavljajo z lučmi, barkovljanskim medom in obeski iz kamenčkov, v katere so vrezali posebne znake.

Barkovljanski sejem pa lahko obiskovalci izkoristijo tudi kot priložnost za srečanja z znanci, s katerimi se morda ne vidvajo vsak dan. (šč)

Na prireditvi je mogoč nakup darila za naše najbližje

FOTODAMI@N

Šolski natečaj za promocijo ženske toponomastike

Maria Pia Ercolini, ustanoviteljica Skupine Toponomastica femminile / Ženska toponomastika, spodbuja raziskovanje na področju slovenske ženske toponomastike. Med cilji je ovrednotenje zaslužnih žensk, katerih imena nameravajo predlagati občini Trst in drugim občinam za poimenovanje ulic, trgov ali drugih mestnih območij. Zato vabi učence in dijake vseh primarnih in sekundarnih šol prve in druge stopnje s slovenskim učnim jezikom, da se udeležijo natečaja, ki ga prireja Skupina z namenom, da bi ovrednotili in spoznali življenje in delo Slovenk iz preteklih stoletij, ki so bile aktivne na tukajšnjem teritoriju na kulturnem, gospodarskem in drugih družbeno relevantnih področjih.

Učenci in dijaki šol s slovenskim učnim jezikom bodo prejeli posebno priznanje; informacije v zvezi z natečajem dobijo pri referentki za stike skupine s slovensko manjšino v Furlaniji Julijski krajini in za stike s Slovenijo, dr. Eleni Cerkenič, na e-naslovu: elenacerkenic@gmail.com.

LJUBLJANA - Pristojni odbor državnega zbora

Podpora Počivalškovi kandidaturo za ministra za gospodarstvo

LJUBLJANA - Odbor Državnega zbora (DZ) za gospodarstvo je včeraj predstavitev kandidata za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravka Počivalška (**na posnetku**) ocenil kot ustrezno. Počivalšek je napovedal, da si bo v sodelovanju z drugimi resorji prizadeval za izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva. Da je bila Počivalškova predstavitev ustrezna, je menilo 11 članov odbora, štirje so glasovali proti.

Počivalšek je v predstavitvi izpostavil podporo izvozu in izboljšanje poslovnega okolja, da bi lahko podjetja bolje poslovala in ustvarjala nova delovna mesta ter da bi bila država zanimiva tudi za vlagatelje. Kakšni bodo rezultati, bo pokazal čas, iz pogovorov s premierjem pa razume, da ima za svoje načrte pri njem podporo.

Člani odbora so precej pozornosti namenili turizmu, kjer je Počivalšek kot direktor Term Olimia in vodja zbornice pri GZS v zadnjem času deloval. Počivalšek je napovedal spodbujanje turizma in izdvojitev Slovenske turistične organizacije iz agencije Spirit. Prepričan je, da je tre-

ba več narediti za promocijo v tujini, kar bi prineslo dvojni učinek - več tujih gostov in več tujih naložb v turizmu.

V odgovorih na vprašanja članov odbora se je med drugim zavzel za to, da se ustavi zviševanje davkov za gospodarstvo in da se podjetja razbremenijo, med drugim pri obdavčitvi dela.

DZ bo o imenovanju Počivalška za ministra predvidoma odločal jutri ali v petek.

OBLETNICA - Prešernovo rojstvo

Ta veseli dan kulture bodo počastili z več kot 350 brezplačnimi dogodki po Sloveniji

LJUBLJANA - Ob obletnici rojstva pesnika Franceta Prešerna se bodo tudi letos v kulturnih institucijah po vsej Sloveniji danes zvrstile številne brezplačne predstave, razstave, koncerti, predavanja, vodstva, delavnice in drugi dogodki. Ta veseli dan kulture 2014 bo ponudil več kot 350 brezplačnih dogodkov v 65 krajih po Sloveniji.

Kulturna ponudba bo tradicionalno najbolj pestra v Ljubljani. Na ministrstvu za kulturo bodo Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK), Univerzitetni knjižnici Maribor, Zgodovinskemu arhivu Ptuj ter devetim osrednjim območnim splošnim knjižnicam predali faksimile enega redkih ohranjenih koloriranih izvodov avtobiografskega dela Gratae posteritati Žige Herbersteina.

Brezplačne predstave bodo na ogled v SNG Drama Ljubljana, Mestnem gledališču ljubljanskem, Slovenskem mladinskem gledališču, Mini teatru in v Lutkovnem gledališču Ljubljana. Veselemu dnevu kulture se pridružujejo tudi kinematografi. V kinu Komuna, v Kolosejih v Ljubljani, Kranju in Mariboru, v Art kinu Odeon v Izoli in v Kulturnem domu v Novi Gorici bodo predvajali celovečerni film Inferno režiserja Vinka Möderndorferja.

Z dnevom odprtih vrat je ministrstvo začelo v Prešernovem letu 2000. Z leti se je pobuda preoblikovala v Ta veseli dan kulture in prerasla v množičen kulturni dogodek. Podroben seznam vseh prireditev je objavljen na spletni strani ministrstva za kulturo.

GZS protestno zapušča pogajanja o socialnem sporazumu

LJUBLJANA - Upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) je na seji potrdil sklep, da GZS, vse dokler ne bo vlada umaknila vseh napovedanih obremenitev gospodarstva, prekinje sodelovanje v pogajanjih o novem socialnem sporazumu. Gre za obliko pritiska, neke vrste stavko, je v razpravi pred glasovanjem o sklepu dejal predsednik GZS Samo Hribar Milič. Upravni odbor GZS se je včeraj strinjal, da se je vlada praktično odrekla varčevanju v javnem sektorju, saj je od predvidenih 127 milijonov evrov, ki jih je načrtovala za prihodnje leto, izpogajala le 20 milijonov evrov. Predstavnike zbornice jezi, da vlada hkrati vztraja na več kot 100 milijonih evrov dodatnih obremenitev, predvsem gospodarstva, »kar ogroža številna delovna mesta v gospodarstvu, odganja potencialne investitorje stran od Slovenije, spodbuja investitorje, da preselijo proizvodnjo iz Slovenije v tujino, in celo ogroža obstoj nekaterih tovarn«.

Zagreb Ljubljani podaril božično drevo

ZAGREB - Mesto Zagreb je pred prihajajočimi prazniki v znak prijateljstva Ljubljani podarilo božično drevo, ki so ga postavili na ploščadi pred gostilno Figovec. Drevo bosta na današnji prireditvi, ki se bo začela ob 17.30, ljubljanskemu županu Zoranu Jankoviču svečano predali namestniki zagrebskega župana Sandra Švaljek in Vesna Kusin. Smreka je visoka devet metrov in okrašena tudi s simboli Zagreba. Na prireditvi, na kateri bodo prižgali luči na drevesu, bo nastopila tudi znana zagrebska skupina Kralji ulice, program bodo popestrili tudi liki iz zagrebske zgodovine. Na smreki je več kot 200 sveč in okrasov, ki simbolizirajo Zagreb, je povedala Darija Juzbašić iz turistične skupnosti Zagreb. Kot je pojasnila Juzbašićeva, bodo mimoidočinj podarili nekatere zagrebske spominke ter tudi promocijski material, s katerim bodo povabili ljubljancane naj obiščejo Zagreb med adventom. Decembra lani je Zagreb obiskalo več kot 46.000 turistov ali 17 odstotkov več kot leta 2012. Poleg Italijanov in državljanov BiH so bili najštevilčnejši gostje iz Slovenije. Po trgih na Dunaju, v Rimu, Berlinu in Budimpešti je Ljubljana kot peto mesto prijatelj hrvaške prestolnice, ki ga bo med decembrskimi prazniki krasila zagrebska smreka.

JEZIK - V okviru svetovnih dnevo slovenskega jezika

Slovenščina te dni odmeva na 50 univerzah po svetu

BEOGRAD, PRAGA - Na več kot 50 univerzah po svetu ta teden potekajo svetovni dnevi slovenskega jezika. Na univerzah, kjer izvajajo lektorate in študije slovenščine, bodo tako do petka potekali različni dogodki. Projekt pripravljajo pod krovim imenom Svetovni dnevi v okviru programa Slovenščina na tujih univerzah, ki povezuje slovenistike po svetu in deluje v okviru Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani, piše na spletni strani centra. V sklopu projekta se bodo zvrstili dogodki s ciljem tuji univerzitetni in širši javnosti predstaviti slovenski jezik. Organizirali jih bodo učitelji slovenščine na tujih univerzah s svojimi študenti v sodelovanju s slovenskimi diplomatskimi predstavništvi po svetu.

Osrednji dogodek bo predstavitev knjižic Žepna slovenščina, ki so jih v preteklem študijskem letu na slovenistikah na tujih univerzah prevedli učitelji slovenščine s svojimi študenti in s pomočjo tujih prevajalcev v kar 22 tujih jezikov, uredili in natisnili pa so jih v omenjenem centru. Pri projektu je sodelovalo več kot 45 učiteljev, 220 prevajalcev in 43 jezikovnih pregledovalcev. Knjižice so pripravljene s kančkom hu-

morja ob predstavljanju slovenskih jezikovnih in kulturnih značilnosti. Natisnjene so v angleščini, argentinski španščini, bolgarščini, češčini, francoščini, hrvaščini, italijanščini, japonščini, kitajščini, litovščini, madžarščini, makedonščini, nemščini, nizozemščini, poljščini, portugalsčini, romunščini, ruščini, slovaščini, srbsčini, španščini in ukrajinščini.

V Beogradu bodo svetovne dneve slovenskega jezika obeležili z mini tečaji slovenščine, promocijo omenjenega projekta in s predavanjem Damjana Hubra z naslovom Kako pravilno naglašamo slovenske besede.

Ob Svetovnih dnevih slovenskega jezika bo danes in jutri potekal v Brnu in Pragi projekt Obvestila poezije, na katerem se bo s poezijo predstavilo 24 slovenskih pesnic in pesnikov. V okviru projekta, ki ga pripravlja Inštitut Iriu, bodo prebivalcem na osebna vozila dali obvestila, podobna tistim o napačnem parkiranju, a v njih bodo namesto položnice prejeli slovensko poezijo v češkem prevodu. Deljenju obvestil bo zvečer v obeh mestih sledilo branje slovenske poezije v češkem prevodu, in sicer danes v Brnu, jutri pa v Pragi. Pesmi izbranih avtorjev bodo brali slovenski in češki študentje.

LJUBLJANA - Ustavno sodišče

Začetek obravnave Janševe pritožbe o Patrii

LJUBLJANA - Ustavno sodišče je v ponedeljek začelo z obravnavo pritožbe predsednika SDS Janeza Janše zoper sodbo vrhovnega sodišča v zadevi Patria. Seja je bila namenjena le proceduralnim vprašanjem, kazenski senat sodišča, ki bo zadevo obravnaval vsebinsko, pa se bo sestel predvidoma danes. Kot je pojasnil generalni sekretar ustavnega sodišča Sebastian Nerad, kazenski senat lahko ustavno pritožbo zavrže, sprejme v obravnavo ali je ne sprejme v obravnavo. Lahko tudi sam odloči o predlogu za začasno zadržanje obsodilne sodbe. Senat za preizkus ustavnih pritožb s področja kazensko-pravnih zadev sestavljajo predsednica Jadranka Sovdat ter člana Ernest Petrič in Mitja Deisinger.

Janšev zagovornik Franci Matoz je v četrtek vložil ustavno pritožbo, v kateri predlaga, naj sodišče zadrži izvršitev sodbe, da bi lahko Janša nemudoma prišel iz zapora. Začasno odredbo pri-

čakujejo do novega leta, hkrati pa pričakujejo tudi hitro odločanje o pritožbi, je takrat pojasnil Matoz. V 56 strani dolgi pritožbi je Janševa obramba ustavnim sodnikom predlagala, naj zadevo obravnavajo absolutno prednostno, saj je sodba tudi podlaga za prenehanje poslanskega mandata. Matoz pričakuje, da bo ustavno sodišče »zaradi več kot očitnih kršitev« pritožbi ugodilo in dose-danje sodbe razveljavilo.

Janša dveletno zaporno kazen pre-staja od 20. junija letos, v zaporu sta tudi soobsojena Tone Krkovič in Ivan Črnkovič, ki sta bila v zadevi Patria obsojena na 22 mesecev zapora. Vrhovno sodišče je pred kratkim zavrnilo njihove zahteve za varstvo zakonitosti, zato se je sedaj trojica obrnila na ustavno sodišče.

Na ustavnem sodišču so potrdili, da sta ustavno pritožbo vložila tudi Krkovič in Črnkovič. Oba predlagata tudi začasno zadržanje izvršitve sodbe.

KOPER - Po obsodbi nekdanji predsednik uprave Luke Koper izginil

Policija ponuja denarno nagrado za informacije o pobeglem Časarju

KOPER - Policija poziva vse, ki imajo kakršnekoli informacije, ki bi lahko pomagale pri izsleditvi in prijemu nekdanjega predsednika uprave Luke Koper Roberta Časarja, da jim jih posreduje. Policija bo vsako pridobljeno informacijo, ki bo pripomogla k izsleditvi in prijemu obsojenca, denarno nagradila. Višina nagrade bo odvisna od koristnosti same informacije, ki jo je policiji mogoče posredovati na anonimno telefonsko številko 080 1200, na interventno telefonsko številko policije 113 ali preko spletnega portala policije s klikom na pasico Anonimna e-obvestila o pogršanih in iskanih osebah oziroma preko povezave www2.gov.si/e-uprava/prijava_pio.nsf.

Časar se po zaključenem sodnem postopku in obsodbi ni zglasil na pre-stajanje zaporne kazni. Okrožno sodišče v Kopru je zato izdalo odredbo

Robert Časar

ARHIV

za razpis tiralice, sklep o odreditvi pri-pora ter evropski nalog za prijetje in predajo. Prav tako je za njim razpisana mednarodna tiralica. Časar bi mo-

ral marca začeti prestajati zaporno ka-zen petih let in devetih mesecev zara-di zlorabe položaja ali zaupanja pri go-spodarski dejavnosti in nedovoljenega sprejemanja daril. Obsodba se nanaša na nepremičninske posle z Luke Ko-per. Obsojena sta bila tudi nekdanji po-slanec Srečko Prijatelj in poslovnež Marjan Mikuž.

Prijatelj naj bi Časarja in Miku-ža nagovoril k dogovoru za sklenitev kupoprodajnih pogodb med Luko Koper in Premik netom kot posred-nikom za zemljišča za načrtovan za-ledni terminal Luke pri Sežani. Prav tako naj bi Prijatelj Časarja nagovoril, da od Mikuža zahteva in sprejme na-grado za njiju. Mikuž naj bi na Prija-teljevo nagovarjanje Časarju izročil 86.000 evrov, Prijatelj pa 245.000 evrov od zneska, ki naj bi ga Luka Ko-per plačala Premik netu.

SSG - Maja Blagovič o projektu Zlati prah v očeh, ki je posvečen poetiki Miroslava Košute

»Upam in mislim, da je to zgodba za vsakega moškega in vsako žensko«

Zlati prah v očeh, najnovejša produkcija Slovenskega stalnega gledališča, je po besedah Maje Blagovič »predstava o moškem in ženski, o ljubezni, družini in razhajanju«. Predpremiere gledališko-glasbenega projekta, pod katerega se igralka tržaškega ansambla podpisuje z Juretom Ivanušičem, bo danes ob 20.30 v čedajski cerkvi Santa Maria dei battuti, premiera pa v soboto v mali dvorani tržaškega Kulturnega doma. Predstava je hommage Miroslavu Košuti, tržaškemu pesniku in dolgoletnemu ravnatelju Slovenskega stalnega gledališča. Zamisel zanjo je dala Maja Blagovič.

»Miroslav Košuta je bil dolga leta moj umetniški vodja, bil je tako rekoč moj oče, ko sem prišla pred 31 leti v Trst. Takrat sem ga sicer spoznala predvsem v drugačni luči, kot direktorja, ko pa sem z leti in svojo zrelostjo odkrivala njegovo poezijo, sem ga vedno bolj dojemala kot nekaj izjemnega: malo moških ima namreč tako razvito tudi žensko plat. Košutova poezija mi je že dolgo pri srcu, zato se mi zamisel o takem projektu meša po glavi že nekaj let. Ko se mi letos v gledališču dala možnost, da pripravim samostojen nastop, sem ga končno lahko uresničila.«

Kako je potekalo delo?

Celo poletje sem prebirala te silne pesmi in pesniške zbirke, se ukvarjala s tem, kako bi jih predstavila, kaj bi izpustila; nekaterih na primer zavestno nisem hotela omenjati, ker so preveč boleče, drugih se niti ne upam dotikati, ker nimam teh izkušenj, ki so Košuto zelo prizadele. Vsekakor sem hotela iz poezije narediti gledališko predstavo, ki govori o odnosu med moškim in žensko, o tem, kako si v tem našem kratkem potovanju skozi življenje večkrat ne pridemo skupaj in ostanemo otoki, kot pravi Košuta: vsakdo sredi morja sam, če pride ptica, kmalu odleti, ne vprašamo se kam ...

Maja Blagovič

FOTODAMI@N

To sem naredila iz ženskega stališča, čeprav sem se trudila, da bi iz obeh, saj vemo, kot pravi Ježek, da sta v vsakem človeku dva človeka. Upam, da mi je uspelo, ampak to mora povedati publika.

K sodelovanju ste povabili tudi Jureta Ivanušiča

Za soigralca sem si izbrala vsestranskega umetnika, izjemnega glasbenika. In naredila sva predstavo, v kateri sva združila tri umetniške govorice: glasbo, besedo in igro. Sama nisem pevala, nisem izobražena v tej smeri, tako da se opravičujem, če kaj ne bo ... Velika imena so namreč zmagovala festivale s Košutovimi pesmimi od leta 1976 dalje, velika imena so jih pela. Jaz lahko skromno rečem, da sem jim skušala dodati gledališko dušo in v tem smislu tudi zapojem. Upam, da bo publiki všeč, da se bo spomnila tistih časov in da bo kdo zapel tudi z nami.

Predvsem pa je moja želja, da bi lju-

dje prislunili poeziji. Priznati moram, da bi si želela še več predstav o poeziji. Vedno mi je bila pri srcu, mislim, da je podajati ljudem poezijo zelo odgovorno delo. Dobra poezija je sredstvo, s katerim lahko prisluhneš nečemu v sebi ... in se očistiš: kot bi šla burja skozi tebe. Če si vsak dan privoščiš malo poezije, lahko na novo zadihša.

Košutov opus je zelo obsežen: katerim vsebinam ste dali poudarek?

To je zgodba o nemoči sobivanja oziroma tistih redkih trenutkih med moškim in žensko, ki so nepopisno lepi in nepozabni. O ljubezni, upanju, o tem, kako se rojeva umetnost v nas, o tem, da nimaš kril, da bi vzletel. To je predstava o moškem in ženski, o ljubezni, družini in razhajanju.

Upam in mislim, da je to zgodba za vsakega moškega in vsako žensko, saj je Košutova poezija zelo široka.

Jure Ivanušič in Maja Blagovič

FOTODAMI@N

V Trst ste sredi 80. let prišli prav na Košutovo povabilo. Kakšni spomini vas vežejo na tisti čas?

Takrat sem v Ljubljani igrala v predstavi Gozd Ostrovskega in so me povabili v Dramo v službo, na produkcije pa je hodil tudi Miroslav Košuta in naju je z Jurcem (Vladimirjem; op. nov.) povabil v Trst. Trst je bilo zame takrat prav mesto na robu sveta, kot pravi Košuta: mislila sva, da greva za eno lepo, a se jih je nekako nabralo enaintrideset. Zdaj je to moj dom. Nikoli nisem nikjer živela tako dolgo obdobje in sedaj čutim Trst kot svoje mesto. Šli pa smo skozi strašne faze v tem Trstu. Ko sem prišla leta 1983 je bil tu sedemnajstčlanski ansambel, z Miro Sardoč in vsemi ostalimi: s spoštovanjem in ljubeznijo sem se učila in igrala igrala igrala, včasih od igranja nisem uspela živeti! Potem je Trst počasi postal nezanimiv za matico, zdaj pa k sreči postaja spet zanimiv. To je tok življenja, počasi eno gledališče zatone, pa

se v drugem zberejo pravi ljudje, zgodi se neke energije in upam, da se bo to začelo tudi tukaj dogajati.

V gledališkem listu ste zapisali, da se imate za Štajersko Tržačanko, da vas na Štajerskem imajo za Tržačanko, Tržačani pa za Štajerko ...

To pomeni, da nikjer nisem doma. Večkrat se v Trstu počutim Štajerko, ker ljudje enostavno drugače obravnavajo tistega, ki je rojen tukaj. Ampak sem tudi že dovolj stara, da se s tem ne obremenjujem več. Se pa počutim večkrat tudi Tržačanko.

Ko sem nekemu fotografu čestitala za prejete nagrade, mi je dejal: pa saj to ni važno, važno je, da dobro slikaš. To skušam dopovedati tudi svojim sinovom: da smo važni mi sami, ne to, kaj drugi o nas govorijo. In če si sam pošten s sabo, je mislim vse v redu. Tudi to, kar počneš.

Poljanka Dolhar

NOVA GORICA - Skupina Laibach na odru SNG s komadi plošče Spectre

»Ljudje, to je tudi vse«

»That's All Folks«, posneti glas pevca skupine Laibach Milana Frasa je v petek zvečer v dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici zaključil nastop slovenskega benda. Legendarna zasedba iz Trbovelj je v Novi Gorici nastopila kar dvakrat v istem večeru, saj je povpraševanje bilo res veliko. V sklopu nove glasbene turnee »Napravimo to deželo spet sproščeno!« se je bend odločil, da obišče kar nekaj slovenskih gledališč, poleg tega pa se bo odpravil tudi v Italijo, Nemčijo, Švico, Slovaško in Avstrijo.

V novogoriškem gledališču je malo po sedmi uri zadonela skladba Te Deum – Prelude francoskega skladatelja Charpentiera. Takoj po posneti skladbi, ki smo ji verjetno že vsi prislunili vsaj enkrat pred televizijskimi programi, ki jih je prenašala evrovizija, pa so se na odru prikazali člani zasedbe Laibach in zaigrali uvodni komad Eurovision. Poleg karizmatičnega pevca Milana Frasa so na odru stali še Mina Špiler, Jani Novak, Janez Gabrič, Luka Jamnik in Sašo Vollmaier. V poldrugi uri dolgem koncertu so člani benda predstavili veliko komadov nove plošče Spectre, ki je izšla marca letos za angleško glasbeno založbo Mute Records. Tu mislim na primer na pesmi Walk With Me, Americana, We

Skupina Laibach na odru Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici

MIRO MAJČEN

Are Millions And Millions Are One in pa predvsem na izredno Bossanova, neke vrste »histerično«, electro punk skladbo. Za bendom so se na platnu brez prestanka vrteli posnetki vojnih konfliktov, vojaških čet, odlomki pesmi, sugestivni vizualni efekti, idr. Poskrbljeno je bilo seveda tudi za poseben »svetlobni spekta-

kel«, ki je že značilen za nastope slovenskega pionirja industrialne glasbe.

Po komadu Resistance Is Futile in posrečeni pesmi The Whistleblowers je prišla na vrsto še skladba Under The Iron Sky, ki spada v glasbeno kuliso filma Iron Sky. Fras in ostali so nato zaigrali starejši komad Leben Tod in priredbo pesmi Bo-

ba Dylana Ballad Of A Thin Man. Po krajšem odmoru se je bend ponovno vrnil na oder in publiko »razburil« še s starima uspešnicama Alle Gegen Alle in Tanz Mit Laibach.

»That's All Folks« - »To je tudi vse«, Laibachi nikoli ne razočarajo!

R.D.

SSG - Jutri

Timon Atenski

V sklopu zelenega programa Slovenskega stalnega gledališča bo jutri ob 20.30 v veliki dvorani tržaškega Kulturnega doma na sporedu predstava Timon Atenski. Shakespearova drama bo zaživela v priredbi in režiji Janeza Pipana, na odru pa bodo nastopili člani SNG Nova Gorica; v naslovni vlogi Bine Matoh, ob njem pa še Janez Starina, Radoš Bolčina, Ivo Barišič ... Predstava, ki je seveda odprta tudi ne abonentom, je opremljena z italijanskimi nadnapisi.

Slavni atenski bogataš Timon razsipno deli bogastvo ljudem, ki prijateljujejo z njim predvsem iz koristljubja. Ko bankrotira, njihovo lažkanje zamenja nevhvaležnost in nepripravljenost, da bi mu v stiski pomagali. Zapustijo ga vsi, ki so bili prej deležni njegove neizmerne radodarnosti. Soočenje s človeško dvoličnostjo je kruto. Dramska izpeljava zgodbe o ljudomrzniku postavlja njegovo puščavniško usodo nasproti njegovi prej prekipevalni človekoljubnosti. Preobrazba je radikalna, saj se razsipni dobrotnik ob lastnem ekonomskem propadu sooči z družbo, ki medsebojne vezi tke na osnovi aktivnega pritoka denarja ...

LJUBLJANA - V Kinodvoru na pobudo Kluba tržaških Slovencev v LJ

Pogovor o Trstu in avtorskem filmu

Po filmu Nahrani me z besedami pogovor Martina Turka z Borisom Kobalom

V organizaciji Kluba tržaških Slovencev v Ljubljani je minuli ponedeljek v prostorih Kinodvora potekala projekcija filma Martina Turka Nahrani me z besedami. Ogledu filma je sledil krajši uvodni nagovor predsednika društva dr. Stelia Rakarja in pogovor z režiserjem, ki ga je vodil Boris Kobal. Kobal je kot izhodišče povzel režiserjeve besede o ideji, ki je botrovala nastanku filma ter se v nadaljevanju skupaj z avtorjem dotaknil skupka religioznih paralel, predstavil posamezne protagoniste, ter se zaustavil pri problematiki družinskih odnosov, ki jih film izpostavlja.

Martin Turk je poudaril, da gre za zgodbo o družini in o odnosih v njej, predvsem o odnosih med starši in otroki. Po mnenju režiserja pripisuje film osrednji pomen potrebi po komunikaciji. Pri tem je še poudaril, da je prav to potrebo moč razbrati že iz samega naslova filma. V drugem delu pogovora sta se dotaknila pomena ustvarjanja pod vplivom dveh kultur in odločitve o izobraževanju v matični domovini. »Razlog, da sem študiral v Ljubljani in ne v Italiji je povsem praktične narave. Ko sem končal licej v Trstu me je film začel zanimati. Rim je bil daleč in neznan, Ljubljana in AGRFT pa blizu in poznana. Poleg tega pa je v tistem času Slovenija nudila zamejcem še možnost

Martin Turk in Boris Kobal

ROŠA

študija s stipendijo,« je bil z odgovorom neposreden Turk in v nadaljevanju izpostavil še nekaj anekdot, ki so se mu pripetile na sprejemnih izpitih ter v prvih letih študija. Z zvrhano mero humorne samokritike je izpostavil svoje takratno slabo poznavanje slovenskega knjižnega jezika, posebej pa lastno nezadostno poznavanje slovenskega filma. Kot olajševalno okoliščino je izpostavil dejstvo, da si le tega v Trstu pravzaprav

ni bilo mogoče niti ogledati. Martin Turk je bil precej kritičen tudi do filmske projekcije v Trstu danes. Mnenja je, da mesto ne premore niti ene kinodvorane, ki bi na ogled ponujala avtorske filme evropske pa tudi svetovne produkcije. V sklepnem delu večera je režiser nekaj besed namenil še potrebi po sodelovanju na področju filmskega ustvarjanja med Trstom in Ljubljano.

ROŠA

GLASBA - Koncert v tržaškem gledališču Verdi

Veder in sproščen nastop

Dirigiral je mojster Roman Brogli-Sacher, kot solist je igral pianist Giuseppe Albanese

Mnogo hrupa za nič bi bila le prehudha sodba za skladbi, ki sta napolnili prvi del simfoničnega koncerta v gledališču Verdi: prvič, ker sta tako Franz Liszt kot Sergej Rahmaninov zelo pomembna skladatelja, sicer bolj na klavirskem kot na simfoničnem področju, drugič, ker je igral odličen solist Giuseppe Albanese. Je pa res, da bi v Lisztovi Malediction zaman iskali doslednost in jasne obrise, čeprav v partituri ne manjka originalnih potez: skladatelj, ki je bil vrhunski virtuozi, pa tudi globok mislec in izredno plemenit človek, je več kot trideset let popravljal prvotni zapis, kljub temu pa se partitura izmika točni opredelitvi in niha med različnimi čustvenimi razpoloženji, ki jih je sam skladatelj označil kot ponos-solze-tesnoba-sanje-burka, skratka, razgiban potek, med katerim je orkester komaj dohajal temperamentnega in zagnanega solista.

Bolj jasno je začrtana Rapsodija na Paganinovo temo op.43 Sergeja Rahmaninova: violine nakažejo znamenito temo Capriccia št.24, iz katere vzbrstijo vsemože variacije, pravi izziv za vsakega virtuozu, pa tudi za orkester, čigar vloga je sicer odločno podrejena, zato pa sploh ne enostavna. Dirigiral je Roman Brogli-Sacher, mojster, ki deluje pretežno v Švici in Nemčiji ter ima veliko izkušenj z odličnimi orkestri in je letos spomladl prvič vodil tudi tržaškega. Zelo spretno je koordiniral solista in orkester, hitro reagiral na pasti, ki jih partituri nastavlja ansamblu, pianist pa je z vrhunsko tehniko navdušil občinstvo, ki ga je zasulo z aplavzi ter izžirilo kot dodatek znameniti Nokturno za levo roko Aleksandra Skrjabinu, komad, ki močno diši po najlepših Lisztovih skladbah in je pianistu dal možnost, da razkrije svoje romantično-ekspresivne sposobnosti.

Drugi del koncerta je bil posvečen Osmi simfoniji v G-Duru op.88 Antoni-

Dirigent Roman Brogli-Sacher

GLEDALIŠČE VERDI

na Dvoržaka: tržaški orkester je že večkrat dokazal, da mu poznoromantični repertoar posebno leži, saj se lahko prosto preda toplemu melosu, ne da bi moral brzdati ali zavirati poustvarjalno slo zaradi stilističnih predpisov. Češki mojster je v tej partituri pokazal bogato tematsko invencijo, ki včasih preskakuje logične povezave, a poslušalca kljub temu očara z bujnim prepletanjem melodij. Romantični zanos godal se umakne gospodovalnim temam trobil, pa tudi katerimi lahkotnim vzorcem pihal, med katerimi ima flauta glavno besedo. Slovanski prizvok oplaja marsikatero temo, splošni občutek pa je prijetno, optimistično razpoloženje, ki ga občasne melanholije ne zadušijo. Roman Brogli-Sacher je orkestru vtil veliko samozavesti in energije, rezultat je bilo vedro in sproščeno muziciranje, v katerem so se ponovno izkazali posamezni solisti, pa tudi celotni ansambel. Vsi poustvarjalci so bili deležni dolgih aplavzov številnega občinstva, koncert pa je tudi zaključil prvi sklop simfonične sezone, ki se bo nadaljevala 9. januarja, medtem pa se bo 18. decembra v Wagnerjevo opero Das Liebesverbot pričela operna sezona, za katero so že na voljo abonmaji.

Katja Kralj

KONCERTI - December v FJK

Patty Smith v petek v Vidmu

Sredi meseca 2Cellos, v Trstu pa Glenn Miller orch.

Patty Smith

V Furlaniji Julijski krajini bo v mesecu decembru na osi Videm-Trst, točneje v dveh najpomembnejših deželnih gledališčih, kar bogato glasbeno dogajanje z nekaterimi zvečimi imeni tako z italijanske kot z mednarodne glasbene scene.

PATTI SMITH - V petek, 5. decembra, bo na odru videmskega gledališča Teatro Nuovo Giovanni da Udine ob 21. uri nastopila slovita ameriška pevk Patti Smith, ki bo prvič v Italiji skupaj stala na odru s sinovoma Jesse Paris in Jacksonom, seveda ji bo ob strani stal tudi zvesti Tony Shanahan. Slovita pevk iz New Yorka bo predstavila svoje najbolj znane uspešnice, ki so jo popejlale med rock zvezde že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja in še danes velja za eno izmed najvplivnejših oseb v svetu rock glasbe. Njene uspešnice kot »People Have The Power«, »Gloria«, »Dancing Barefoot« in »Because The Night« (napisala jo je skupaj z Bruceom Springsteenom) so stebri na katerih se opira rock glasba, Horses pa je eden izmed najlepših albumov v zgodovini rocka. Po štiridesetih letih kariere je koncert v Vidmu najbrž ena izmed zadnjih priložnosti, da lahko prisluhnete legendi. Vstopnice: zlati parter 57,00 €, oštevilčeni parter 50,00 €, prva galerija 45,00 €, druga galerija 37,00 €, tretja galerija 30,00 €.

DAVIDE VAN DEN SFRUOS - Dan kasneje bo Videm gostil italijanskega pevca Davideja Van Den Sfroosa, ki bo ravno tako v gledališču Teatro Nuovo Giovanni da Udine nastopil v soboto, 6. decembra, ob 21. uri.

Van Den Sfroos napoveduje, da bo na tem koncertu, v sklopu turnee »Tüur Teatràal« potegnil iz predala starejše pesmi. Za gledališko turnejo se je odločil, ker bo tako v ospredju bolj intimističen pristop in bolj akustična oblika izvajanja pesmi. Vstopnice: oštevilčeni parter 31,00 €, prva galerija 25,00 €, druga galerija 20,00 €.

2 CELLOS - Luka Šulić in Stjepan Hauser sta postala svetovno znana obraza, nastopata pa kot skupina 2Cellos. Duet, ki je navdušil Eltona Johna, bo nastopil v videmskem gledališču Giovanni da Udine v ponedeljek, 15. decembra (ob 21. uri). Najatraktivnejša violončelista na svetu bosta tudi v Vidmu po svoje izvajala uspešnice svetovnih rock in pop zvezd kot so Guns 'n' Roses, Coldplay, Muse in Michael Jackson. Vstopnice: oštevilčeni parter 50,00 €, prva galerija 45,00 €, druga galerija 37,00 €, tretja galerija 30,00 €.

GLENN MILLER ORCHESTRA - Tržaško gledališče Rossetti bo ponovno obiskal svetovno znani jazz in swing big band Glenn Miller Orchestra, ki je v Trstu letos že uspešno nastopal januarja meseca. V torek, 16. decembra (pričetek koncerta ob 21. uri) bo legendarni orkester nastopil v okviru italijanske božične turnee »Swinging Christmas«. Decembrski koncert se bo precej razlikoval od januarskega. Seveda boste lahko znova prisluhnili običajnim uspešnicam Glenn Miller Orchestre, to se pravi swing melodij iz štiridesetih let prejšnjega stoletja, a tokrat se bodo člani orkestra posvetili tudi priredbam najpopularnejših božičnih melodij. Koncert skupaj organizirata Azalea Promotion in Glasbeno kulturno društvo Drugamuzika, v soorganizaciji z Občino Trst in v sodelovanju s Stalnim gledališčem FJK Rossettijem. Najbolj znan jazz-swing orkester na svetu je leta 1937 ustanovil dirigent, poznavst in izjemni komponist Glenn Miller. Od leta 1990 je orkester pod taktirko vodje in dirigenta Wila Saldna. Vstopnice: parter A 45,00 €, parter B 40,00 €, parter C 34,00 €, povišani parter 34,00 €, prva galerija 28,00 €, druga galerija 23,00 €, lože 15,00 €.

FRANCESCO RENGÀ - Prijeten večer obljublja priznani italijanski pevec in tekstopisec Francesco Rengà, ki bo v Trstu, točneje v gledališču Rossetti, nastopil v ponedeljek, 22. decembra (ob 21. uri). Francesco Rengà s svojim neverjetnim glasom tudi na tej turneji poimenovani »Tempo Reale Tour« navdušuje in pozitivno preseneča. Njegovo nastopanje je vsakič uspešno in brez obotavljanja, čeprav so nekatere pesmi z vokalnega vidika sila zahtevne. Vstopnice: parter A in B 55,20 €, parter C 46,00 €, prva galerija 40,25 €, druga galerija 34,50 €, lože 28,75 €. (I.F.)

KNJIŽEVNOST - Festival Dedic

Luis Sepúlveda marca v Pordenonu

Čilski pisatelj Luis Sepúlveda bo osrednji gost 21. festivala Dedic, ki bo v Pordenonu potekal med 7. in 14. marcem 2015. 65-letni gledališkemu in filmskemu avtorju, predvsem pa svetovno uveljavljenemu romanopiscu bo festival v celoti posvetil sedemdnevno dogajanje: Sepúlvedovo življenje in delo bosta zaživila skozi gledališče, kino, glasbo, branja, predavanja in debate.

Sepúlveda je bil zaradi svoje družbene angažiranosti pod Pinochetovo diktaturo obsojen na dosmrtno ječo. Na pritis organizacije Amnesty International so kazni spremenili v osemletno izgnanstvo. Danes živi v Španiji. Njegove uspešnice so prevedene tako v italijanski kot v slovenski jezik: Starec, ki je bral ljubezenske romane, Zgodba o mačku, ki je naučil galetko leteti, La frontiera scomparsa ...

GORICA - Zagotovila pravosodnega ministrstva županu

Minister: »Sodišča ne nameravamo zapreti«

»Do zaprtja goriškega sodišča ne bo prišlo.« To je Ettoreju Romoliju zagotovil Andrea Orlando, italijanski pravosodni minister, s katerim se je goriški župan srečal v ponedeljek v Rimu. Da bi goriško sodišče, kakršno je danes, z novo reorganizacijo sodstva lahko tvegalo ukinitve, je med sobotnim javnim srečanjem v dvorani goriškega občinskega sveta opozoril predsednik goriške odvetniške zbornice Silvano Gaggioli. Po njegovih besedah je v Italiji na preprihu več malih sodišč, med katerimi je tudi goriško, Orlando pa je županu dejal, da je ta skrb odveč, hkrati pa je še napovedal, da bo iz Rima prišel tudi denar za izplačevanje stroškov in dolgov sodišča.

»Minister mi je zagotovil, da našega sodišča ne bodo zaprli. Ob tem mi je dejal, da bi v prihodnosti, če bo parlament prižgal zeleno luč za spremembo "meja" sodnih okrožij, ki so danes dokončno zarisane, lahko vzeli v poštev razširitev območja pristojnosti goriškega sodišča,« pravi Romoli, ki se je z Orlandom pogovoril tudi o drugih problematikah, predvsem o kroničnem pomanjkanju osebja, s katerim se goriško sodišče spopada že več let: »Minister mi je obljubil, da se bo zavzel za rešitev tega vprašanja, upoštevati pa bo moral splošne težave sodnega sistema.«

Pozitivne novice je Orlando napovedal tudi na finančnem področju. Po ministrovih besedah bo goriška uprava kmalu prejela del denarja, ki ji ga država dolguje za kritje tekočih stroškov sodišča, od čistilne službe do položnic za električno energijo, kasneje pa naj bi država začela izplačevati tudi druge dolgove - le-ti skupno znašajo 1.400.000 evrov -, ki jih ima do goriške občine. Član Renzijeve ministrske ekipe je tudi potrdil, da bo s koncem prihodnjega leta tovrstne stroške začela neposredno plačevati država, kar bo močno razbremenilo občine in preprečilo, da bi le-te morale več let čakati na povrnitev sredstev.

»Srečanje z ministrom za pravosodje je bilo prav gotovo pozitivno. Z zadovoljen sem s tem, kar mi je povedal o načrtih vlade za mala sodišča, predvsem pa so me pomirile njegove besede o goriškem sodišču. Menim, da se nam zdaj ni treba več vznemirjati, moramo pa še naprej delati, zato da bo v prihodnje lahko prišlo do okrepitve našega sodišča. Težave seveda obstajajo in za njihovo rešitev se bomo še naprej borili: v mislih imam predvsem nezadostno število sodnikov in drugih uslužbencev sodišča,« pravi župan Ettore Romoli in poudarja: »To priložnost bi rad izkoristil, da se zahvalim vsem, ki se z menoj zavzemajo za obstoj goriškega sodišča, začeni s predsednikom goriške odvetniške zbornice Silvanom Gaggiolijem.« (Ale)

Pravosodni minister Andrea Orlando in sodišče v Gorici

GORICA

Širi se fronta nasprotnikov

Nočejo selitve urada za zemljiško knjigo

Fronta nasprotnikov selitve urada za zemljiško knjigo iz Gorice v Gradišče se iz dneva v dan krepi. Pobudnike peticije proti ukinitvi urada v Ulici Roma, ki so že zbrali okrog 1600 podpisov, je podprlo tudi goriško pokrajinsko tajništvo stranke Slovenske skupnosti. Le-to se z odločitvijo, ki jo je pred časom sprejela deželna uprava Furlanije Julijske krajine, nikakor ne strinja, saj ocenjuje, da bi bilo zaprtje urada hud udarec za Gorico. »Taka poteza je nesmiselna, mesto bo še bolj prizadela in ga postavila na rob,« pravijo pri SSK in pozivajo vse člane in somišljenike, da čim prej podpisujejo javno peticijo. Podpise zbirajo v veži občinske stavbe v Gorici, v kavarni gledališča Verdi in v uradu zemljiške knjige v Ulici Roma, od večrajšnjega dne pa tudi v občinski stavbi v Sovodnjih (danes med 8.30 in 10.30 ter popoldne med 16. in 17.45, jutri in v petek pa samo med 8.30 in 10.30). Proti zaprtju urada za zemljiško knjigo, ki je po njegovem mnenju »politično dejanje«, se je izrekel tudi goriški občinski svetnik Dario Obizzi. Predstavnik svetniške skupine Popolo di Gorizia to odločitev deželne uprave primerja z zaprtjem goriške porodnišnice in izraža prepričanje, da je iz logističnega in organizacijskega vidika popolnoma neutemeljena.

RONKE - Predlog občinskega svetnika SKP-Federacije levice Luigija Bona

Oživitev slovenske konzulte?

Posvetovalno telo je prenehalo delovati leta 2006 - O predlogu bo občinski svet razpravljal na eni izmed prihodnjih sej

Ronški občinski svet bo na eni izmed prihodnjih sej razpravljal o vprašanju ponovne ustanovitve slovenske konzulte, pomožnega in posvetovalnega telesa, ki bi opozarjalo upravo na socialna, kulturna in druga vprašanja, povezana s prisotnostjo slovenske narodne skupnosti na občinskem območju. Predlog za njeno oživitev so ronški upravi v preteklosti večkrat podali predstavniki slovenske konzulte pri goriški pokrajini in slovenska društva, po večletnem zatišju pa je v prejšnjih dneh resolucijo o tem vložil Luigi Bon, občinski svetnik SKP-Federacije levice, ki za dosego cilja predlaga spremembo občinskega pravilnika za neprofitne organizacije. Resolucijo naj bi občinski svet obravnaval že 11. decembra, v primeru, da bodo točko prenesli na naslednjo sejo, pa bodo svetniki o njej razpravljali sredi januarja.

»Cilj vloženega dokumenta je oživitev konzulte, ki je v preteklosti že bi-

la med posvetovalnimi organi ronške občine,« pravi Luigi Bon in opozarja, da je Gorica zdaj edina občina goriške pokrajine, v kateri deluje konzulta za vprašanja slovenske narodne skupnosti. Bon je sicer v resolucijo zapisal, da je ronška konzulta prenehala delovati v 90. letih, v resnici pa čaka na oživitev od leta 2006, ko je bil za župana prvič izvoljen Roberto Fontanot. »Konec devetdesetih let je tudi goriška pokrajina predvidela ustanovitev konzulte za slovensko narodno skupnost. To telo, ki ima posvetovalno in koordinacijsko vlogo, pa tvega spremembe ali celo ukinitve zaradi deželne reforme krajevnih uprav in zadnjih predlogov ustavne reforme,« opozarja Bon.

Prava pot do ponovne ustanovitve konzulte v Ronkah je po ocenah svetnika SKP-Federacije levice vključitev amandmaja v občinski pravilnik za neprofitne or-

ganizacije, ki ga mora sprejeti občinski svet. Bonov amandma se sklicuje na 8. člen občinskega statuta in predvideva ustanovitev »pomožnega organa, ki ima posvetovalno vlogo in se ukvarja s splošnimi socialnimi in kulturnimi vprašanji, ki zadevajo slovensko narodno skupnost. Člani konzulte so združenja, ki so vpisana v seznam neprofitnih organizacij in imajo med svojimi statutarnimi cilji tudi zaščito in promocijo slovenskega jezika.« Ronška konzulta za Slovence bi delovala po zgledu ostalih občinskih konzult, njeni stalni člani pa bi bili ronški župan oz. poverjeni občinski odbornik, ravnatelj ali namestnik ravnatelja Večstopenjske šole Doberdob, ki ima v ronški občini osnovno šolo in vrtec, predstavnik ronške občine v slovenski pokrajinski konzulti in po en predstavnik za vsako svetniško skupino, ki pa ne sme biti član ronškega občinskega sveta,« še piše v Bonovi resoluciji.

Sedež ronške občine BONAVENTURA

GRADIŠČE - Žalostna vest

Dekle izdihnilo

Valentino Pugliese je povozil mladenič, ki je pobegnil s kraja nesreče

Za življenje se je borila dva dolga tedna, kruta usoda pa ji žal ni prizanesla. V videmski bolnišnici je včeraj umrla Valentina Pugliese, nesrečna 24-letnica, v katero se je 17. novembra v središču Gradišča zaletel avtomobil, ki ga je upravljal 33-letni voznik iz Mariana. Valentina je dobila hud udarec v glavo, ob tem pa še druge hude poškodbe po vsem telesu. Valentinino življenje je viselo na nitki, starši, njena sestra, prijatelji in vsi ostali, ki jih je ta tragična zgodba pretresla, pa so vse do zadnjega upali, da ne bo omagala. Iz umetne kome pa žal Valentine niso prebudili: njeno srce je prenehalo biti včeraj popoldne, družina se je odločila za darovanje organov. M.C., ki po povzročitvi nesreče dekletu ni nudi pomoči, se bo moral zagovarjati zaradi povzročitve smrti in pobega s kraja nesreče.

Valentina Pugliese

KRMIN - Deček čudežno preživel

»Padel z desetih metrov, poškodoval si je le peto«

Iz Krmina nas je včeraj dosegla vest, ki diši bolj po fantazijskem filmu ali kvečjemu po čudežu kot pa po realnem življenju, v katerem se čudeži neradi dogajajo. In vendar obveščene osebe prisegajo, da je zgodba resnična.

V ponedeljkovih zgodnjih popoldanskih urah se je 12-letni deček zadrževal pred oknom stanovanja v neposredni bližini krminskega središča, kjer živi z mamo. Naenkrat se je nagnil nekoliko preveč čez rob, izgubil ravnotežje in padel skozi okno tretjega nadstropja, pristal pa naj bi na nogah deset metrov nižje domala nepoškodovan. Bil je do takšne mere prisenben, da je sam poklical na pomoč.

Na ulico je najprej zdrvela zgrožena

mama, ki si je prvi hip težko predstavljala, da bo našla sina še živega. Prišli so tudi reševalci, ki so na njem ugotovili le odrgnine in domnevni zlom pete. V videmski bolnišnici, kamor so ga odpeljali tudi iz bojazni, da je dobil notranje poškodbe, so potrdili, da jo je v padcu z višine kakih desetih metrov - če naj navajamo krminski vir - odnesel le z zlomom pete.

Dogodka nam karabinjerji včeraj niso potrdili ne pojasnili. Zdi se, da so fanta rešile njegova prisebnost in psihomotorične sposobnosti, ki jih je pridobil zlasti pri judu: med padcem naj bi se celo obrnil v zraku in s tem nekoliko ublažil silo padanja. Tako trdi isti vir, ki očitno verjame v čudeže in super-heroje, pa čeprav le 12-letne.

GORIŠKA - Nov dokumentarec Anje Medved in Nadje Velušček

Ujeta voda združuje

Uspešni ustvarjalni tandem Anja Medved in Nadja Velušček se v najnovejšem dokumentarcu, ki je nastal v sklopu čezmejnega projekta *Living Fountains*, znova posveča vodi. Toda tokrat ne reki, kot v njunem nagrajenem delu *Trenutek reke*, temveč vodi, ki je nekoč povezovala življenje na vasi, vodi za katero smo ob udobju vodovodnega sistema skoraj pozabili, da je najbolj dragocena snov, in vodi, za katero je bilo doslej vedno samoumevno, da je javna dobrina.

Skoraj trideset ure dolg dokumentarni film *Ujeta voda* pripoveduje o vodnjakih, o njihovem pomenu za življenje v vaseh, ki so poleg svoje osnovne funkcije pomenili tudi družabno stičišče. »Danes postajajo vasi vedno bolj puste in prazne. Ljudje se srečujejo kvečjemu še ob kontejnerjih za odpadke ...«, obžaluje Anja Medved, ki je v dokumentarcu skupaj z ekipo ponovno skušala ujeti tudi skupni spomin čezmejnega prostora in nadaljevati povezavo osveščanja, ki je bila začetna s *Trenutkom reke* in projektom Soča sooča. Vsem trem projektom je skupna zavest ovrednotenja vode in odnosa do nje.

V čezmejnem projektu so na območju Krasa in na Goriškem obnovili 34 vodnjakov in kalov. »Časi, ko so ljudje po vodo hodili k vodnjakom, se nam zdijo že davna preteklost. V resnici pa to ni bilo tako zelo daleč, večina ljudi, s katerimi smo se pogovarjali, se tega še dobro spominja. Na Krasu, v Kostanjevici, na primer, so vodovod dobili šele leta 1982! Veliko ljudi je dotlej po vodo še hodilo k vodnjakom. Tedaj je bil odnos do vode tudi precej drugačen kot je danes. Toda danes voda znova postaja svetovno vprašanje in zato je prav, da poslušamo te ljudi, ki pripovedujejo, kako so z vodo ravnali: nobene vode niso vrgli stran. Ali so jo porabili za pomivanje posode ali za napajanje živine ali za zalivanje rož ... Šele danes, ko je modernizacija prinesla bolj udobno življenje, se zavedamo, da tile vodnjaki niso bili le zbiralniki vode, temveč jedra, srce vasi in da je voda povezovalni element,

Avtorici in prizor iz njenega zadnjega filma

ki je povsod in en sam. To je snov, ki povezuje. In to je tudi glavno sporočilo filma,« pravi Medvedova.

Film, ki je preplet pričevanj ljudi, arhivskih fotografij in aktualnih posnetkov obnovljenih vodnjakov, se zaključuje s svetlim pogledom v prihodnost: z mlado družino, ki se je priselila v te kraje, kjer svojo zgodbo nadaljuje v sodobnem svetu, a obenem s spoštljivim ohranjanjem dediščine, ki obnovljena lahko pomeni priložnost za turistični razvoj posameznih krajev. Na to temo sta bili v okviru projekta že pripravljeni publikacija *Pot vod-*

njakov od Nove Gorice do Doberdoba, in popotniška igra *Lov na skriti zaklad* ali *Geocaching*, ki je povezala vse obnovljene vodnjake na projektne območju.

»Voda je skozi zgodovino vedno povezovala ljudi. Če je je nekje zmanjkalo, so šli vprašat zanj k drugi družini in nikoli je nihče ni odrekel. Samoumevno je bilo, da je bila javna dobro. To je pomembno za današnje čase, ko se pogovarjamo o privatizaciji vode, kar je nezaslišano,« meni Anja Medved.

Film je nastal v produkciji zavoda Kinokašča, pod scenarij in režijo se podpisujeta Nadja Velušček in Anja Medved, slednja skupaj z Janom Mozetičem tudi pod montažo. Glasba je delo Boštjana Bastjana Zobca in Sabine Vostner, za kamero so stali Aljoša Abrahamsberg, Jan Mozetič in Anja Medved. Med gosti, ki nastopajo v dokumentarcu, sta pisatelj Pavle Medvešek in kipar Marko Pogacnik ter prebivalci Krasa na obeh straneh meje. Največ posnetkov je nastalo v Rupih in v Doberdobu. Potem, ko je bil dokumentarec v celoti predvajan na zaključku projekta *Living Fountains* v Temnici, bo znova na ogled predvidoma 22. marca prihodnje leto ob svetovnem dnevu vode.

Katja Munih

PEVMA - Na kolovozu

Mostič čez potok ogrožen in grozeč

Voda spodjeda temelje, vsak čas se utegne sesuti

Ogroženi mostič

FOTO VIP

Član lovske družine iz Pevme je na svojem rednem obhodu pred nekaj dnevi opazil, da je mostič čez pevmski potok v zelo slabem stanju. Zgrajen je iz betona, na kolovozu na začetku gozda, ki mu domačini pravijo Konč, pa stoji že dolgo, vsaj petdeset let, in je neobhodno potreben, najbolj seveda pri odvozu drv. Brez njega vsako prehajanje iz vasi v gozd in nazaj bi bilo onemogočeno. Po tej poti je Pevma povezana z gozdom Šanca, uporabljajo pa jo tudi traktorji, manjši kombiji in druga vozila. Bregovi so tam kar visoki, tako da ni mesta, kjer bi lahko prebredli sicer plitko vodo.

Lovec je z odkritjem seznanil združenje Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje. Njegovi člani so si ogledali mostič in ugotovili, da se utegne vsak čas sesuti. Ker ga v zadnjih letih ni nihče vzdrževal (kljub opozorilom takratnega rajonskega sveta), je narasli potok ob nalihih, ki so se v zadnjem času še povečali, spodjedal temelje betonskega objekta. S kolovozu tega ni opaziti, če pa se oddaljimo le nekaj metrov stran in pogledamo pod most, se bomo vprašali, kako sploh še stoji. Polovica temeljev je brez podlage, saj je potok odplaval zemljo. Iz Pevme so zato na pristojne oblasti že naslovili opozorilno sporočilo, v katerem izražajo bojazen, da se bo most zrušil, čim bo čezenj peljal nekoliko težji voz z drvmi. In že kmalu se bo promet po kolovozu zelo povečal, saj se bo začela sečnja drv. Zato je potrebno takoj ukrepati in odpraviti nevarnost, da se kdo tam ponesreči, so še zapisali. (vip)

iQ cena

DOBRODELNI ŽAKELJ ŽELJA

14.000 EUR POVRNENIH RAČUNOV

Vaš najlepši december

Obdarujemo in izpolnjujemo želje!

Decembra se vam spleta zaviti v centre Qlandia, saj bomo povrnili za 14.000 EUR računov. Nato si v pestri ponudbi izberite še darilo v vrednosti do 40 EUR ter izpolnite kupon. Kupon oddajte v novoletni žakelj želja in morda boste med petimi srečneži, ki jim bomo željo uresničili. Če pa bomo nabrali 1000 kuponov, bo Qlandia darovala 300 EUR za šolsko malico otrok, ki si je sami ne morejo privoščiti.

www.qlandia.si

Nova Gorica
Kranj
Kamnik
Maribor
Ptuj
Novo mesto
Krško

GORICA - Knjiga Livia Isaaka Sirovicha

Ni bila ženska, bila je razbojnica

Pretresljiva zgodba o tržaški partizanki, Judinji Riti Rosani

Goriški kulturni Forum je priredil predstavitev zadnje Sirovicheve knjige s naslovom *Non era una donna, era un bandito* (Ni bila ženska, bila je razbojnica). Livio Isaak Sirovich je znan tudi po knjigah *Cime Irredente* (Neosvobojeni vrhovi) in *La Notte delle Faville* (Iskre v noči). Prejšnji teden ga je poslušalo več kot trideset ljudi na sedežu Foruma v Ascolijevi ulici, ko se je pogovarjal z Anno Di Ganantonio o peripetijah tržaške judovske skupnosti na splošno in posebej o Riti Rosani.

Knjiga je sad raziskave o okoliščinah, ko je neznanec dal na dražbo nekaj stotin

služb, ki so imele nalogo »sčistiti« mesto tako narodno kot ideološko.

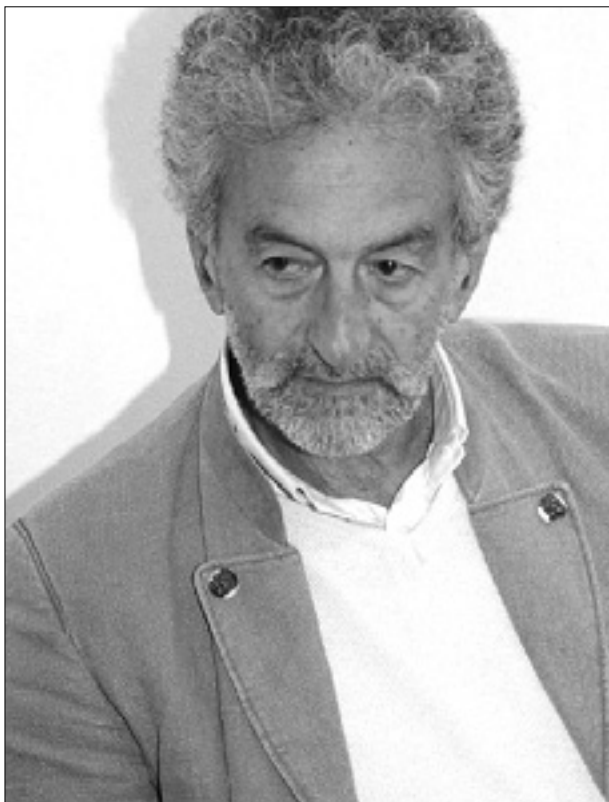
V teh okvirih poteka pripoved na 500 straneh, na katerih je mogoče podrobno slediti usodam treh oseb. Mlado dekle, Rita Rosani, je živel v krogu svoje družine, šole, sprehodov in srečanj z vrstnicami. Zaročena je bila s Kubijem, poljskega izvora. Po objavi krivične zakonodaje ni smela več na univerzo, izgubila je državljanstvo in po nemški zasedbi so ji zaročenca odpeljali v taborišče. Očeta so internirali že prej, pet dni po vstopu Italije v vojno. Rita se je v enem letu povsem spremenila in leta 1943 je postala oborožena borka, nič več le kurirka, ki rešuje svoje sonarodnjake. Med njimi so najbolj kruto usodo doživeli Judje grškega izvora, ker so bili na dnu socialne lestvice.

V ilegali se je Rita srečala z Umberto Ricco, štabnim polkovnikom, ki se je po vrnitvi iz Rusije leta 1943 odločil za upor. Medtem so njenega zaročenca v nemškem taborišču umorili. Rita je bila vključena v partizansko enoto, ki se je borila v okolici Verone. Na Montecomune se je 14 upornikov spopadlo s 110 fašisti in 20 nemškimi vojaki, ki so čistili teren. Med spopadom so se odločili za postopen umik, Rita pa je ostala na »mrtvi straži«. Tam je padla in ji je kasneje bila kot edini ženski v Italiji dodeljena zlata kolajna za vojaške zasluge.

»Kaj je imela v mislih Rita, mlada rdečelaska, ko je s svojo puško merila v nacifašiste, ki so se ji bližali? Zakaj je zaočala, medtem ko so se tovariši, vključno z njenim izbrancem, umikali po pobočju? Je morda prej zvedela, da je Kubi umrl v Auschwitzu? Ni hotela več živeti v Italiji, ki jo je izdala s svojo rasno zakonodajo? Tri usode v nevihtnem času, v katere se nam ni težko vživeti,« pravi Paolo Rumiz v svoji recenziji. (ar)

Livio Isaak Sirovich na sedežu goriškega kulturnega Foruma

BUMBACA

Panoramsko kolo v Tržiču

Osrednja atrakcija decembrskega dogajanja v Tržiču bo panoramsko kolo, visoko 17 metrov in težko 12 ton. Namestili ga bodo 10. decembra zraven občinske palače, pognali ga bodo 12. decembra. Na osvetljenem kolesu bo petnajst kabin, vsaka bo lahko prevažala do štiri osebe, naenkrat pa bo na kolesu do največ 50 oseb. Med 13. decembrom in 6. januarjem bo delovalo vsak dan po devet ur, od 5. decembra pa bo občina razdelila 10 tisoč brezplačnih kart šolam in trgovinam, na voljo bodo tudi v uradu Urp.

RONKE - Tečaj na sedežu društva Jadro

Spretne roke iz suhega cvetja ustvarijo tihožitje

Na sedežu društva Jadro je v novembru ob četrtkih potekala delavnica za aranžiranje slik iz suhega cvetja. Vodila ga je Vilma Cotič iz Štandreža. Za vsako tečajnico je poskrbela kartonček, zavitek s suhim cvetjem in folijo za prevleko. S seboj je prinašala tudi svoje izdelke za vzorec. Domačinke so se kmalu navdušile in vsaka je po svojem okusu sestavila na kartončku lepo tihožitje, ki je že primerno za voščilnico, bralni znak ali kot kartica z imenom za sedež.

Vilma Cotič je razstavljala marsikje na Goriškem, tudi v Ronkah, zadnjič v juniju. Članice Jadr, ki so nje in njenemu možu-pomočniku hvaležne, bodo sedaj pridno nabirale listje in s pomladjo tudi novo cvetje ter ju sušile po navodilih učiteljice, zato da bodo tudi same z njima ustvarjale. (šp)

Tečajnice med delom

TV ŠOV Najboljši kuhar je Šempetrc

Na glavnem trgu v Šempetru pripravljajo jutri ob 19. uri javni sprejem za sokrajana Valeria Lutmana, zmagovalca tretje sezone televizijskega resničnostnega šova *Gostilna išče šefa*. Lutman je z zmago osvojil tudi najvišjo nagrado v zgodovini slovenskih resničnostnih šovov - 100.000 evrov, za katero je zmagovalec napovedal, da je bo del delil s svojimi sotekmovalci.

Za 31-letnega kuharja, ki se v domači kraj vrača kot zmagovalec priljubljenega šova, pripravljata šempetrska občina in novgoriški Hit javni sprejem. Lutman si je v času trajanja omenjene televizijske oddaje pridobil številne oboževalce, ne le v domačem kraju, temveč po vsej Sloveniji. Gledalce je v 13-tedenski bitki kuharskih talentov osvojil s preprostostjo in vztrajnostjo.

Jutrišnji sprejem sovпада s tradicionalnim dogodkom priziga lučk na novoletnih jelkah v Vrtojbi ob 17.30 in na Trgu Ivana Roba ob 18.30, ki ju bo pospremil nastop pevskega zbora učencev osnovne šole Ivana Roba. Ob 19. uri bo sledil sprejem Valeria Lutmana, ki ga bodo popestrili pevci ter pevke Mladinskega zbora Šempeter-Vrtojba pod vodstvom Mojce Maver Podbersič. Seveda ne bo manjkalo zabavnih in kulinaričnih presenečenj. (km)

NOVA GORICA Prihodnost v očeh mladih »zamejcev«

Kako mladi Slovenci v Italiji vidijo svojo prihodnost? Na to vprašanje bodo odgovarjali udeleženci simpozija, ki bo v ponedeljek, 8. decembra, v predavalnici Fakultete za uporabne družbene študije v Gregorčičevi ulici v Novi Gorici.

Srečanje se bo začelo ob 16. uri z uvodnim pozdravom dekana Mateja Makaroviča, sledil bo častni nagovor Viljema Černa na temo *Popotnica mladim s strani starejših*. Ob 16.20 se bo začela okrogla miza o slovenski identiteti, jeziku in kulturi v očeh mladih Slovencev v Italiji, na kateri bodo sodelovali Jaruška Majovski (Tržaška in Goriška), Matia Mosenich (Tržaška in Goriška), Igor Černo (Bečičja) in Luciano Lister (Kanalaska dolina). Po krajšem odmoru bo ob 18.15 druga okrogla miza na temo *Odnos mladih do političnega delovanja slovenske manjšine v Italiji ter boja za spoštovanje manjšinskih pravic*. Sodelovali bodo Tanja Peric (Slovenska skupnost, Mladi za prihodnost), Barbara Ferluga (Slovenska kulturno gospodarska zveza), Simon Peter Leban (Svet slovenskih organizacij), David Peterin (Demokratska stranka) in Martina Marmai (Mladi Benečani). Sledilo bo druženje. Udeležba je brezplačna, zaželeno je predhodna najava na dejan.valentincic@fuds.si.

GORIŠKA BRDA - Nastop na tekmovalni reviji

Doberdobski zbor ambasador slovenskih partizanskih pesmi

Moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba med nastopom na Dobrovem

FOTO K.M.

Moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba se zadnje čase pogosto pojavlja pred občinstvom. Nastopa na proslavah, svečanstih, predstavitev knjig in odprtih razstav pa tudi na koncertih tekmovalnega značaja.

Pred nedavnim so se Doberdobci udeležili 6. Regijskega tematskega koncerta pevskega zasedb *Primorska*, ki je potekal v gradu na Dobrovem v Goriških Brdih. Pevskega večera so se udeležili še mešani pevski zbori Obalca iz Kopra, Postojne in Cominum iz Komna, dalje komorni zbor Musica Viva iz Tolmina, Goriški komorni zbor in dekliški pevski zbor Pueri Cantores iz Tolmina. Vsak sestav se je predstavil s tematskim sklopom pesmi. Moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba je svoj nastop posvetil partizanski pesmi, ki se zadnje čase vse manj pojavlja v koncertnih dvorinah. Nastajala je v najhujših časih slovenske polpretekle zgodovine, zato zasluži pozornost, menijo Doberdobci, ki si prizadevajo, da bi ji vrnilo ugled in spoštovanje. Na koncertnem listu briškega večera so zapisali, da je med drugo svetovno vojno tak-

šna pesem podpirala borce, ki so zapustili svoje domove in odšli v boj. Bodrila jih je ter jim vlivala pogum in upanje, spominjala jih je na padle tovariše in se tudi zato zakoreninila v dušo ljudstva. Slovenska partizanska pesem je včasih osvojila melodije starih delavskih, revolucionarnih ali ljudskih napevov pa tudi pesmi drugih narodov in jim prirejala besedilo. Programu, s katerim so pevci Jezera nastopili na Dobrovem, so dali naslov *Živeti-Umreti ni bilo vprašanje* po prvem verzu poezije Filiberta Benedetiča, vklesane na doberdobskem spomeniku padlih v NOB. Pod taktirko Zulejke Devetak so se predstavili občinstvu s pesmimi *Borhor je vstal*, *Pesem XIV. divizije*, *Smrt v Brdih*, *Na juriš* in s Simonitijevo *Vstajenje Primorske*. Borbene pesmi so pospremili z recitalom Karla Ferletiča in s harmoniko Viljema Gergoleta.

Doberdobci se sicer niso uvrstili na zaključni koncert, ki bo posvečen svetovnemu dnevu zborovskega petja in bo potekal 13. decembra v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani, zapustil pa je nadvse dober vtis in je med poslušalci požel tople aplavz. (vip)

GORIŠKA Odprta vrata na »Ta veseli dan kulture«

Kulturne ustanove v Sloveniji na današnji dan - na rojstni dan Franceta Prešerna - vsako leto odprejo svoja vrata za brezplačne ogledе predstavitev. »Ta veseli dan kulture« bodo obeležili tudi na Goriškem.

Na Kostanjevici nad Novo Gorico vabijo na brezplačen, voden ogled Škrabčeve knjižnice v frančiškanskem samostanu, obiskati bo mogoče tudi cerkev in grobnico Burbonov. Ogledi bodo ob 10., 15. in 17. uri. Akciji se pridružuje Goriški muzej s prostim vstopom v vse svoje muzejske zbirke. Poleg tega ponujajo brezplačne vodene ogledе za šolske in predšolske skupine po predhodni najavi v dopoldanskem času po muzejskih zbirkah na gradu Kromberk, v Vili Bartolomei v Solkanu, na gradu Dobrovo in v Muzejski zbirki Ajdovščina. Ob 13. in 15. uri sta za obiskovalce na voljo brezplačni vodstvi po razstavi *Državna meja na Goriškem 1945-2004* na železniški postaji v Novi Gorici. Na »Ta veseli dan kulture« bo na gradu Kromberk še zadnjič na ogled razstava *Staroverstvo in staroverci*; ob 16. uri bo po razstavi vodila avtorica Darja Skrt.

V knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici bodo z dogodki za vse generacije popestrili ves teden. Danes ob 18. uri bo pri klavirju zaključna prireditev projekta *Primorci beremo 2014*; gost bo prevajalec Aleš Berger. Jutri ob 18. uri bo predstavitev knjige *Eros: Psi*; knjigo bo predstavila Tina Petelin. (km)

TRŽIČ - V petek Miklavžev sejem prinaša stojnice in tudi zapore

Tržič se pripravlja na tradicionalni Miklavžev sejem. Številne stojnice z najrazličnejšim blagom in dobrotami bodo mestno središče zasedle v petek, 5. decembra, ko bodo stopile v veljavo tudi številne prometne omejitve.

V petek bodo za promet zaprli Trg Republike, del Drevoreda San Marco (med Ulico Carducci in Korzom Popolo), Ulico Sant'Ambrogio, Korzo Popolo, del Ulice Matteotti (med Ulice Marziale in Drevoredom San Marco), Ulico Fratelli Rosselli, del Ulice Duca D'Aosta (med Trgom republike in Ulico Manzoni) ter del Ulice IX Giugno (med Trgom Republike in Ulico Bixio). V Ulicah Battisti in na Trgu Cavour bo veljala prepoved prometa, ki ga bodo presusmerili na stranske ulice, zaradi zapor bodo spremenili tudi proge nekaterih mestnih avtobusov. Na parkirišču v ulicah Plinio in Resistenza bo veljala prepoved parkiranja, kar bo omogočilo prehod javnih prevoznih sredstev. Kot vsako leto po pokrajinsko prevozno podjetje APT zagotovilo brezplačen avtobusni prevoz med Trgom Cavour in parkiriščem splošne bolnišnice San Polo: uprava pričakuje veliko obiskovalcev, zato bo iskanje prostega mesta v parkirišču bolnišnice precej težavna naloga.

Omizje za Sočo

V Gradišču se bo danes ob 17. uri sestalo omizje za upravljanje reke Soče. Za njegovo ustanovitev se je zavzela deželna odbornica za okolje Sara Vito, ki bo delovno srečanje tudi vodila. »Omizje je posvečeno vsem nosilcem interesov. Skrb za okolje in Sočo je za našo upravo prioriteta,« je povedala odbornica. Omizje bo zasedalo v občinski sejni dvorani.

Lizistrata na odru

V goriškem Kulturnem domu bo danes ob 19. uri gledališka predstava dijakov slovenskega liceja Trubar-Gregorčič iz Gorice. Uprizorili bodo Lizistrato po besedilu grškega komediografa Aristofana, ki ga je profesorica Tjaša Ruzzier priredila in »preoblekla« v muzikal. Predstava je namenjena javnosti.

Jamarstvo brez meja

Na sedežu mladinskega foruma v Ulici Diaz v Gorici se bo danes ob 18. uri sestalo goriško jamarstvo, ki mu predseduje pokrajinska odbornica Vesna Tomsič. Udeleženci se bodo pogovorili o letošnjih dejavnostih in načrtih za prihodnje leto, med katerimi bo evropski projekt Trikotnik prijateljstva, pri katerem bodo sodelovali jamarji iz FJK, Slovenije in avstrijske Koroške.

Prodaja vina v tujini

Trošarine ter prodaja vina v evropskih državah in izven meja EU bodo tema strokovnega posveta, ki bo jutri z začetkom ob 14.30 potekal na sedežu zveze trgovcev Confcommercio v Gorici. Predaval bo izvedenec Angelo Alibrandi, sledila bo razprava.

cije pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici: 6. decembra ob 20.45 gala večer opere »Vienna chiama Gorizia«, nastopajo sopran Daniela Mazzucato, tenorja Max Renè Cosotti in Andrea Binetti, FVG Mitteleuropa Orchestra. 10. decembra ob 20.45 gledališka predstava »Tres«, igrajo Anna Galiena, Marina Massironi, Amanda Sandrelli in Sergio Muniz. 16. decembra ob 20.45 »Lo Schiaccianoci« (Čajkovski), nastopa balet iz Moskve. Predprodaja vstopnic za vse predstave poteka pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00 (zaprta bo od 24. do 28. decembra).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: 4. decembra ob 21. uri gledališka predstava »Le ho mai raccontato del vento del nord«, nastopata Chiara Caselli in Roberto Citran; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 3. decembra, ob 20.45 koncert flavistke Verene Fischer in čembalista Léona Berbena. 4. in 5. decembra ob 20.45 »Frost/Nixon« (Peter Morgan), nastopajo Ferdinando Bruni, Elío De Capitani, Luca Toracca, Alejandro Caputi Ocana, Claudia Coli, Matteo de Mojana, Andrea Germani, Nicola Stravalaci; prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 3. in 5. decembra ob 20. uri plesna predstava z mednarodno zasedbo »Urbane zgodbe - soba z razgledom, kravata«, M&N Dance Company; informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 19.50 - 22.00 »Scemo e più scemo 2«. Dvorana 2: 16.30 - 18.20 »I pinguini di Madagascar«; 20.00 - 22.15 »Lo sciaccallo - The Nightcrawler«. Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Due giorni, una notte«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 20.00 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del. Dvorana 2: 16.45 - 18.30 »I pinguini di Madagascar«; 20.20 - 22.10 »Cub - Piccole prede«. Dvorana 3: 17.40 - 20.15 - 22.15 »Ogni maledetto Natale«. Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Scemo e più scemo 2«. Dvorana 5: 17.20 - 19.50 - 22.10 »Trash«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 20.15 »Inferno«.

Izleti

ĖSTORIABUS: 13. decembra bo potekal izlet po goriškem Krasu; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Obvestila

KD OTON ŽUPANČIČ prireja v soboto, 6. decembra, med 14.30 in 16.30 božično delavnico za otroke iz vrtca in osnovne šole. Ker je število mest omejeno, prireditelji pozivajo k čim prejšnji prijavi po tel. 347-8665505 (Katja), najkasneje do četrтка, 4. decembra.

SINDIKAT UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA SPI CGIL vabi na zborovanje v četrtek, 4. decembra, ob 15.30 v turistični kmetiji Kovač v Doberdobu. Spregovorili bodo o sedanjih težavah in si izmenjali voščila.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da je tudi na županstvu možno podpisati petico v podporo urada zemljiške knjige v Gorici, ki ga nameravajo v kratkem roku zapreti in premestiti v Gradišče, in sicer ob urniku za občane, danes, 3. decembra, ob 8.30 do 10.30 in od 16. do 17.45, v četrtek, 4. decembra, in petek, 5. decembra, ob 8.30 do 10.30. Podpise sicer zbirajo tudi v veži goriškega županstva, v baru gledališča Verdi in v uradu zemljiške knjige.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da so v veljavi novi urniki uradov: anagrafski in matični urad, urad za splošne zadeve, tajništvo in vložišče ob ponedeljkih 11.30-13.30, ob torkih, četrtek in petkih 8.30-9.30, ob sredah 8.30-9.30 in 16.00-17.00. Zaradi obračevalnega tečaja uslužbencev bodo anagrafski in matični urad, urad za splošne zadeve, tajništvo in vložišče zaprti cel dan danes, 3. decembra, uradi občinske policije pa bodo zaprti samo v jutranjih urah.

LETNIKI 1934 vabijo soletnike na praznovanje, ki bo v nedeljo, 7. decembra, ob 11. uri z udeležbo pri maši v cerkvi v Gabrjah. Po maši si bodo nazdravili in se slikali. Ob 13. uri bodo priredili srečanje s kosilom pri Kogoju v Biljah. Udeleženci se obvezno morajo prijaviti po tel.: 0481-532092 (Emil D.) ali 0481-882285 (Ivič K.).

PRI KD BRIŠKI GRIČ ŠTEVERJAN zbirajo stare kartonaste potovalke oz. vintage kovčke za gledališko predstavo; informacije po tel. 320-1817897 (Daniela) ali 347-0162172 (Tamara). Zaboje, kovčke in škatle sprejemajo do 20. decembra.

Prireditve

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ prireja miklavževanje v petek, 5. decembra, ob 19.30 v društvenih prostorih v Rupi.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno prednovoletno silvestrovanje v nedeljo, 28. decembra, v Pineti pri Gradežu. Prijave sprejemajo po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Obvezno na račun 20 evrov.

MIKLAVŽEVA TRŽNICA za zbiranje prostovoljnih prispevkov za združenje ANDOS poteka v prvem nadstropju tržiške bolnišnice še danes, 3. decembra, med 9. in 18. uro.

KD DANICA vabi na miklavževanje v četrtek, 4. decembra, ob 19. uri v ŠKC Danica na Vrhu. Nastopajo OPZ Vrh Sv. Mihaela in društveni otroci z igrico »Decembrska pustolovščina«.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v četrtek, 4. decembra, na novo srečanje pod lipami z naslovom »Ladinska skupnost v pokrajini Belluno in projekt evroregije Alpskega loka«. Gosta večera bosta predsednik ladinske skupnosti Danilo Marmolada in sociolog Diego Cason, člana avtonomističnega gibanja BARD.

KULTURNO DRUŠTVO VRNITEV prireja večer »Za mizo s cesarjevimi vojaki« v četrtek, 4. decembra, ob 20. uri v gostilni Miljo pri Devetakih 2 v Doberdobu. Na programu večerja z izborom jedi s kulinarčno tradicijo narodov v avstroogrski vojski med prvo svetovno vojno, nastop gledališke skupine 13 13 iz Bovca, ki bo v tedajnih vojaških uniformah uprizorila razne zgodbe in skeče, ter manjša razstava z različnimi kuhinjskimi pripomočki, čutarami, mezaškami ipd; informacije in rezervacije po tel. 0481-78250, 331-1263714 ali miljo.peric@gmail.com.

SKRD JADRO vabi na predstavitev knjige »le origini dell' Occidente. Nel segno di Belino«, prevod knjige »Belinov kodeks« Iva Petkovska. O delu in avtorju bosta spregovorila zgodovinarja Valentino Roiatti iz Vidma in Claudio Barberi iz Trsta ter lektorica Anita Callea ob glasbeni spremljavi Edoarda Zottija iz Ronk v četrtek, 4. decembra, ob 18. uri v konferenčni dvorani tržiškega kulturnega konzorcija na trgu Unità 24 v Ronkah.

KD SOVODNJE vabi otroke sovođenjskega vrtca in šole ter njihove vaške prijatelje, da se udeležijo obiska Sv. Miklavža v kulturnem domu v Sovodnjah v petek, 5. decembra, ob 18.30.

SV. MIKLAVŽ prihaja v Dol v petek, 5. decembra, ob 19. uri v prostorih društva Kras Dol - Poljane. Nastopili bodo otroci z igrico »Tekuo je blo k'dr su bli naši nonti mičkini«. Angelči bodo od 16. ure dalje v društvenih prostorih; informacije po tel. 338-3176605 (Katiuša).

KULTURNO DRUŠTVO STANKO VUK Miren-Orehovlje vabi na predstavitev knjige »Primorska zgodba« avtorice Marije Mercina v petek, 5. decembra, ob 19. uri v večnamenski dvorani občinske stavbe v Mirnu. Večer bo z glasbo popestrila citrarka Janka Frančeskin. Gost večera bo urednik Goriške Mohorjeve družbe Marko Tavčar.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bodo pričakali Miklavža« z Damjano Golašek v soboto, 6. decembra, ob 17. uri; vstopnina 2 evra.

Mali oglasi

V ŠTEVERJANU oddamo 80 kv.m veliko opremljeno stanovanje; informacije po tel. 329-7265005.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.50, Olga Crascevi vd. Troha z glavnega pokopališča v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Nunziata Pontillo vd. Caporaso iz bolnišnice v cerkvi Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev; 12.00, Mirella Padoan na pokopališču.

DANES V ŠKOCJANU: 10.00, Armando Comavez (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska Ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Koncerti

OBČINA RONKE v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz koncertov z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare«: 4. decembra ob 20.30 Marzia Postogna - petje in recitacija, Eduardo Contizanetti - kitara in live electronics, Giuliano tull - saksofon (jazz); 11. decembra ob 20.30 ansambel keltskih harf, Tatiana Donis, Elia Vigolo - violina, Marina Sabbadini - glas (irska in anglosaška glasba).

V KULTURNEM DOMU NOVA GORICA bo 6. decembra ob 20.15 bo Simfonični orkester Akademije za glasbo v Ljubljani nastopil z opero »Vojna in mir« (Larry Coryell); informacije pri blagajni (tel. 003865-3354016) od ponedeljka do petka 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred predstavo.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 12. decembra ob 20.45 koncert dua Gričar - Hostnik (Jan Gričar saksofon, Tomaž Hostnik, klavir); informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze

Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane; informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org).

Razstave

DRUŠTVO ARS vabi na odprtje likovne prodajne razstave v dobrodelnih namene »Umetniki za Karitas« danes, 3. decembra, ob 18. uri v Galeriji Ars na Travniku v Gorici. Razstavljena dela bo z vodjo projekta Jožico Ličen predstavila Anamarija Stibilj Šajn.

V GALERIJ TIR kulturnega centra Mostovna v Solkanu pri Novi Gorici bo v četrtek, 4. decembra, ob 20. uri odprtje fotografske razstave »mENTAL bORDERS - cONFINI mENTALI« študentke digitalne fotografije na Visoki šoli za umetnost univerze v Novi Gorici Roberte Battiston; na ogled bo do 27. decembra.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sklopu 33-letnice Kulturnega doma na ogled do 10. decembra razstava likovnega ustvarjalca Vladimirja Klanjščka iz Števerjana.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 5. decembra, ob 20.30 »Sior Toderò Brontolon« (Carlo Goldoni), nastopa gledališka skupina Gruppo Teatrale per il Dialecto iz Gorice; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; informa-

O NAŠEM TRENUTKU

Spremembe levice in spremembe v svetu

ACE MERMOLJA

Maja 1994 sem v enemu izmed svojih prvih Ogledal objavil povzetek burne razprave, ki je takrat zajela italijansko levico in njene pomembnejše intelektualce. Šok po Berlusconijsvi nagli volilni zmagi je bil hud.

Med raznimi mnenji sem citiral danes pokojnega Umberta Bobbia z naslednjim komentarčkom: »V svoji uspešnici (knjigi) Desnica in levica Bobbio ne odgovarja na vprašanje - Ima še smisel govoriti o desnici in levici z marksistično ideologijo? - Po eni strani se naslanja na liberalno tradicijo o svobodi, po drugi na zgodovinsko in sedanjost konkretno potrebo po enakopravnosti. Bobbio ne sanja popolne enakopravnosti in niti ne zagovarja uravnilovke. Zagovarja pa (kot tudi Umberto Eco) potrebo po čim večjem zmanjševanju neenakopravnosti, ki je vidna v Evropi, že skoraj apokaliptična pa v razmerju med razvitim in nerazvitim svetom. V boju proti kričeči neenakopravnosti in za solidarnost vidi Bobbio temeljni razlog levice.«

Citiran odstavek ostaja primeren za današnji čas, ko je v Italiji na vladi levica, ki pa med sabo polemizira in se razdvaja, čeprav prevladuje smer, ki jo je nekako nakazal prosvetljeni liberallec Bobbio. Dodal bi, da sta danes Italija in del »razvitega sveta« v globoki krizi, ki je drastično poglobila družbene razlike v samih »bogatih« družbah. Ostaja pa veljaven Bobbiov princip, ki veže pojmovanje levice na konkretno družbeno dogajanje in ga »meče« iz metafizik historičnega materializma ipd.

Omenil bi še drugo možno oznako, ki se tiče tako aktualnega vprašanja, kot je delo. Levica vidi v delu pravico slehernega človeka, desnica omejuje to pravico na pojem »sposobnosti«. Kdor se pač znajde ali zna, dela, še sposobnejši postane bogat, kdor pa je nesposoben ali celo len, ne dela. Omenil bi tretjo postavko, ki se tiče družbenega bogastva.

Indijski ekonomist Amartya Sen je izdelal sistem meritve družbenega bogastva, ki upošteva predvsem blagostanje ljudi in ne zgolj monetarne principe oz. GNP (angleška kratica) ali BDP (PIL - italijanska kratica). Za svoje delo je prejel Nobelovo nagrado leta 1998. Merjenje družbenega bogastva z monetarnimi sistemi je po veliki ameriški krizi in na pobudo predsednika Roosevelta izdelal beloruski Žid Simon Kuznets, ki je oče t.i. GNP ali BDP (PIL). Za svoje delo je prejel Nobelovo nagrado leta 1971. Ni podcenjeval vprašanja osebnega blagostanja, vendar je Sen izdelal sistem, ki veliko bolj odgovarja temu vprašanju kot pa Kuznetseva razporednica. Vprašanje človekovega blagostanja je pomembna kategorija sodobne in neideološke levice.

Menim, da se ne motim, če zapišem, da se je italijanska Demokratska stranka rodila na teh postavkah in postavila v svoje središče pravice. Zapisano pa postavlja na drugo raven nekatere ideološko izrazitejše dileme, ki pretresajo sedanje odnose v sodobni levici: npr. močno zastrujejo odnose med sindikati in levosredinsko vlado, kar je novost.

Demokratska stranka se ni rodila le na osnovi vrednot, ampak si je zastavila kot cilj biti vladna stranka. To praktično pomeni, da tekmuje za vlado na demokratičnih volitvah, si kot metodo vladanja zamišlja reformizem in torej opušča revolucionarne družbene spremembe. Nujna posledica razmišljanja je v tem, da vladna in reformistična stranka ne more več zasledovati razrednega boja kot cilja in prakso, ampak sprejema podjetnike, finančnike, brutalno, »gospodarje« kot ljudi in sloj, s katerim se sooča in sodeluje. Ni možno, da v kapitalizmu nekdo vlada, ne da bi se soočal in sodeloval s kapitalisti. Gospodar obstaja in z njim se meni tudi levica. Jasno je, da je desnica načelno na gospo-

darjevi strani, vladajoča levica pa skuša omejevati njegovo hegemonijo, ki je v sodobne svetu vedno izrazitejša in nadnacionalna. Nikakor pa ga ne uvršča v kategorijo »razrednega sovražnika«.

Ni čudno, da so se z vlado Mattea Renzija zaiskrila kopja prav ob besedi »gospodar« in ob simbolni vrednosti 18. člena Delavskega statuta, ki normira prav spore med delavcem in gospodarjem. Nasprotja med sindikatom, predvsem CGIL in FIOM ter vlado in napestosti v sami Demokratski stranki kažejo na še vedno obstoječa »ideološka« razpota v italijanski levici. Če torej ostajamo pri Bobbiovem »omejevanju« razlik, se levici po eni strani nakazuje reformistična pot, ki jo lahko izpelje leva vlada ob upoštevanju vseh sodobnih sprememb. Radikalnejši posegi, ki jih v sedanjih gospodarski krizi nekateri zahtevajo ali zagovarjajo, pa nujno odpirajo vprašanje družbenega konflikta kot družbene prakse. Usmeritev ne sovpa da s prvo in reformistično.

V sodobnem svetu, tu presegamo nacionalne meje in sprejemamo dejstvo globalizacije, ne manjka denarja in kapitala, vendar je ta slabo in krivično razporejen. Prerazdelitev kapitala, ki je danes osnova rasti, nujno trči ob oster odpor posameznikov in skupin, ki s tem kapitalom razpolagajo ter ga ne povečujejo z delom, ampak na borzi. Desnica stopa v bran tega kapitala, kar dejansko počne že leta kot zmagovita opcija tako v Evropi kot v ZDA, kjer je na zadnjih volitvah premagala Obamo in njegove še tako previdne (npr. v zdravstvu) reformne poteze.

Misliti, da se lahko izognemo razpotju in izbiri med dvema opcijama, je ponovno demagogija. Sedanja DS z Renzijem na čelu je izbrala prvo pot. Največji italijanski sindikat nakazuje drugo. Razhajanje ne bo dobro ne za Italijo in ne za delavce. Radikalna stališča pa se mi trenutno ne zdijo vladna možnost.

PISMA UREDNIŠTVU

Reforma krajevnih uprav

Glede komaj odobrene reforme krajevnih uprav lahko imamo različna pozitivna ali negativna mnenja, ki se tičejo specifično manjšinskih vprašanj ali splošno upravnih. Vsaka sprememba sicer običajno sproži živahne reakcije in marsikdo tudi v politiki se raje otepa možnih kritik in nemoteno vztraja pri status quo stanju. Temu se na splošno pravi konservativna drža, ki v glavnem zgodovinsko označuje desni politični blok, reformistični nagibi pa naj bi bili značilni za levo opcijo. To sicer spada v teorijo politike, saj smo videli in doživeli marsikaj, tako na italijanski kot tudi na slovenski matični politični sceni. Tokrat pa menim, da gre v Italiji za zelo odločne in otipljive scenarije reform na številnih področjih od šolstva do javne uprave, kar vzbuja velika pričakovanja in nedvomno marsikatero negodovanje, saj so izidi reformnih postopkov v določeni meri velika neznanka.

Skratka, končno je napočil čas sprememb, ki naj bi modernizirale preveč v preteklost vpete državne mehanizme, od zelo zapletene birokracije do neučinkovitega upravljanja javnih dobrin in prekomerne potratne javnega denarja. Vse to se seveda veže na potrebo po uravnoteženem državnem proračunu, ki ni samo zahteva Evropske unije, pač pa realna potreba glede na izredno visoko državno zadolženost (ne pozabimo, da naš dolg sega na 132% Bdp-ja in še vedno raste) in posledične stroške za obresti, ki jih seveda plačujemo vsi državljani v obliki davkov.

Torej (skoraj) vsi se strinjamo s potrebo po reformnih ukrepih in vsi bi istočasno želeli, da nas neposredno ne prizadenejo oz. da bi bili izvzeti. Naj se torej čisto enostavno začne pri drugih in ne pri nas v stilu znanega egoističnega sindroma Nimby (Not in my back yard - lahko spremenimo vse, le da se ne tiče mojega vrtička).

Vse to sem izpostavil, da bi nas spomnil v kakšnem zgodovinskem trenutku živimo, ko je nenazad-

nje brezposelnost dosegla neverjetne odstotke (čez 13%), ob splošnem širjenju revščine in dejanske stagnacije gospodarstva, ki še vedno ne kaže znakov okrevanja. To so trenutki, ko mora vsakdo prevzeti svojo jasno odgovornost, brez slepomišljenja in nevarne poceni demagogije.

Ko sem pred dnevi prebiral poseg predstavnice mladih stranke Slovenske skupnosti z napadom na deželne svetnike Ukmarja in slavošpevom predstavniku SSK Gabrovca se mi je zdelo, da smo spet priča nekoristnemu demagoškemu pristopu, ko sploh ni pomembno, katera so dejanja, kateri rezultati, temveč le zagovarjanje določenih stališč, trošenje besed tudi ko je jasno, da ne bodo imele nobenega učinka. Gabrovec je imel namreč vse formalne možnosti pogojevati glasovanje o reformi krajevnih uprav v pristojni deželni komisiji, saj je bilo njegovo zadržanje odločilno za podporo ali nasprotovanje reformi. Tega ni naredil, ko bi lahko dejansko njegova opredelitev imela zelo jasne posledice, nakar se je čisto pilatsko umaknil na zaključnem glasovanju v deželnem svetu. Naj bi bilo tako ravnanje vsega spoštovanja vredna dosledna drža ostrega nasprotnika »za manjšino škodljive reforme«? Vsakdo ima seveda pravico zagovarjati katerokoli stališče, bistveno pa je da se ne igramo na skrivanje.

In če je kdo zelo resno in dosledno deloval v smeri reformistične politike ob skrbi za zaščito manjšinskih pravic, je to gotovo bil deželni svetnik Ukmar, ki je stalno prevzemal svojo politično odgovornost s tem, da se ni nikoli sprenevedal in še manj skrival.

David Peterin

Skalni odlom nad vasjo Bezovica bodo razstrelili

MAJA KARNIČNIK

PODPEČ, BEZOVICA - Skalni odlom s Kriškega roba, ki že skoraj dve leti grozi prebivalcem Bezovice, bodo razstrelili, projekt pa bo nared do konca leta, so pristojni po dolgih mesecih čakanja na odgovor, kako bodo rešili težavo s padajočim kamenjem, sporočili prestrašenim in zaskrbljenim domačinom. Ob tem pa so naglasili, da ne v tem ne v prihodnjem letu država nima denarja za izvedbo načrta.

»Ker kamenje pred vasjo ogroža državno cesto, ki vodi v sosednje vasi, bo sanacijo nad Bezovico plačala direkcija,« je povedala vodja sektorja za investicijsko vzdrževanje pri Direkciji za ceste Karmen Cian. »Žal pa ne za letošnje ne za drugo leto nimamo denarja. Je pa ta sanacija na prednostnem mestu in če bo rebalans za leto 2015, je

velika verjetnost, da bodo zadevo izvedli.« Po oceni projektantov bo poseg stal 540.000 evrov.

Minirali bodo v plasteh, dvakrat na teden, material odstranjevali sproti, dela pa bodo trajala mesec dni, pravi projektant Igor Štuhec iz mariborske družbe Lineal. »Plaz ne predstavlja večjih težav. Gre za dva do tri metre labilnega materiala, spodaj pa je lapor. Večja težava je skala, ki je močno razpokana in jo bo treba razstreliti. Načrt predvideva od 1 do 1,5 metra globoke navpične in vodoravne vrtine ter postopno luščenje skalne gmote. To je najbolj nežen princip. S stroji dostop do skale namreč ni možen, zato je opisani način edini možen.« Domačinom pa med miniranjem ne bo treba zapustiti vasi, dodatno varnost pa jim bo zagota-

KRAŠKI ROB - Vendar Direkcija za ceste za izvedbo del nima denarja

Skalni odlom bodo razstrelili, domačinom ne bo treba od doma

vljala še 80 metrov dolga in tri metre visoka lovilna jeklena ograja, ki naj bi jo po načrtu pritrdili na pobočje nad lovilnim jarkom, ki ga je februarja izkopala Mestna občina Koper, smo še slišali. »Zdrobljeno kamenje se bo sproti vozilo v kamnolom, kjer ga bodo porabili. Pred miniranjem bodo pregledali vse hiše v vasi, med miniranjem pa merili tresljaje.« Slovenske železnice s posegom soglašajo, je domačinom še zagotovil Štuhec.

Prvi in zadnji večji podor je bil januarja letos, meseci potem so bili kljub pogostemu dežju na srečo mirni, se je pa poleti znova začel premikati plaz. »V bistvu je ob vsakem deževju nevarno, da se razpoka razširi, da se torej skala premakne, in da se zdrobljeno kamenje skotali iz razpoke in prikotati do ceste,« pa je povedal geolog Brane Merhar, iz ljubljanske družbe IRGO Consulting. »Tudi odlomljena skala se premika.« Domačini, ki potrpežljivo čakajo, da se končno odstrani nevarnost, so predlog sanacije sprejeli z olajšanjem, vendar se bojijo čakanja. »Vsak podor poveča med ljudmi strah in vsi pogovori v vasi potekajo samo o tem,« pravi Mirjan Cunja. »Prihaja zima in tudi deževje, predvsem pa se bojimo zmrzali; da bi posledično kaj odstopilo in bodo plazovi.«

Padajoče kamenje pa ogroža tudi prebivalce sosednje vasi Podpeč. Tam

Zdrobljeno kamenje bodo »lovili« v lovilnem jarku

MAJA KARNIŠNIK

je sredi maja 2011 že letelo kamenje na nekatere hiše v vasi, poškodovale pa je tudi dva avtomobila. Del vasi leži namreč neposredno pod previsnimi stenami. Previs so takoj po dogodku zaščitili z mrežo, potem pa ugotovili, da je pravzaprav ogrožena celotna stara vas, ki leži med železnico in Kraškim robom. Zato naj bi jo zaščitili s petimi 4 do 5 metrov visokimi lovilnimi ogra-

jami v skupni dolžini 388 metrov. Postavitev naj bi po oceni stala 600.000 evrov, bo pa na stroške koprskih občin. Odgovor na vprašanje, ali ima občina denar, še čakamo. Podžupan Danijel Cep, ki se je udeležil predstavitev sanacijskih ukrepov, je napovedal, da bo preveril finančno stanje ter pripravil termiski načrt izvedbe del.

Irena Cunja (TV Koper)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **9.35** Linea Verde **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggi **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Serija: Velvet **22.45** Serija: Miss Fisher – Delitti e misteri **23.40** Talk show: Porta a porta

RAI2

7.10 Nad.: Army Wives – Conflitti del cuore **8.30** Nad.: Il tocco dell'angelo **10.00** 13.30, 17.45 Rubrika **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.05 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Športna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Impazienti **21.10** Film: I Puffi (anim., '11) **23.20** Emozioni

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Tre mogli per un papà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

11.35 15.30 La vita segreta di una teenager americana

12.15 **17.50** Xena **13.00** Heroes **14.00** 20.10 Beauty and the Beast **14.45** Greek **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **16.15** The Lying Game **17.00** Novice **17.05** Streghe **18.40** La spada della verità **19.30** Supernatural **21.10** Happy Town **22.40** Film: The Quest – La prova (akc.)

RAIS

13.20 Glasba: Mozart **13.35** Contact **14.05** Planet Ocean **15.00** La nascita dei continenti **16.10** Film: Una gita scolastica (kom.) **17.40** Scaramouche Scaramouche **18.00** 0.10 Novice **18.05** 23.25 David Letterman Show **18.50** I tesori dell'architettura **19.45** Art of... Russia **20.40** Passepartout **21.15** Cinque buoni motivi **21.20** Glasba: Riccardo Muti racconta Ernani **22.30** Ples: Alicia Alonso

RAI MOVIE

13.30 Film: McLintock (western) **15.40** Film: I favolosi Baker (dram.) **17.40** Novice **17.45** Film: La bandiera – Marcia o muori (kom.) **19.25** Film: Indiviso (kom., '00) **22.50** Rubrika **23.20** Film: L'amante inglese (dram., Fr., '09)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.10** Nad.: Potere e passione **13.05** 19.10 Nad.: Terra Nostra **13.55** Serija: Close to Home – Giustizia ad ogni costo **15.30** Aktualno: Anica –

SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (2. decembra 2014)

Vodoravno: vpis, Optimus, zvar, Ernesto Che Guevara, tok, kes, A. M., zmene, Ed, Beckenbauer, to, Drasič, on, rektitis, frajer, ska, Ari, Nini, Sirena, Spa, Leno, Aro, Alan, Maradona, DIN, Ola, Erato, rokometas, Otta, anotacija, Noah; **na sliki:** Franko Drasič.

Appuntamento al cinema **15.35** Rubrika **15.40** Nad.: Provaci ancora prof! **17.30** 0.55 Novice **17.35** Nad.: Pasion prohibida **20.05** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Serija: L'ispettore Coliandro **23.00** Serija: Sulle tracce del crimine **23.55** Autoritratti

RETE4

6.50 Nad.: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabiniere **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Kim **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Serija: Major Crimes **23.05** Serija: The Mentalist

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 20.00 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il segreto **17.00** Show: Pomeriggi cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** Nad.: Romeo e Giulietta **23.35** Film: Il profumo del mosto selvatico

ITALIA1

6.50 Nan.: Tutto in famiglia **7.15** Nan.: Mike & Molly **8.10** Serija: Psych **10.05** Serija: The Closer **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama

15.00 Nan.: The Big Bang Theory **15.50** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Serija: White Collar – Fascino criminale **19.20** Serija: C.S.I. – New York **21.10** Show: Le Iene Show **0.30** Show: Invincibili

IRIS

11.25 Film: Il merlo maschio (kom.) **13.30** 21.00, 23.30 Io l'ho visto **13.35** Film: La città sconvolta – Caccia spietata ai rapitori (dram.) **15.35** Film: Von Buttiglione Sturmtruppenführer (kom.) **17.25** Film: Malefemmine (dram.) **19.10** Serija: Hazzard

21.05 Film: The Burning Plain – Il confine della solitudine (dram., '07, i. C. The-ron, K. Basinger) **23.35** Film: Festen – Festa in famiglia (dram., '98)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.30 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: Suor Therese **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 15.00 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00 Chef per un giorno **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **14.30** Dottori in prima linea **16.50** 21.10 SOS Tata **0.10** La mala educaxxxxion

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi magici **12.45** Italia economia e prometeo **12.55** Peccati in tavola **13.45** 15.15 Košarka **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Happy hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Ara pacis

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.00** 17.45 Serija: Jamie – Menu da 30 minuti **15.05** Serija: 360 giorni in viaggio **16.10** Serija: L'archeologo vagabondo **16.45** Serija: Città nascoste **18.50** Serija: Bourdain – Senza prenotazione **20.00** Serija: Racconti dalle città di mare **21.00** Gad Lerner **22.50** Serija: Omicidi tra i fiordi

CIELO

12.00 14.30, 15.30 MasterChef Australia **13.00** Hell's Kitchen **13.45** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** Film: The Karate Kid – La leggenda continua (akc., '10, i. J. Smith, J. Chan)

DMAX

11.40 Container Wars **12.35** 18.35 Affare fatto! **14.15** 20.20 Banco dei pugni **15.10** Come andrà a finire? **16.00** Turtleman **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** I maghi delle auto **19.30** Storage Wars **21.10** Te l'avevo detto **22.00** Tricked – Ci sei cascato!

22.50 I re della griglia **23.40** Video del tubo

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Posebna ponudba **11.00** Osmi dan **11.55** Dok. odd.: Pariz – Prestolnica plesa **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** Dok. serija: Village Folk **16.00** 18.40 Otroški program: OP! **16.05** Kviz: Male si-ve celice **17.25** 23.35 Turbulenca **17.55** 23.05 Točka preloma **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Zapelji me (Slo.) **21.30** Kratki film: Od električarja z ljubeznijo **22.00** Odmevi

SLOVENIJA2

6.00 0.20 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.45** Infodrom **10.15** Dobro jutro **12.40** Na vrtu **13.00** Nedeljsko popoldne z Ulo **14.10** Evropski magazin **14.25** Rad igram nogomet **14.55** Plavanje: SP, prenos **17.45** Biatlon: SP, posamezno (m), vključitev v prenos **19.50** Žrebanje lota **20.00** Športni izziv **20.30** Nogomet: vrhunci evropske lige **21.20** Odd.: Bleščica **21.50** Film: Oda Prešernu (Slo.) **23.35** Točka

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Dok. film: Ottavio Missoni **16.00** Dok. odd.: K2 **16.30** Boben **17.25** Vsedane – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx Magazin **18.25** Spomini **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05, 23.50 Vsedane – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** Folkest 2013 **21.00** Dokumentarec **22.20** Artevisione **22.50** Najlepše besede **23.20** Potopisi

POP TV

6.00 Risanke in otroške serije **7.25** 13.55 Serija: Lepo je biti sosed **8.20** 14.50 Queen Latifah Show **9.10** 10.20, 11.35, 12.45 TV prodaja **9.25** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.35** 16.45 Nad.: Sila **11.50** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.00** 22.55 Serija: Kosti **17.00** 18.55, 22.25 Novice in vreme **20.00** Film: Špangleščina (dram.) **23.50** Serija: Seznam strank

Sreda, 3. decembra
Slovenija 1, ob 20.05

Zapelji me

Slovenija 2013

Režija: Marko Šantič

Igrajo: Janko Mandič, Nina Rakovec, Peter Musevski, Nataša Barbara Gračner in Maja Gal Štromar

Luka ima devetnajst let, ob odhodu iz mladinskega doma, se odpravlja novemu življenjskemu obdobju naproti. V stavbi za sirote in pozabljenе otroke je preživel celih devet let, zapuščen od mame in sorodnikov. Njegova velika želja je ta, da bi odkril kje je pokopan njegov oče.

Ko najde službo v tovarni za pripravo mesa, spozna Ajdo, s katero se zaplete v lepo ljubezensko zgodbo.

Pri iskanju odgovorov iz preteklosti izve za družinsko skrivnost, ki ga spravi s tira in niti ljubezen do lepega dolgočasa dekleta, mu ni v nobeno pomoč. Kmalu pa ugotovi, da tudi Ajda prikriva nekatere resnice.

Delo Zapelji me je prvi celovečerni film mladega režiserja, po rodu iz Splita, ki je diplomiral na Agrftju. V vlogi protagonista nastopa Janko Mandič, ki se ga morda še marsikdo spominja iz filma Sladke sanje.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Hokej pred parlamentom

LJUBLJANA - Ljubljanski hokejisti na ledu se bodo sredi decembra za nekaj dni preselili pred slovenski parlament. V sklopu Pivovarna Union Ice festa bodo na prenovljenem Trgu republike odigrali dve tekmi lige Ebel (14. 12. s Fehervarijem in 16. 12. s Celovcem) ter še tekmo državnega prvenstva z ekipo Sij Acroni Jesenice 18. decembra. Januarja bo še tekma s Salzburžani, dogovarjajo pa se še z Bolzanom za tekmo 28. decembra. Na montažnih tribunah bo prostora za 4500 gledalcev. Vstopnice bodo v predprodaji začeli prodajati danes.

Intervju s Tonettom

V jutrišnji tiskani izdaji našega dnevnika boste lahko prebrali naš intervju z nekdanjim nogometašem Lecceja, Sampdorie in Rome, Tržačanom Maxom Tonettom, ki se je po športni upokojitvi (leta 2010) približal svetu medijev. Kot komentator je namreč sodeloval z državno televizijo Rai. V Rimu pa sodeluje v športni oddaji na lokalni radijski postaji. Tonetto je zelo zaskrbljen in je poudaril, »da je italijanski 'calcio' v hudi krizi«.

ODBOJKA - Števerjanski odbojkar Loris Manià pred koncem prvega dela superlige

»Drugim mešamo štrene«

DALEČ OD DOMA

Lipicer Samec na 16. mestu

V ženski odbojkarški A1-ligi je zmago slavil samo Scandicci, za katerega je Tina Lipicer Samec dosegla 15 točk. Po številu točk je po šestih krogih na 16. mestu. Podajalka iz Nove Gorice Eva Mori pa se je za Bergamo, ki je izgubil proti Piacenzi 0:3, stopila na igrišče v drugem in tretjem nizu. V ženski A2-ligi Katerina Pučnik ni stopila na igrišče.

Ruzzier sam na vrhu

V A1-ligi je Reyer Venezia sama na vrhu lestvice. V zadnjem krogu je v Tržačan Michele Ruzzier v šestih minutah ostal brez točk, zbral pa eno podajo. Pomembno in zelo tesno zmago je slavil Capo d'Orlando proti višjevrščenemu Sassiriju (72:71). Andrea Pecile je igral samo tri minute. Daniele Cavaliero (13 točk v 16 minutah) je z Avellinom premagal Trento 84:72. Za Trento je Marco Spangaro igral 20 minuti in dosegel 7 točk.

Iličić se je sprl z navijačem

V tekmi 13. kroga nogometne A-lige je slovenski vratar Samir Handanović na rimskem Olimpicu prejel štiri zadetke. Roma je zmagala s 4:2. Vse slabše se pri Fiorentini počuti Josip Iličić, ki tudi v nedeljo proti Cagliariju ni igral (zmaga s 4:0). Na letališču v sardinskem glavnem mestu se je celo sprl z navijačem svojega kluba, ki ga je (nekoliko moteče) spraševal za čepico. S Palermom, ki je z 2:1 premagal zadnjevrščenemu Parmo, je celo tekmo igral Siniša Anđelković. V B-ligi sta se Livorno Eneja Jelenič in Perugia vratarja Jana Koprivca (sedel je na klopi) razšla z 0:0. Catania (Maks Barišić ni igral) pa je izgubila proti Ternani z 1:0. Vodilni Carpi, s katerim igra Pirančan Aljaž Struna, je proti Frosinoneju iztrgal točko (0:0).

V drugi nemški ligi sta se na Allianz Areni v Münchnu pomerila 1860 München in FSV Frankfurt. Gostje so slavili zmago z 2:0. Prvi gol na tekmi pa je dosegel koprski napadalec Zlatko Dedić. V prvi nemški ligi (Bundesligi) si je Tim Matavž že po desetih minutah tekme med Augsburgom in Hamburgom (3:2) poškodoval gleženj, zaradi česar bo počival nekaj tednov. Lokavec Nejc Mevlja v Romuniji tokrat ni igral. Njegova ekipa Pandurija je izgubila proti Iasiu s 3:0.

Vrh odbojkarške superlige potrjuje napovedi. »Vedeli smo, da je letos Modena zelo konkurenčna in zato vodi na vrhu lestvice,« pojasnjuje Števerjanec Loris Manià, libero Latine. »V klubu računajo na zmago prvenstva, pa tudi pokala, saj sicer jim bo trda predla. Zdi se mi, da so porabili več denarja kot Macerata in Tretno. Vse bo sicer odvisno od Macerate, če bo temu kos. Tačas se mi zdijo kar utrujeni, saj igrajo tudi ligo prvakov (med drugimi so izgubili tudi tekmo kroga proti Trentu s 3:2). So pa še vedno na vrhu, Trento je tretji, Perugia pa četrta. Vse štiri ekipe bodo letos krojile vrh,« napoveduje Manià.

Latina, kjer igrate, pa je na petem mestu. Vas to preseneča?

Res je, da tako visoke uvrstitve nisimo pričakovali. Res pa je, da moramo pred koncem leta igrati še proti Piacenzi, Modeni in Macerati. Naš cilj je uvrstitev v pokal, kjer bo igralo najboljših osem ekip.

Ali bi kljub temu zbrali še kako točko več?

Lahko. Proti Trentu smo vodili z 2:0 v nizih, a potem, ko se je Kazyski razigral, smo izgubili s 3:2. Proti Molfetti smo vodili z 1:2, na koncu pa smo spet igrali pet nizov.

Ocenili ste Modeno, kjer ste igrali pet sezon. Ali vam je zdaj žal, da niste del te uspešne zgodbe?

Ne. Tu v Latini je lepše, ker je topleje. Tu nosimo še majice s kratkimi rokavi. Pa tudi pritiska je veliko manj kot v Modeni, treniramo boljše in več kot v Modeni. Ekipa je dobra, klapa tudi, zato se veliko družimo. Vsi igralci živimo v istem bloku v centru mesta, kar je zelo prijetno.

Kako bi ocenili letošnje prvenstvo?

Začetek je bil sicer nekoliko čuden, saj sta s Piacenze odšla dva igralca, prav tako je Ravenna, ki je pred sezono odštela res veliko denarja, zapustil francoski podajalec Toniutti.

Sicer pa so vse ekipe kvalitetne, vendar razlika je v tem, da drago plačajo vsako napako. Boljše ekipe predvsem manj grešijo, imajo pa seveda tudi boljše igralce. Prejšnji konec tedna je na primer Modena v zadnjem setu premagala Ravenna šele pri rezultatu 31:29 (Čebulj za Ravenna 12 točk). Ta konec tedna pa je bilo podobno z nami: v Milanu smo se morali še kako potruditi, čeprav so zadnji na lestvici. Skratka, nikogar ne smeš podcenjevati.

Pred koncem leta vas čakajo zahtevni tekmeci, med njimi izstopajo predvsem Modena in Macerata. S katerim izidom boste zadovoljni?

Želimo predvsem igrati tako, kot znamo, ob tem pa se tudi zabavati. Najbrž bodo oni pod večjim pritiskom kot mi. Tudi proti Piacenzi s Papijem, ki je še vedno nevaren, ne bo lahko. Res pa je, da smo pač ekipa, ki lahko ostalim meša štrene. Mislim, da imamo vsekakor možnosti, da se uvrstimo v pokal. Če nam ne bo uspelo, pa ne bo hudo. Predvsem za ekipo, ki toliko trenira, pa bi bila uvrstitev med najboljših osem dobra spodbuda za naprej.

V ekipi ste najstarejši igralec. Kako lahko libero pomaga ostalim igralcem?

Nasvete dajem predvsem mladim. Predvsem pa jih spodbujam, naj so tudi na igrišču glasni. (vs)

Loris Manià od letos pri Latini

FABIO PIRAZZI / TOP VOLLEY LATINA

PLAVANJE - Danes začetek SP v kratkih bazenih

(Skoraj) kot v dolгих

Najboljši slovenski plavalec Damir Dugonjić brani dve srebrni kolajni: »Pomembno je, da plavaš brez pritiska«

DOHA - Letošnje SP v kratkih bazenih, ki se bo začelo danes v Dohi, je izredno močno zasedeno. Prijavljenih je rekordnih 1100 plavalcev iz 171 držav, številni plavalni strokovnjaki pa poudarjajo, da se je tekmovanje po moči skoraj izenačilo s prvenstvom v 50-metrskih bazenih. Vsaj za kolajne bo treba pokazati enako, saj med najboljšimi manjkajo le redki. Najboljšega slovenskega plavalca Damirja Dugonjića danes čaka prvi nastop na svetovnem prvenstvu (po Slo 2 od 14:55). »Sem samozavesten, ker vem, da sem dobro treniral in se v vodi dobro počutim. Zdi se mi, da sem dobro pripravljen, a to bom zares videl na prvem startu v sredo,« pravi slovenski adut za visoke uvrstitve na SP. Plavalec ravenskega Fužinarja bo branil srebrni medalji na 50 in 100 m prsno iz Carigrada 2012, na robu puščave v predmestju Doha pa najprej želi uvrstitev v finale. »Tam bo potem zelo tesno in možno je vse. Jaz se bom boril. V plavanju sem zelo hiter, tukaj v malem bazenu pa bodo pomembni tudi skok in obrati.«

Kot prednost Dugonjić vidi dejstvo, da s kolajno ni obremenjen, saj glede na sezono ne sodi med najhitreje tri na svetu. »Zaradi tega sem bolj sproščen in imam majhno prednost. Vem pa, da se definitivno lahko borim prav z vsakim in komaj čakam prve tekme.« A pot do medalje bo težka. »Konkurenca je močnejša kot pred dvema letoma, a tudi jaz sem boljši kot takrat. V plavanju je treba napredovati vsako leto. Izidi bodo zelo skupaj in že v predtekmovanju in polfinalu bo treba iti na polno,« še pravi plavalec, ki se na boji treh ostrih nastopov na 100 m prsno, saj bodo vsi najboljši v enakem položaju.

Na tekmi je zanj med najpomembnejšimi priprava na start. »Pomembno je, da plavaš brez pritiska, kar mi po navadi uspe. To je mentalna igra in skušam se pripraviti nekako tako, kot bi me čakal trening in se skoncentriram na dihanje. A v 'call roomu' je vedno napeto, kar čutiš testosteron. Teh pet ali 10 minut je treba zdržati. Nekateri se ustrašijo, na druge to vpliva pozitivno. Tudi name. Če nisem dovolj pripravljen ali pa se slabo počutim, seveda tudi jaz nisem dovolj samozavesten,« še razmišlja 26-letnik. Barve Slovenije bodo branili še Tjaša Vozel, Nastja Govej-

Damir Dugonjić na evropskem prvenstvu

ANSA

šek, Robert Žbogar, Martin Bau in Anja Klinar.

Za Italijo bodo nastopali že danes Filippo Magnini, in Andrea Mitchell D'Arrigo, nato še Filippo Magnini, Fabio Scozzoli, Ilaria Bianchi, Gregorio Paltrinieri in Gabriele Detti, v ospredju pa bodo seveda tudi nastopi Federice Pellegrini. (STA, ANSA)

Le Clos in Hosszu

Mednarodna plavalna zveza (Fina) je v Dohi razkrila imena najboljših plavalcev leta 2014. To sta postala južnoafričan Chad Le Clos in Madžarka Katinka Hosszu. Med skakalci v vodo so slavili Kitajec Cao Yuan in Kitajka Liu Huixia ter Kolumbijec Orlando Duque in Američanka Rachel Simpson. Med vaterpolisti sta zmagala Srb Filip Filipović in Američanka Maggie Steffens.

KOŠARKA - EP 2015

Vabijo številne slovenske navijače

LJUBLJANA - Hrvaška košarkarska zveza (HKZ), ki bo med od 5. do 20. septembra v Zagrebu gostila prvi del EuroBasket 2015, je kot partnerico izbrala slovensko košarkarsko zvezo (KZS), ki jim bo pomagala z nasveti, pridobljenimi z EuroBasketom 2013. Želja obeh strani je v hrvaško prestolnico pripeljati čim več slovenskih navijačev, saj bo Slovenija igrala ravno v Zagrebu. Zanje bo HKS zanje zagotovila kar se da veliko število vstopnic.

EuroBasket 2015 bo potekal od 5. do 20. septembra v Zagrebu, Berlinu, Münchnu, Rigi in Lillu, kjer bo potekala končnica najboljših šestnajstih moštev. Skupine prvega dela bodo znane 8. decembra, po žrebu v francoskem Disneylandu, ki se bo začel ob 16. uri.

PELE - Nekdanji nogometni zvezdnik Brazilca Pele ni več na intenzivnem oddelku bolnišnice v Sao Paulu. Pele sicer ostaja v bolnišnici, a si je toliko opomogel, da se že lahko sprehaja sam.

BREZ PRESENEČENJ - Državni pokal, 4. krog: Lazio - Varese 3:0, Sassuolo - Pescara 1:0, Verona - Perugia 1:0 (koprski vratar Jan Koprivec je pri ekipi iz Umbrije igral celo tekmo). Osmina finala (14. januarja): Milan - Sassuolo, Torino - Lazio, Juventus - Verona. **Danes:** Atalanta - Avellino (15.00 Raisport 1), Empoli - Genoa (18.00 Raisport 1), Udinese - Cesena (21.00 Raisport 1); jutri: Cagliari - Modena, Sampdoria - Brescia.

ODBOJKA - Liga prvakov: Noliko Maaseik - Perugia 0:3 (22, 15, 18).

NOGOMETNI INTERVJU - Denis Godeas

Vesna presenečenje, za vrh UFM in Cjarlins Črna pika za Kras ter Triestino v D-ligi

Denis Godeas, najboljši strelec Triestine vseh časov, je želel kariero zaključiti v rdečem dresu s helebarde, razne dogodivščine, o katerih je spregovoril tudi v tem intervjuju, pa so ga privedle do tega, da se je poleti odločil za nastopanje v Trziču v elitni ligi. Godeas se take odločitve ni kesal in pred desetimi dnevi je bil tudi glavni »krivec« za poraz Vesne proti trziški ekipi, ki je vodilna sila v najvišjem deželnem prvenstvu. Napadalec iz Krmina nam je s svojo odkritosrčnostjo in poštenostjo spregovoril najprej ravno o kriškem moštvu in nastopanju v elitni ligi: »Mislim, da je Vesna pozitivno presenečenje prvega dela prvenstva in ocena se ne spremeni niti po enem ali dveh porazih. Cilj Vesne ni bil namreč napredovanje, saj so druge ekipe, kot je »moj« Ufm ali Cjarlins zgrajene s tem ciljem, medtem ko je Vesna solidna ekipa, ki je doslej igrala nadpovprečno dobro, za kar si kriško moštvo zasluži tudi pohvale. Zadovoljni bodo tudi s končnim tretjim ali četrtim mestom. Obratno bomo mi in Cjarlins vse do konca v boju za napredovanje. Poletna izbira je bila premišljena. Priznam, da nisem poskakoval od vesolja ob misli, da bom igral v elitni ligi, a navsezadnje sem izbral znano okolje, kjer je sistem treniranja na skorajda profesionalni ravni in je društvo resno. Obenem sem lučaj od doma.«

Letos poleti so te želeli tudi pri Krasu, a ponudbe nisi sprejel, ker med drugim nisi hotel igrati proti Triestini.

V resnici je bil to edini razlog, da ponudbe nisem sprejel, saj sem odšel na pogovor s predsednikom Kocmanom, preden bi se zame zanimal Ufm. Odrekel sem se ponudbi, ker se nisem čutil igrati proti Triestini. Zahvalil sem se predsedniku Kocmanu, saj ne izključujem, da bi brez Triestine ponudbo tudi sprejel.

Te presenečajo težave, v katerih sta se znašla tako Triestina kot Kras? Prvenstvo Krasa ne bi ocenjeval,

saj sem od vseh igralcev poznal le Spe-tiča. Predsednik mi je povedal, da je bil cilj obstanek brez nepotrebnega trpljenja, tako da je doslej prvenstvo Repencev pod pričakovanji, a igralcev iz Slovenije nisem poznal in torej jih ne morem niti ocenjevati. Besede in napovedi so nekaj, igrišče drugo. Kar velja tudi za Triestino. 21 let sem stopal po profesionalnih igriščih, tako da nekaj izkušenj le imam. Dobro sem vedel, da je sestava zelo mlade ekipe rizična. Tveganje se očitno ni obrestovalo. Nerad govorim o vodstvu, menim da je igrišče tisto, ki nikoli ne laže. Veste, pri Tamaiu ali Mezzocoroni se lahko odločijo za tveganje, pri Triestini pa imaš druge vrste pritiskov in tudi zahtev. Mladi lahko to občutijo in igrajo pod svojimi sposobnostmi. Obenem se nisem strinjal z izbiro, da so mlade iskali drugod, ne pa v naših krajih. Mislim, da so navijači, ki še gredo na tekme Triestine, pravi heroji in spoštovanja vredni ob takem upravljanju kluba. Kar je tudi glavni razlog, da sem odšel. Ko se ne strinjaš z glavnimi izbirami vodstva ni primerno, da ostaneš v tistem klubu.

Pričakuješ pravo revolucijo med zimskim prestopnim rokom?

Ovisno kaj menite z izrazom »revolucija«. Gotovo bodo zamenjali veliko igralcev, a treba videti, kdo bo prišel, če se bo ekipa res okrepila.

Naredimo preskok treh lig. Preselimo se v A-ligo, kjer sta v boju za naslov le še dve ekipi.

Poglejte, jaz menim, da je bil lani Juventus boljši od Rome, poleti sta se obe ekipi rahlo okrepili, zaostanek Rome pa ostaja. Torej, če ne bo prišlo do pretresov, bo Juventus znova zmagal. Trenutno sta genovski moštvi rahlo nad pričakovanji, Milan in zlasti Inter rahlo pod, a edino veliko presenečenje je skrajno negativen začetek prvenstva Parme. Vse ostalo je nekako v skladu z napovedmi. V ligi prvakov ima ravno tako Juventus nekaj več možnosti. Ro-

Goriški napadalec Denis Godeas, na posnetku na tekmi v Križu proti Vesni, je v A-ligi igral za Palermo in Chievo

FOTODAMJ@N

ma resnično tvega že v skupini, saj je po mojem Manchester City boljši, medtem ko ne izključujem, da bi Juventus lahko osvojil prvo mesto v skupini in torej boljši izhodišni položaj pred žrebom parov osmine finala in torej možnost preboja med najboljših osem. Vsekakor je razlika med obema ekipama in favoriti za končno zmago - to se pravi Real Madrid, Bayern in Barcelona - ogromna. A ogromna je med temi tremi ekipami in vsemi ostalimi. 7:0 Bayernu v Rimu veliko pove.

Znane so trojice kandidatov za najboljšega igralca (Neuer, Ronaldo in Messi) ter trenerja (Ancelotti, Loew, Simeone) na svetu. Za koga bi glasovali?

Kot Italijan bi glasoval za Ancelottija. Na klopi Reala je naredil izjemno delo. Mislim, da so zaporedoma zmagali zadnjih šestnajst tekem in ekipa deluje skorajda brezhibno. Med igralci je trenutno Ronaldo najboljši, a morda je v letu svetovnega prvenstva pravilno nagraditi zmagovalca mundiala. Neuer je trenutno daleč najboljši vratar na svetu, Ronaldo bo zlato žogo lahko še osvojil veliko krat, tako da bi bil nemški vratar skorajda pravilna izbira, kot je bil v preteklosti Cannavaro. (I.F.)

V Padovo z mastno plačo

37-letni Hrvat Emil Zubin (ima tudi italijanski potni list), nogometaš Pordenona, ki je zadnji na lestvici v C-ligi (Lega Pro), bo drugi del sezone nadaljeval v D-ligi. V skupini C, v kateri nastopa tudi Kras, bo oblekel dres drugouvrščene ekipe Biancoscudati Padova. Do konca sezone - kot smo prebrali na spletni strani padova-goal.it - bo prejel 70 tisoč evrov.

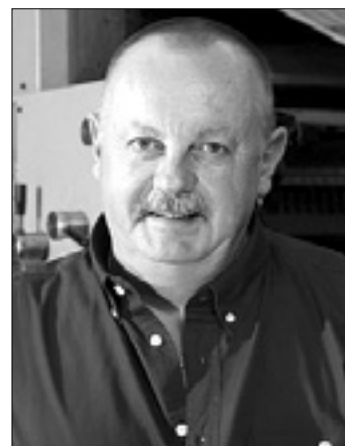
Pro Gorizia-Mladost 21. 12.

Zaostalo tekmo 2. amaterske lige med vodilno Pro Gorizia in Mladostjo bodo nadoknadili šele v nedeljo, 21. decembra, ob 14.30 v Mošu. Prvi del deželnih prvenstev se bo namreč končal 14. decembra. Drugi del sezone se bo nato nadaljeval v nedeljo, 11. januarja 2015.

POPRAVEK - V torkovi Športni prilogi smo napačno napisali, da je Kristjan Pahor odbornik nogometnega društva Sistiana. Pahor je športni vodja članske ekipe kluba iz devinsko-nabrežinske občine.

FRANC STAREC Čeprav je gore spoznal v dežju, jih je vzljubil

Planinstvo je spoznal malo za šalo malo zares, ko je še kot 25-letnik sprejel povabilo nekaterih prijateljev in odšel na enotedensko turo v Julijce. Prvi stik z gorami je preživel v megli in dežju, vendar po prvem neuspešnem poskusu je sledila večletna tradicija sedemdnevnega uživanja v gorah.

Kot vsi, ki so predani planinstvu, je tudi Franc Starec med gorami našel posebno dimenzijo: »V gorah se sprostim, uživam v naravi in spoznam veliko resnih ljudi,« pravi že večletni gospodar in nazadnje tudi odgovoren za izletništvo pri SPDT. V odboru tržaškega planinskega društva je že več kot 13 let. Čeprav se pri SPDT-ju posamezni odseki ravna bolj avtonomno, je društveni gospodar vedno aktiven: »Pri večjih dogodkih pazim, da ne bo primanjkovalo gorilnikov in loncev pri pripravi obrokov, zadnja leta pa sem poverjen tudi za vzdrževanje društvene kočice v Boljuncu.« Ob društveni opremi pa je z leti še bližje spoznal izletniško dejavnost društva in postal eden izmed glavnih pobudnikov planinske dejavnosti.

Po 35-ih letih zaposlitve v tiskarni našega dnevnika ima v zaslužnem pokoju na razpolago kar nekaj prostega časa. Vzljubil je Kamniške Alpe, na očaku Triglavu pa je kljub številnim poskusom vrh osvojil le enkrat. Najraje pa zahaja na Planino pri Jezeru, kjer si je ustvaril veliko prijateljskih vezi in se počuti kot doma. Ljubljani kraj v zaledju Bohinjskega jezera pa je z leti postal tudi središče poletne Planinske šole SPDT, na katero je Starec zelo ponosen: »To je res lepa pobuda, kjer otroci lahko uživajo daleč od tehnologije in se prepustijo takemu načinu življenja, ki ga je bila vajena moja generacija v otroški letih. Tudi sam rad pomagam pri osnovanju te dejavnosti, ki me navdaja s številnimi zadoščenji.«

Ob otroški dejavnosti Starec nekoliko kritično gleda na ostalo društveno dejavnost, kjer občuti odvečno razcepljenost in nepovezanost odsekov, ki tvorijo SPDT, predvsem pri mlajših članih, kjer vlada različno pojmovanje društva. Pravi trenutek druženja pa mu vsekakor predstavljajo številni pohodi, ki so na društvenem programu skozi vse leto, nekateri tudi v zimskem času. Med temi pa Starec najraje spremlja ostale člane predvsem na Porezen in na Javornik. (mar)

AKTUALNO - ZSSDI in Euroservis organizirala predavanje o zakonu Balduzzi

Defibrilator? V Ikei že visi

Podatek, da z defibrilatorjem lahko rešimo 75 % oseb z motnjami srčnega utripa, je zgovoren. »Dobro je, da poskusimo oživljati vsakogar, saj mu lahko zdravstveno stanje samo izboljšamo, saj bo sicer mrtev,« je bil jasan poziv predavatelja Walterja Rojca, sicer profesorja na American Heart Association in Italian Resuscitation Council, svetovalca znanih zdravstvenih podjetij. Bivši koordinator tečajev kardiopulmološke reanimacije na Opčinah o defibrilatorju, predvsem pa o vseh pasteh, ki jih vnaša zakon Balduzzi, ki je lani julija dobil tudi izvršilni odlok. Zakon med drugim predpisuje, da športna društva (profesionalna in amaterska) morajo imeti defibrilator. Rok za ureditev vseh zahtev - kar niti zdaleč ne pomeni samo nakup defibrilatorja, temveč tudi informiranje in izobraževanje odbornikov in trenerjev, - je bil 20. januar 2014 za profesionalna društva, 20. januar 2016 pa za amaterska. Rojč opozarja, da morajo biti klubi pri nakupu ali donacijah pozorni, da je defibrilator res tisti, ki ga zakon, športna panoga in prostor zahtevajo, defibrilator morajo nato namestiti na kraj, da bo dostopen v najkrajšem možnem času, sicer pa bo treba nakupiti dva ali

celo več. Paziti morajo na vse zapadlosti in posodobljenja programske opreme, »športni« defibrilator namreč zahteva točno določeno vzdrževanje. Skratka, Rojč je pozval vse predstavnike klubov, ki so bili prisotni na predavanju, ki ga je ZSSDI organiziralo v sodelovanju z Euroservisom, naj bodo pazljivi.

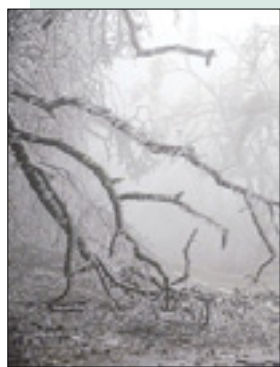
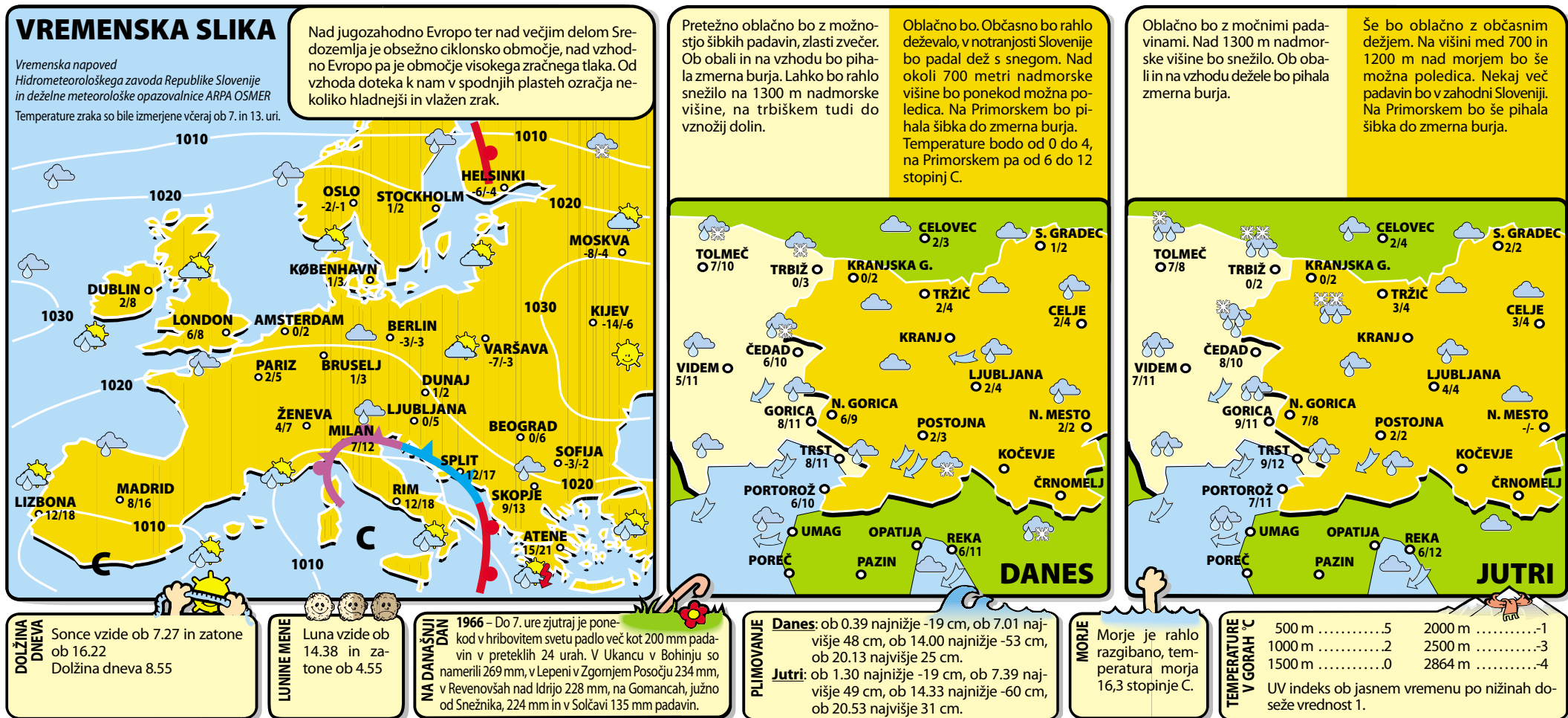
Furlanija Julijska krajina, kot nasploh Italija, pa je pred novostmi, ki jih vnaša zakon, nepripravljena. V naši deželi ni dovolj predavateljev, ki bi zagotovili do januarja leta 2016, ko zapade rok, zadostno število usposobljenih. »Četudi bi začeli pred

dvema letoma, jih ne bi bilo dovolj.« Neorganizacija v deželi in Italiji nasploh se nato nadaljuje z nepoznavanjem te teme, medtem ko so v severnih evropskih državah že dobro poučeni, saj velja podobni zakon že tri desetletja. Kultura oživljanja je tam tako razširjena, da je švedska multinacionalka Ikea tudi v Vilešu pritrdila na zid defibrilator. »Največkrat se zgodi, da klubi s težavo dobijo zadostno število odbornikov in trenerjev, ki bi opravili tečaj usposabljanja. Večino je strah, da bi lahko poškodovali žrtev, sebe ali druge, in odgovornosti, ki jo nosi oživljanje,« razlaga Rojč,

ki pa odgovarja, da če se pri uporabi držimo navodil in zakonskih predpisov, so ti pomisleki nepotrebni. Kazenski in civilni zakonik ne kaznujeta tistega, ki uporablja defibrilator, četudi ni opravil usposabljanja, prav tako ne bo kaznovan nihče, ki med oživljanjem na primer poškoduje pone-rečenca (na primer mu polomi rebro idr.). Pri oživljanju je namreč pomembna vsaka sekunda: »Če rabiš defibrilator, lahko rešilec pripelje tudi čez eno uro, sicer pa se po 6 minutah možganske poškodbe že zelo hude,« je razložil Rojč. »Defibrilator, ki predpisuje zakon, ni tisti, ki ga v filmu uporablja George Clooney,« se je pohecal Rojč. »Tega prižgeš in mu posluhaš, znanje, kako deluje, ni potrebno. V 8 sekundah pove, ali je oseba zdrava ali ne.«

Da bi bila športna društva kos tudi tem stroškom, je Rojč predlagal, da bi se klubi v celi deželi povezali in strateško rešili zahteve zakona in tudi stroške, ki so povezani z nakupom defibrilatorja in rednim vzdrževanjem. Rojč je ponudil pomoč na dodatnih predavanjih, na katerih bo rad odgovarjal na številna vprašanja in dvome. (vs)

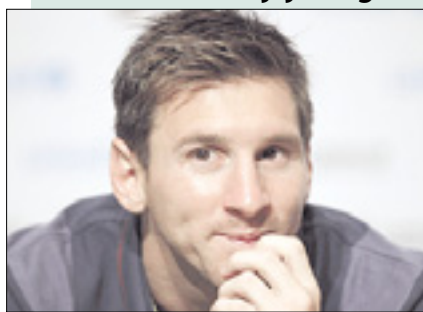
Na fotografiji z leve: Ivan Peterlin, predsednik ZSSDI, Erik Švab, predsednik Euroservisa in dr. Walter Rojč.

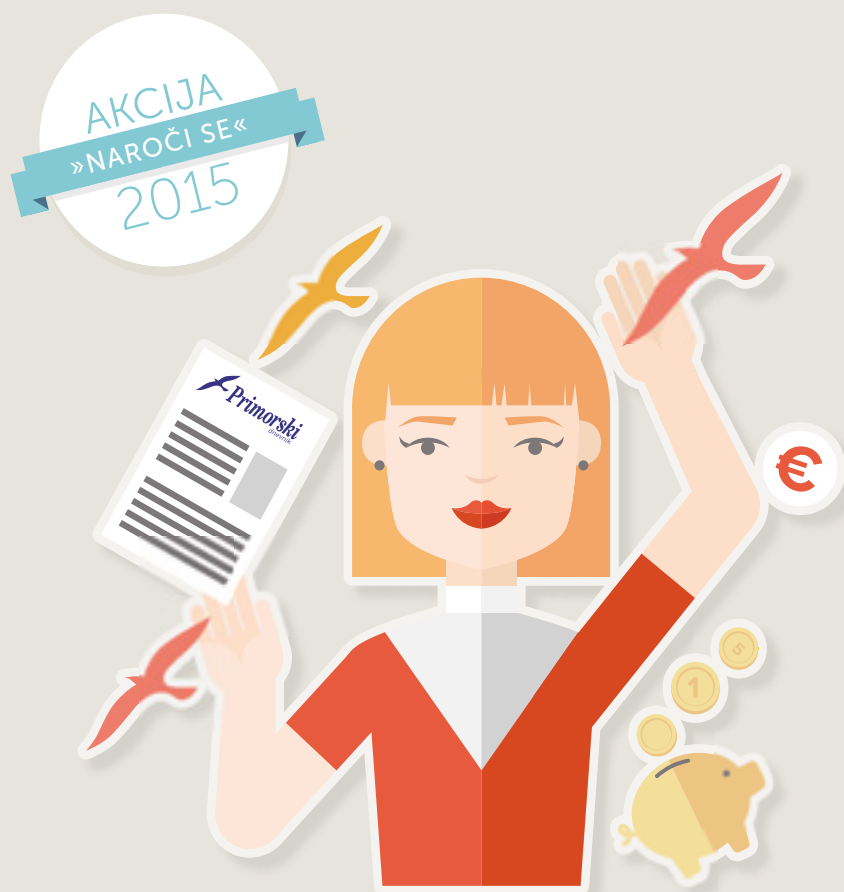
Žled ohromil Česko, Avstrijo in Madžarsko

PRAGA / BUDIMPEŠTA / DUNAJ - Češka se je znašla v primežu žleda, zaradi katerega imajo velike prometne težave in motnje pri dobavi električne energije. Zaradi zamrznjene električne napeljave je ponoči in danes v jutranjih urah v državi skoraj v celoti zastal železniški promet. Žled povzroča težave tudi na Madžarskem in v Avstriji. Na Češkem je zaradi zaledenega cestišča prišlo do številnih prometnih zastojev v cestnem prometu. Zgodile so se tudi številne prometne nesreče. Brez elektrike je ostalo več tisoč čeških gospodinjstev. V Pragi in ostalih večjih mestih tudi ne vozijo tramvaji. Po napovedih vremenoslovcev naj bi se žled na Češkem danes nadaljeval, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Na Madžarskem je zaradi žleda deloma ohromljen železniški promet.

V Severni Koreji je nogometni virtuoz Lionel Messi zelo popularen

PJONGJANG - Han Un-Gjong, članica izvršnega odbora azijske (AFC) in severnokorejske nogometne zveze je dejala, da si želi, da bi nogometni virtuoz Lionel Messi obiskal novo nogometno akademijo v tej komunistični državi, saj je zvezdnik Barcelone izjemno priljubljen med severnokorejskimi otroki. Akademijo so odprli z namenom, da bi izboljšali kakovost nogometa. Oblasti v Pjongjangu so zato odprle nogometno šolo, ki jo obiskuje 200 najbolj obetavnih dečkov in deklic v starosti od devet do 11 let. Akademijo je ustanovil severnokorejski voditelj Kim Jong Un, ki je velik zaljubljenec v nogomet.

Mi gremo naprej!

Ob 70-letnici časopisa nudimo naročnikom poleg običajnih ugodnosti še vrsto novosti. Tudi v načinu plačila.

Plačilo naročnine

Naročnina za leto 2015 znaša **€230**. Poravnate jo lahko :

z enkratnim izplačilom (€ 230) do dne **31.01.2015** ali **v dveh obrokih** (vsak po € 120)

- z zapadlostjo 31.01.2015-prvi obrok
- z zapadlostjo 30.06.2015-drugi obrok

Načini plačila :

- **z vnaprejšnjim izpolnjenim pošto položnico**, ki jo naročniki prejmejo na dom
- z bančnim nakazilom (na enega izmed spodaj navedenih tekočih računov)
- na blagajni Primorskega dnevnika v Trstu ali Gorici

- **preko trajnega bančnega naloga za plačilo po sistemu SDD**

Kdor se odloči za ta način plačila, bo lahko poravnal naročnino v enem obroku (€ 230), v dveh obrokih (po € 120) ali v štirih obrokih (po € 60). Za vse potrebne informacije in navodila nas lahko pokličite najkasneje do 31.12.2014.

Tekoči računi za izplačilo naročnine v korist PR.A.E. Srl.-DZP doo :

Zadružna kraška banka _____ št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

Čedajska banka - podružnica Trst _____ št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Čedajska banka sedež v Gorici _____ št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banka Monte dei Paschi di Siena _____ št. računa: IT40 M 01030 02230 000061145007

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje _____ št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Bancoposta _____ št. računa: IT57 H 07601 02200 000011943347

Primorski
dnevnik

za informacije:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu